Tercüman
İKRAMİYE KUPONU
SERİ: 11
10
10-11-1955

HADİSELERE
Tercüman
HER SABAH DÜNYA YENİDEN KURULUR, HER SABAH TAZE BİR BAŞLANGIÇTIR
Beşiktaş No. : 17 Tel. Yazı İşleri: 81073 - Abone ve ilân 85348 - (Fiatı 15 Krş.) - Telgraf adresi : Tercüman - İSTANBUL Birinci Yıl SAYI: 151

10 KASIM PERŞEMBE 1955

Arjantin Ordu Vekilinin tebliği

Buenos-Aires 9, (A.A.) — Ordu Vekili bir tebliğ yayınlıyarak, halktan, elinde bulunan bütün silâh ve teçhizatı 8 gün içinde ilgili makamlara teslim etmesini istemiştir. Tebliğde, bu emre uymayanların 1 aydan 4 aya kadar hapis cezalarına çarptırılacakları ilâve edilmektedir.

ÖLÜMÜNÜN 17 İNCİ YILDÖNÜMÜNDE

ATA'YI MINNETLE ANIYORUZ

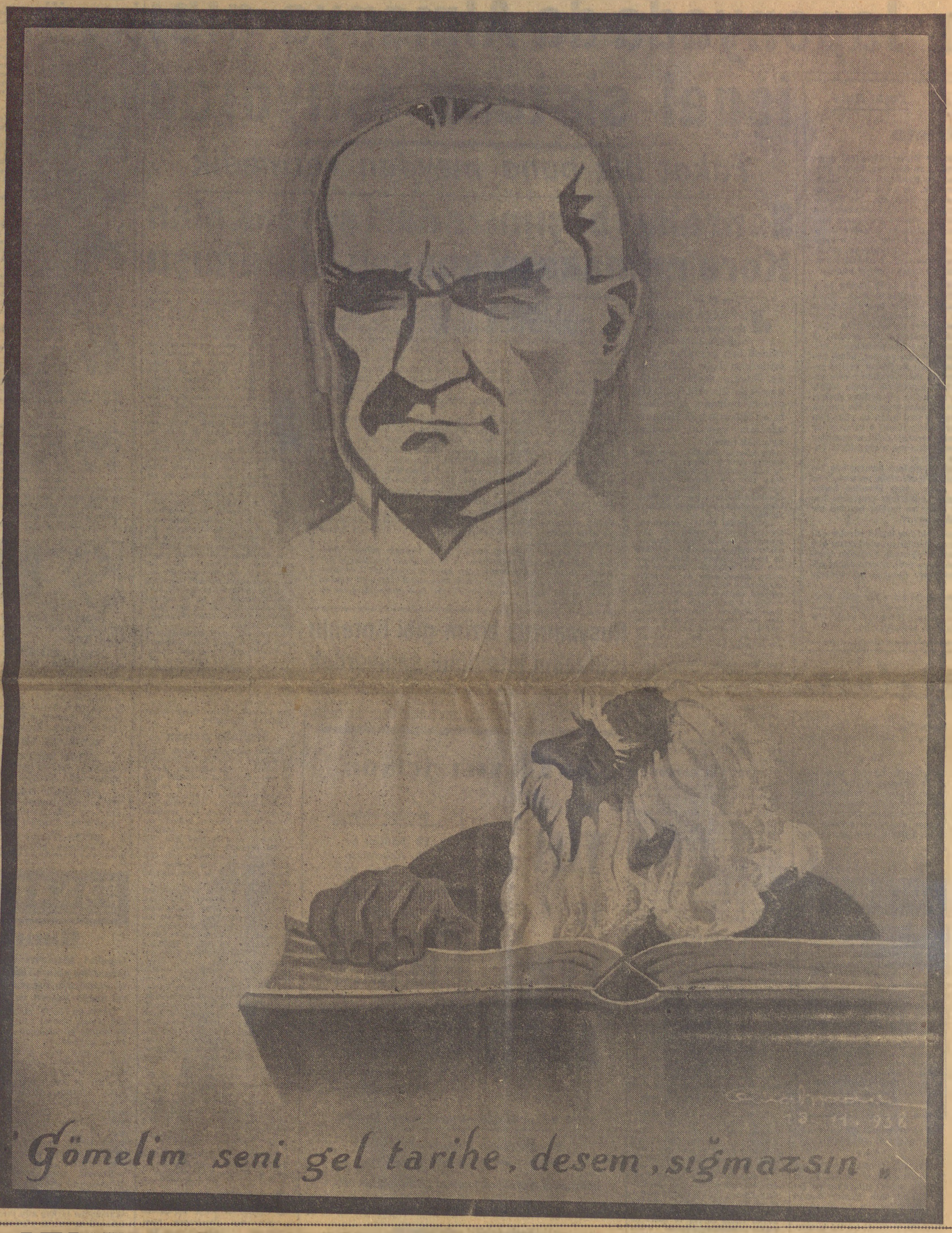

Bayar ve Menderes Ankaraya döndüler

Ankara 9, (A.A.) — (Anadolu Ajansının hususi servisi) :

Reisicumhur Celâl Bayar, Majeste Hüseyin Bin Tallal'ın davetlisi olarak dost ve kardeş Haşimi Ürdünü resmen ziyaret ettikten sonra dün yurda avdet etmiş ve bugün saat 16,30 da hava kuvvetlerimize mensup bir uçakla Ankaraya avdet etmiş merasimle karşılanmıştır.

Reisicumhurumuz bayraklarla donatılmış Etimesğut hava alanında Büyük Millet Meclisi Reisi Refik Koraltan, Başvekil Adnan Menderes ile vekiller, Büyük Millet Meclisi Reis Vekilleri, mebuslar, Riyaseticumhur Umumî Kâtibi, Başvekâlet Müsteşarı, Temyiz, Devlet Şûrası ve Divanı Muhasebat Reisleri, Diyanet İşleri Reisi, Ankara Vali ve Belediye Reis Vekili, Vekâletler müsteşarları, garnizon ve merkez kumandanları ile Emniyet Müdürü, kordiplomatik adına Duayen Çin Büyük Elçisi Ekselâns Li ve Ürdün Maslahatgüzarı ile bankalar ve

★ Devamı Sa. 7, Sü. 4 de ★

Deniz motörleri dolmuş yapacak

İstanbul, 9 (A.A.) — Mahzurlu ve vatandaş hayatı bakımından tehlikeli görüldüğü için dolmuş yapan deniz motörleri, bir müddet evvel Vilâyetçe seferden menedilmişti.

Bu vaziyet karşısında motörcüler noksanlarını gidererek Vilâyete müracaatla tekrar izin istemişlerdir.

İstanbul Valisi Prof. Gökay, bu gün beraberinde Liman Reisi, Trafik Müdürü, 5 inci Şube Müdürü ve Şehir Hatlar İşletmesi temsilcileri olduğu halde motörlerin vaziyetini gözden geçirmiştir. Bu tetkikat sonunda motörlerin noksanlarını ve teknik kusurlarını giderdikleri anlaşılmış, işlemelerine müsaade verilmiştir. Ancak motörler sık sık kontrol edilecek, fazla yolcu alanlar derhal seferden alakonulacaktır.

Akdeniz anlaşması

Paris, 9 (A.A.) — «New-York Herald Tribune» gazetesi Avrupada yayınlanan sayısında, İspanya, İtalya ve Fransayı içine alacak ve Atlantik Paktının bir tamamlayıcısı olacak bir Akdeniz Paktının kurulmasının imkân dahilinde olduğunu bildiren Madrid muhabirinin bir telini neşretmiştir.

Bu haberi bahis mevzuu eden «Le Monde» gazetesi de bu hususlaki tefsirinde şöyle demektedir: «Bu haber bugün için, tamamen vakitsizdir. Foster Dulles böyle bir paktın kurulmasını müsait görmekte ise de, Fransız devlet adamlarının aynı fikirde olacakları çok şüphelidir.

Suudî Arabistan İngiltere münasebeti

Londra 9, (A.A.) — «Daily Mail» gazetesi, bu sabahki başmakalesinde, Bureymi vahasının İngiltere tarafından işgali üzerine Suudi Arabistanın İngiltere ile münasebetlerini kesmeği düşündüğünü yazmaktadır.

Suudi Arabistan'ın Londra Büyük Elçisi Şeyh Hafız Vehbi'nin yakında memleketine gideceğini ve ne vakit döneceğinin, hattâ dönüp dönmiyeceğinin dahi bilinmediğini belirten gazete, bununla beraber, Suudi Arabistanın belki de büyük elçisini muvakkaten geri çağırmakla iktifa edeceği fikrini izhar etmektedir. Dışişleri Vekâletinden bugün teyid edildiğine göre, Suudi Arabistan Londra Büyük Elçisini Cidde'ye geri çağırmıştır.

Edinburg Dükü hakkında bir zabıt varakası

Londra, 9 (Türktel) — İngiltere'de her tabaka halkın riayete mecbur olduğu kat'i disiplinden yeni bir nümune daha verilmiştir:

Kraliçe Elizabeth'in zevci Edinburg Dükü, Londra sayfiyelerinden birine giderken, otomobilini fazla sür'atle sürmüştür. Bunu gören bir seyrüsefer polisi, motosikleti ile onu takip etmiş ve korna çalarak durdurmuştur.

Polis, Dük'ün mevkiini nazarı itibara almıyarak, fazla sür'atle gittiğinden dolayı bir zabıt varakası tanzim etmiştir.

Bütün Yurtta ihtifaller yapılıyor

Şehrimizde resmî ve hususî teşekküller anma toplantıları tertibetti. Bugün ve gece eğlence yerleri ve sinemalar kapalı kalacak.

Bugün Büyük Kurtarıcı Atatürk'ün ölümünün 17 nci yıldönümüdür. Bu münasebetle bütün yurtta ve şehrimizin muhtelif yerlerinde anma toplantıları yapılacaktır. Vekâletçe bütün okullara anma toplantıları tertip edilmesi için tamim gönderilmiştir. Şehrimizdeki muhtelif dernek ve teşekküller ya hususi olarak toplantılar tertip edecekler veya muhtelif yerlerde tertip edilen toplantılara iştirak edeceklerdir. Ayrıca tamiri bitmemiş olmasına ve tatil gününde bulunmasına rağmen Atatürk Müzesi ziyaretçilere açık tutulacaktır. Diğer taraftan şehrimizdeki bilûmum sinema ve eğlence yerleri bütün gün ve gece kapalı tutulacaktır. Radyolar bugün için hususî bir program takdim edeceklerdir. Bayraklar yarıya indirilecektir. Bu münasebetle Vali Prof. Gökay dün gece İstanbul Radyosunda «Atatürk İn-

★ Devamı Sa. 7. Sü. 7 de ★

Ankarada yapılacak ihtifal

Reisicumhurun 9.05 de Anıt Kabre çelenk koyması ile başlayacak olan merasime bütün hususî ve resmî teşekküller iştirak edecek

Ankara 9, (A.A.) — Aziz Atatürk'ün ölümünün 17 nci yıldönümü münasebetiyle yarın Anıt-Kabir'de bir ihtifal yapılacaktır.

İhtifale Reisicumhurumuz, B. M. M. Reisi, Başvekil, vekiller, mebuslar, askerî ve mülkî erkân, müesseseler temsilcileri, üniversite öğrencileri, esnaf teşekkülleri iştirak edeceklerdir.

İhtifalde hazır bulunacak zevat saat 8,30 da Anıt-Kabrin me-

★ Devamı Sa. 7, Sü. 4 de ★

Kahire radyosunun verdiği bir haber

Lübnan, Türk - Irak Paktına girmiyeceğini bir daha açıklamış, Amerika da şimdiki halde bu pakta girmeyi düşünmüyormuş

Kahire, 9 (Radyo) — Bugün Beyrut'da Lübnan Hariciyesine mensup resmî bir şahsiyet Lübnan'ın Bağdat paktına katılmıyacağını açıklamış ve bu yolda Türk Hükûmeti tarafından yapılmış olan müracaatın reddedildiğini bildirmiştir.

Diğer taraftan, bu hususta fikri sorulan Birleşik Amerika Hariciye Vekâleti sözcüsü de Washington'da verdiği beyanatta, Amerika'nın şimdiki halde Bağdat Paktına girmek niyetinde olmadığını açıklamıştır.

Not : Kahire Radyosunun verdiği bu iki haber şimdiye kadar başka kaynaklardan teyit edilmemiştir.

CENEVRE KONFERANSINI MOLOTOV ÇIKMAZA SOKTU

Batılı diplomatlar Rusyanın takındığı sert tavrın yüsatını ölçmek için müzakereye devam edecekler

Cenevre, 9 (AP) — 4 Devlet Dışbakanları konferansının 9 uncu toplantısı bugün saat 16,00 da, Fransız Dışbakanı Pinay'ın riyasetinde Milletler Sarayında açılmıştır.

Rusya'nın serbest seçimler yolu ile Almanya'nın yeniden birleştirilmesine mütedair bütün Batı tekliflerini dünkü toplantıda kesin olarak reddetmiş olması müzakerelerle yeni bir buhranlı safha meydana getirmiştir.

Amerikan, İngiliz ve Fransız Dışbakanları son gelişmeyi görüşmek üzere bu sabah kendi aralarında bir toplantı yapmışlardır.

Şimdiki halde, Rusların tavırlarını değiştirmemeleri halinde vaziyet şöyle görülmektedir :

1 — Doğu ile Batı arasındaki soğuk harp devam edecektir. Sovyetler Birliği şimdi görünürde sadece Doğu Almanya'daki Komünist rejimi desteklemekle kalmakta fakat Batı Almanya'da da işçi sınıflarının müzaheretini elde etmeye uğraşmaktadır. Rusya aynı zamanda Mısır'a Komünist yapısı silâhlar sattırmak yolu ile Orta-Şarka da nüfuza çalışmaktadır.

2 — Temmuzda burada yüksek kademedeki konferanstan doğan «Cenevre zihniyeti» çökmüştür.

3 — Bu zihniyetin doğurduğu gevşeme temayülü ortadan kalkacak ve Atlantik İttifakı kuvvetlenecektir.

Batılı Liderler görünürde, Almanya meselesinde bu konferanstan herhangi bir netice çıkmayacağına inanmış gibi davranmaktadırlar. Bununla beraber Foster Dulles, Harold MacMillan ve Antoine Pinay, Rusya'nın Batıya karşı yeniden sertleşen tavrının vüs'atini ölçmek için daha burada bir hayli müddet Molotov ile

★ Devamı Sa. 7, Sü. 3 de ★

Cenevre çıkmazı

Dörtlü Konferanslar umumiyet itibarı ile üç ayrı safha geçiriyor. Birinci safhada her iki taraf, yani Batılılar ve Rusya, ele alınacak meseleler karşısında takındıkları tavrı açıklıyorlar. İkinci safha karşılıklı hücum ve mukabil hücumlara inhisar ediyor. Delegeler bu şekilde söz düellolarına giriştikleri sırada bir taraftan da dünya efkârının tepkilerini dikkatle kolluyorlar. Yine aynı safhada, teknisyenler başbaşa veriyor ve muayyen meseleler için uzlaşma formülleri araştırıyorlar. Nihayet, toplantıların üçüncü ve son safhası gelip çatıyor. Eğer bir anlaşmaya varılmış ise, bu son safhada anlaşmanın tatbik şekilleri üzerinde duruluyor. Fakat, ekseriyetle ol-

★ Devamı Sa. 7, Sü. 1 de ★

Sohbet

Ölümünün Yıldönümü

Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU

BUGÜN, Atatürk şu fânî dünyadan sonsuzluğa göçeli on yedi yıl oluyor. On yedi yıl önce, başımızdaki o büyük adamın, o eşsiz önderin bizi, bir gün gelip de kendi halimize bırakıp gideceğini düşünmekten bile ürkerdik. Yeryüzünde, hepimizin en belli, en kesin alın yazısı olan ölümden yalnız O'nun «masun» kalacağını ummak isterdik.

Son hafta, (Varlık) dergisinde pek genç bir şairimiz Atatürk'e şöyle hitap ediyor:

O kadar büyümüşsün ki, fâniliğin dar çemberinden kurtulmuşsun.
Dalga dalga, zerre zerre, ışık ışık,
Bayrağımıza toprağımıza karışıp
Bayrak olmuşsun, toprak olmuşsun,
Vatan olmuşsun...

İşte, bizim nazarımızda Atatürk'ün dirisi de böyle idi. Bayrağımızda O'nu, toprağımızda O'nu, vatanımızda O'nu görüyorduk ve aramızdan ayrılınca bu bayrağın şanından, bu toprağın bereketinden, bu vatanın istiklâlinden büyük bir şey eksilecek sanıyorduk. Öleceğini düşünmekten korkmamız, ebediliğini ummak isteyişimiz bundandı.

Atatürk'ün neslinden olanlar, O'nu yakından tanımak mutluluğuna erenler ve azametli eserini kurarken O'nun emrinde çalışanlar, bunun içindir ki, ölümünün her yıldönümünde, bir kere daha, yüreklerinin ayni endişe ile burkulduğunu duyarlar. Etraflarına kuşkuyla bakarlar. Vatan havasını ürke ürke teneffüs ederler. Kurduğu eser bütün azametile hâlâ yerinde duruyor mu? Havamızda hâlâ O'nun kokusu var mı? Bunu anlamak, bundan emin olmak isterler.

10 Kasım anma törenleri, bundan dolayıdır ki, sadece bir yas tutma mânasını taşımamalı; sadece ağıtlar okunup gözyaşları dökmekle geçmemeli; her yıl inkılâp şuurumuzun ve milli gururumuzun bir yoklama günü mahiyetini almalıdır. Şimdiye kadar bu, böyle mi olmuştur? Böyle mi olagelmiştir? Hayır, demeğe dilimiz varmıyor ama, kendimizde evet, diyecek cüreti de bulamıyoruz.

Bu tereddüt neyi ifade eder? İnkılâp ve milli gurur bahsinde Atatürk'ün ve Atatürk devrinin en belli, en yüksek vasıflarını teşkil eden uyanıklık, tetiklik ve titizlik hassalarımızın gittikçe zayıflamakta oluşunu mu?

Aziz Atatürk; kutsal ruhunun bizi, bir kere daha ziyarete geldiği şu günde aklımdan böyle bir kötü ihtimal geçirmek mübalâtsızlığında bulunduğumdan ötürü affını dilerim.

(Bu yazıların Türkiye için basma ve yayma hakkı münhasıran Tercüman gazetesine aittir. Hâtıraların alınması ve kısmen iktibası kanun ve andlaşmalara göre memnudur.)

HATIRALARIM

yazan H. S. TRUMAN — çeviren CİHAD BABAN

Rusya, Japonyada da Almanya gibi işgal sistemi istiyordu

Fakat biz buna meydan vermedik

Sonraları başımıza dert açacak olan Kore münakaşa konusu olmamıştı

— 32 —

JAPONYA mevzuunda Rusya, Potsdam anlaşmalarından sıyrılmak için gayretler sarfetmekten hali kalmıyordu. Nitekim Stalin, bu münasebetle iki mütevazi (!) talepte bulundu. Kouriles'in en kuzeyindeki Hokaido adasının yarısını kendine ayırmak istedi.

Bu talepler üzerine aramızda cereyan eden muhaberat, Polonya ve Yugoslavya meselelerinde olduğu gibi çok hararetli geçti ve takriben iki hafta devam etti. 18 ağustosta Stalin'in bu taleplerine karşı kendisine şu telgrafı gönderiyordum :

«16 ağustos tarihli mesajınıza gelince; evvelce mukarrer olan programda tadilât yaparak Kouriles adalarındaki Japon kuvvetlerinin de Rus ordularına teslim olmalarını kabul ediyorum, bununla beraber, Amerika'nın da Kouriles adalarından birinde harp ve ticaret gayeleri maksadı ile kendi uçakları için bir üs kurmak mecburiyetinde olduğunu hatırlatmak isterim. Bu husustaki muvafakatinizi bildirmeniz beni çok bahtiyar edecektir. Bu üssün tesis edileceği yer ve diğer teferruat iki hükûmet arasında müzakere edilecek ve karara bağlanacak. Hokkaido adası hakkındaki teklifinize gelince : Japonya'nın ana topraklarından madut olan bütün adalardaki Japon kuvvetleri yani Hokkaido, Hondo, Sikok ve Kiou - Siou'dakiler doğrudan doğruya Mac Arthur'a teslim olacaklardır. Mac Arthür hiç şüphe yok, işgali tamamlamak için müttefik ordularından, Rusya dahil, sembolik kuvvetler kullanacaktır.»

Stalin'in cevabı

Stalin, bu telgrafım üzerine 22 ağustosta bana şu sert cevabı verdi:

«18 Ağustos tarihli telgrafınızı aldım, yazınızın mahiyetinden Hokkaido hakkındaki teklifimizin kabul edilmemiş olduğunu istihraç eyledim. Ne ben ve ne de arkadaşlarım böyle bir cevap beklemediğimizi ifade etmeliyiz. Kouriles adalarında -ki o adalar Kırım konferansı kararları gereğince Rusya'ya terkedilmişti- Amerika'nın hava üssü istemesine gelince bu konuda da aşağıdaki hususları size hatırlatmayı vazife telâkki ederim :

Evvelâ Kouriles adalarında Amerika'ya üs vermek keyfiyeti ne Kırım'da, ne de bilâhare Berlin'de müzakere mevzuu olmuş ve bu husus bir karara varılmış değildir. Saniyen bu neviden işler, ya işgal edilen arazide, veya kendini müdafaadan âciz olan müttefikler arazisinde ve o arazinin sahibinin rızası ile verilebilir, Sovyet Rusya'nın kendini müdafaadan âciz bir memleket olduğunu zannetmiyorum. Üstelik mesajınızda bu talebinizi haklı gösterecek hiçbir mucip sebebe de rastgelemedik, onun için ne ben ve ne de arkadaşlarım sizi böyle bir talepte bulunmaya sevkeden âmilleri anlamış değiliz.»

Uzlaştırıcı telgrafım

Bu telgraf karşısında ilk reaksiyonum, kendisine hiç cevap vermemek oldu, 25 ağustosa kadar bekledim ve o tarihte Stalin'in bu mesajına doğrudan doğruya cevap teşkil etmiyen, fakat uzlaştırıcı bir mahiyet taşıyan şu telgrafı çektim:

«...Kouriles adalarında bir hava üssü kurmak arzusu işgal esnasında müşterek dâvaya hizmet etmek gayesinden doğmuştur. Amerika ile irtibatı, bu yol çok daha kısa olarak temin edecek ve bizim de sizinle münasebetlerimizin temini işi daha kolaylaşmış olacaktır. Üs, ya işgal altındaki bir memlekete, yahut zayıf bir müttefike teklif edilir, demenizden mesajımı iyi anlamamış olduğunuzu gördüm. Ben Kouriles adalarından bahsettim, burası Sovyet toprağı değildir. Kaderi ancak sulh konferansında belli olacak Japon toprağıdır. Muhterem selefimin buralarını Rusya'ya ancak sulh konferansı esnasında ve sulh takarrür ettiği zaman vermeye razı olduğunu biliyordum ve bunun teyidini benden istediğiniz zaman, kendimi hakarete mâruz kalmış telâkki etmedim, Kouriles Adalarına sahip olmak için bizim müzaheretimizi talep ederken, bizim de burada tayyarelerimizi indirip kaldırmak için bir yer istememizi neden fazla buluyorsunuz? Üstelik eğer yanılmıyorsam, benim bu teklifimin iki devlet ve şahıslarımız arasındaki dostluklara dayandığı da malûmdur. Bununla beraber bu meselenin gecikmeden üzerinde durularak konuşulması taraftarıyım, bu konuşmayı zamansız buluyorsanız, sonraya da talik edebiliriz.»

Harriman'ın konuşmaları

Benim bu mesajımı ayni gün Harriman, Stalin'e verdi ve kendisine durumumuzu, düşüncelerimizi belirten şifahi malûmatı da ilâve etti. Bu konuşmaların neticesini 27 ağustosta bana şu telgrafı ile bildiriyordu :

«O akşam zaten Stalin ile bir randevum vardı, bu münasebetle mesajınızı da beraber götürdüm, Ona, bunu yanımda tercüme ettiler, bunun üzerine Stalin bana mesajdaki bazı noktalar üzerinde sualler sordu. Telgrafınızdan mülhem olarak ve onun hudutları için de kalarak ortaya bir harita getirtim ve münakale yollarını gösterek Kouriles Adalarında bir üs istememizin sebeplerini izah ettim. Bana : «İşi şimdi anladım!» dedi ve arkadaşları ile konuştuktan sonra cevap vereceğini bildirdi. Stalin, bizim, Rusya dışındaki dış müdafaa hatları içinde bir müstahkem mevki temin etmek istediğimizi zannetmiş, intibaım şu ki :işgal devresi içinde bizim oralarda bir tayyare meydanına sahip olmamızı şimdi mâkul karşılamaya başlamıştır. Fakat bu meydandan ticarî bakımdan ne tarzda istifade edeceğimizi de anlamamıştır. İlk zamanlarda beni soğuk karşılamış olduğu halde, zaman ile açıldı ve beni yanında bir saat kadar tutarak Mac Arthur'ün Japon silâhlarını hangi usullerle teslim aldığı hakkında fikirler beyan etti. Size bu mevzuda daha tafsilâtlı bir rapor göndereceğim.»

Birkaç gün sonra 30 ağustosta Stalin'den aldığım bir mesaj Harriman'ın raporunu teyit ediyordu:

«27 ağustos tarihli mesajınızı aldım. Muhaberatımız arasına giren suitefehhümün bu suretle dağılmış olmasından dolayı bahtiyarım. Teklifiniz beni rencide etmemişti, fakat, şaşırtmıştı. Şimdi görüyorum ki sizi anlamamışım. Japonya'nın işgali müddeti esnasında Kouriles Adalarından birinde münakalâtı temin için bir üs istemenizi kabul ediyorum, bu hava meydanlarına ticari maksatlarla da tayyareler inebilir.

Sovyet hükûmeti mütekabiliyet esası üzerine kendi ticari uçaklarının da sizin olan Aleout adalarından birine inebileceğini ümit eder. Sibirya ile Birleşik Amerika arasında Kanada'dan geçen yol uzun olduğu için bizim de işimize gelmiyor. Onun için daha kısa bir yol arıyoruz. Bu yol Aleout Adalarından geçmek üzere Kouriles'ten Seattle'ye ulaşabilir.»

Stalin'in arzusu

Stalin, Almanya'da tatbik ettiği parçalama usullerini Japonya'da da tatbik etmek istiyordu. Fakat bu sefer diplomasi yolundan değil de askerî yoldan yürümek ve fırsatlardan istifade ederek Mac Arthur'dan imtiyazlar koparmak arzusunda idi. Fakat, her teşebbüs bizim Harita Odasına intikal ettiği için Amiral Leahy vaziyeti yakından takip ve beni ikaz ediyordu. O sırada Moskova'da bulunan askerî heyetimizin reisi General Deane'dan Mac Arthur ve General Marshall ile gönderilen şu mesaja muttali oldum :

«General Antonov beni görmeye geldi, Mac Arthur'un Japonlara hitaben kaleme aldığı teslim olma şartları arasına Kızıl ordunun bazı hükümler koymak istediğini ve aşağıdaki hususların metine ilâve edilmesinin icap ettiğini bildirdi :

1 — Üçüncü fıkranın şöyle yazılmasını istiyoruz. Bütün Japon kuvvetlerine ve milletine, bütün gemileri, uçakları, askerî ve âmme emvalini korumak için ateş kesmelerini ve muhasematı durdurmalarını emrediyoruz. Bu gemiler, uçaklar, askerî ve âmme emvali müttefikler namına hareket eden Yüksek Kumanda Heyetinin teslim bölgelerindeki müttefikler Kumanda Heyetlerinin emrinde olacaktır.

2 — Beşinci fıkranın şu tarzda kaleme alınması lâzımdır :

Bütün memurlara, kara ve deniz subaylarına yerlerinde kalmalarını ve Yüksek Kumanda Heyeti ile kendi harekât sahaları dahilindeki müttefik kumandanların emirlerine inkiyad etmelerini emrediyoruz.

3 — Beşinci fıkra şöyle yazılmalı idi :

Hükümdarın otoritesi, Yüksek Kumandana veya müttefiklerin ten-

* Devamı 6 ncı sahifede *

© Copyright 1955 by Time Inc. (Life) World serial rights outside the U.S.A and Canada in International Cooperation Press Service Inc Exclusive rights in Turkey by TERCÜMAN. Reproduction in full or in part strictly prohibited

(Çıkan Kısımların Özeti)

Churchill, Stalin ve ben Potsdam'da buluşmuştuk. Stalin bütün itirazlarını ve kabul edişlerini şuursuzca yapıyordu. Daima kendi menfaatlerini düşünen Rus temsilcileriyle tanışmaktan başka bir işe yaramıyan bu konferanstan kötümser bir kanaatla ayrıldım. Sonuçlandırılması gereken yüzlerce mesele varken hep küçük ve boş şeylerle uğraşılmıştı. Bu konferans bana Rusların dünyaya hâkim olmak istediklerini öğretmişti. Hür dünya yeni bir meseleyle karşılaşıyordu.

Plymouth limanında İngiliz Kralıyla görüştükten sonra Amerikaya hareket ettim.

Potsdam'dan hareket etmek üzereyken Harbiye Nazırımız Stimson'dan bir mesaj almıştım. Buna göre atom bombası tecrübe olarak patlatılmış, İkinci Dünya Harbinin en gizli ve en cür'etli silâhı, harbin ve dünya tarihinin seyrini değiştirecek olan bu korkunç silâhın hayali gerçekleştirilmişti. Bu silâh için 2.5 sene müddetle 100.000 kişi çalışmış ve bu iş Amerikan Milletine iki buçuk milyar dolara mâl olmuştu. 1942 de Almanlar da atom silâhı üzerinde çalışıyorlardı. Tecrübelerinde muvaffak olsalardı hayatımızın seyri tamamen değişebilirdi.

28 Temmuzda Tokyo Radyosu ültimatomumuza rağmen harbe devam edileceğini bildirince, 5 Ağustosda saat 17,15 de Hiroşima'ya atom bombası atıldı. Geminin telsizi sonuçlar hakkında haberler vermeye başladı.

9 Ağustosda Nagazaki üzerine ikinci bombayı salladık. Bundan sonra Japonların korktuğunu ve teslim olmak istediklerini öğrendik. Ruslar da Japonyaya karşı harbe girişmişlerdi. Ellerinden geldiği kadar fazla yer işgal etmek istiyorlardı. Müşterek kontrol istemiyordum. Buna göre tedbir alarak, Japonyanın idaresini de Mac Arthur'e bıraktım.

Rusyanın da bizim gibi Korenin istiklâlini istediğini sanıyorduk

---

GÜN BOYUNCA — *Yaşar Nabi*

Bir istisna

DAHA bir iki ay öncesine kadar Buenos-Aires'teki muhteşem sarayında vatandaşlarına ve dünyaya, küçük dağları yaratmışçasına bir gururla hitabeden sabık diktatör Peron, şimdi sığınacak yer ararken, bir yandan da hâtıralarını yazarak hayatını kazanmak niyetindeymiş. Bu hâtıralarda kendini zemzemle yıkanmışçasına temize çıkaracağına şüphe mi var? Baksanıza, şimdiden gerçekleri pervasızca tahrife başlamış bile. Dediğine bakılacak olursa diktatör değilmiş o. Bu nasıl söz? demeyin. Siz şimdiye kadar diktatör olduğunu kabul eden bir diktatöre rastladınız mı? Stalin ki, gelmiş geçmiş diktatörlerin en kanlısı, en insafsızıydı, o bile demokrasinin yalnız Rusyada kalmış olduğunu iddia etmiyor muydu?

Adı kötüye çıkmış bir kere diktatörün, tarih baştan başa diktatörleri ve diktatörlüğü kötüleyen sayfalarla dolu. Tabii böyle olunca hiç bir diktatör kalkıp da size ben diktatörüm demez, diktatörlük peşinde koşan hiçbir politikacı hakiki maksadını açıklamaz. Vatan derler, memleket derler, parlak istikballer vadeder, baş döndürücü ilerlemelerden söz açarlar. O parlak istikbal adına başını sansür altına kor, muhalifleri susturur, başka partilerin yaşamasına meydan vermez, kendi bildiklerinden şaşmaz, diktatörlüğün bütün şartlarını yerine getirirler de sonra bir kere düştüler mi, diktatörlükte hiçbir zaman gözleri olmadığına, niyetlerinin halisliğine yemin billah ederler. «Ben halkın arzusuyla o mevkie yükseldim» derler. Halbuki ilk muhalif rüzgâr onları dalından kopmuş bir yaprak gibi alıp sürükler. Peron'a: «Nerede o seni tutan ve yükselten halk?» diye sorasınız gelir. Parayla doyurulmuş o tarafdarlar küçük bir isyan bayrağı karşısında kaçacak delik aramadılar mı? «Bunlara dayanarak mı oturuyordun sen o mevkide?» Cevapsız kalmaya mahkûm sorular bunlar.

Diktatörler içinde «Ben diktatör değildim» demeye hak kazanmış tek bir istisna var: Atatürk! Kudretinin sonsuzluğuna bakarsanız diktatör diyeceğiniz gelir. Ama ölümüne kadar sürmüş eşsiz hizmetleri karşılığında milletinin gerçekten baş tacı ettiği, ölümünden sonra bile önder ve başbuğ tanıdığı bir adama diktatör demeye nasıl diliniz varır?

Atatürk'ün eşsiz başarısını görerek onu taklid edenler çok çıktı. Hattâ nice büyük diktatörler ondan ilham aldıklarını bile gizlemediler. Yalnız hiç biri Atatürk olamadı. Çoğunun kariyeri gibi hayatı da feci bir şekilde sona erdi. Sureta rahat döşeğinde ölen Stalin'in bile memleketinde çabucak adı anılmaz oldu.

Atatürk bir istisnaydı. Tarihte belki eşine bir daha rastlanmıyacak bir istisna. Onun mânevi huzurunda saygı ile, şükranla eğilirken, bir daha tekrarlanması imkânsız kariyerini değil fakat imanını ve bize açtığı yolu benimsiyelim.

Her telden

New-York haberleri :

Prenses Margaret'in aşk macerası şüphesiz pek yakında sinema ve tiyatroda görülecektir. Bir Amerikalı yazar bunun hakkında bir piyes yazmağa karar verdi.

* * *

İki sene evvel Profesör Kretien'in icat ettiği sinemaskop bütün dünyaya yayıldı. Yalnız Amerikada sinemaskop film gösteren 15984 sinema salonu vardır.

* * *

Amatörler için ilk sinemaskop kamera (16 mm.) New-York mağazalarında satılmağa başladı.

* * *

İstatistikler: serbest meslek sahibi 34.000 Amerikalı senede 35.000 dolar kazanıyorlar.

New-York'un göbeği olan Times Square'den her gün 1 milyon 500 bin kişi geçiyor.

Yüz otomobil arasından 12 si radyosuzdur.

* * *

Geçen sene Ankarada temsil edilen Ugo Betti'nin «Keçler Adası» üç temsilden sonra New York sahnelerinden kaldırıldı.

* * *

Meşhur eski dünya boks şampiyonu Joe Walcoot Humhprey Bogart ile birlikte film çevirecektir.

* * *

New-Jersey'de ilk uçan sinema açıldı. Açık havada olan bu sinemada seyirciler eskiden olduğu gibi filmi otomobillerinden değil, tayyarelerinden seyrediyorlar.

* * *

Rekor: Şarkıcı Nat King Cole 45.000.000 ci plâğını sattı. Karısı da Maria Queen Cole adı altında kabarede şarkı söylemeğe başladı.

* * *

Yeni dudak rujunu satmak için bir firma her alıcıya kırmızı renkte bir mikrosiyon plâk hediye ediyor. Rujun ismi «Hot Jazz Lip» (sıcak caz rujudur) tir. Bu isme izafeden de plâklar Louis Armstrong, Woody Herman'ın ve Stan Kenton orkestraları tarafından doldurulmuş.

* * *

Detroit'te «Küçük köy» piyesinde oynayan artist Veronica Lake, geçenlerde temsilden sonra eve döndüğü esnada kendisini fena hissetti. Derhal hastahaneye sevkedilen artistin hastalığı kalbden ileri gelmektedir. İki çocuk annesi olan Veronica Lake hâlen 35 yaşındadır.

* * *

İlk defa olarak bir Fransız şarkıcısı meşhur Edith Piaff, senelerdenberi dünyanın en iyi müzisyenlerinin konser verdiği Carnegie Hall'de konser verecektir. Ocak ayının başında New York'da vereceği bu iki konserden sonra Küba, Meksika, Bogota, Karakas ve Las Vegas'a gidecektir.

* * *

Amerika 700.000 dolar karşılığında Martine Karol'ün son filmi olan «Lola Montes»i satın aldı.

BİR GAZETECİNİN NOT DEFTERİ

* İstanbul merkez postahanesinden sevkedilen bazı mektuplara 1966 yılına ait damga vurulmuş...

Postalarımız sür'atlensin dedik ama, ölçüyü de kaçıralım demedik.

* Bir kadın muayene olmaya gittiği doktorun masasında ölüvermiş.

Muayene ücretini ödememek içindir.

* Gazetelerde, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne girmek için kuyruk yapan halkın resimleri çıktı.

Acaba Emniyet Müdürlüğünde kahve satışları mı başladı?

Cehdi ŞAHİNGİRAY

5 GÜN ZARFINDA
BÜTÜN ŞUBE VE AJANSLARIMIZDA
Açtıracağınız en az 150.— liralık bir hesapla
ANKARA ŞUBEMİZİN
Bahçelievlerde
6
Daireli Apartıman keşidelerine
Katılırsınız
HESAPLARINIZDAKİ HER 150.— LİRAYA
BİR KUR'A NUMARASI
İSTANBUL BANKASI

1955 YILI İÇİNDE
YAPI VE KREDİ BANKASI
Şimdiye kadar
12 Bahçeli Ev
6 Apartıman dairesi ve
440.000 Lira
Para ikramiyesi hediye etti.
Aralık ayı sonunda
18 Apartıman dairesi
ve
555 Talihliye
150.000 Lira
Para İkramiyesi hediye edecek
12 Kasım Cumartesi günü öğleye kadar
Yeniden cüzdan alanlarla eski cüzdan sahipleri bu büyük çekilişe girerler.
Mevduatınız arttıkça kazanma talihiniz de artar.
Her 100 liraya 10 kura numarası
Fazla tafsilât şubelerimizde.

Aile Doktorunuzun Tavsiyeleri :

Hazırlayan : Dahiliye Mütehassısı Dr. KÂMRAN ŞENEL

Uyuz tedavisi

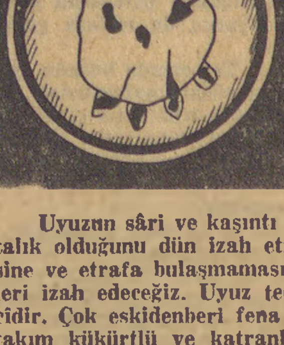

Uyuzun sâri ve kaşıntı ile müterafık bir hastalık olduğunu dün izah etmiştik. Bugün tedavisine ve etrafa bulaşmaması için alınacak tedbirleri izah edeceğiz. Uyuz tedavisi tamamen haricidir. Çok eskidenberi fena kokulu, muharriş bir takım kükürtlü ve katranlı ilâçlar kullanılırdı, bugün tedavisi yeni spesialiteler keşfi ile basitleşmiş ve kolaylaşmıştır. Bu ilâçların esasını Benzoat de benzyl, arap sabunu, alkolden ibaret solüsyonlar teşkil eder. Hasta evvelâ sabunlanır, keselenir ve yıkanır, kuruduktan sonra, piyasada birçok isimlerle satılan bu mahlûlden vücuda sürülür. Bu ameliye iki gece üst üste yapılır. Üçüncü gece tekrar sabunlanır yıkanır. Yıkanmış, kaynamış ve ütülenmiş çamaşırlarını giyer. Çarşaf yorgan yastık yüzleri keza kaynatılıp ütülenmelidir. Şayet etrafındakilerde de uyuz şüphesi varsa, onlar da aynı tarzda temizlenmeğe ve ilâçlanmağa mecbur tutulur. Uyuza tutulmamak için de uyuzlu şahıslarla bir müddet temas etmemek yapılacak en doğru hareketlerden biridir.

Yıldızınız ne diyor

10 Kasım Perşembe 1955

BUGÜN DOĞAN ÇOCUKLAR : Zekâları ile daima temayüz edecek en müşkül vaziyetlerden kurtulacak ve diledikleri müreffeh hayatı yaşayacaklardır.

EĞER BUGÜN DOĞMUŞ İSENİZ : Başınıza bir devlet kuşu pekâlâ konabilir, bunun için cesur davranmanız ve nefsinize itimat göstermeniz kâfidir.

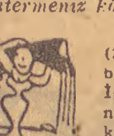

KOVA BURCU (21 Ocak 19 Şubat) — İş hayatı : İşinizde rakiplerinizin bir oyununa kurban gitmek üzeresiniz. His cephesi : Dargın olduğunuz kimse ile barışacak, sevinç duyacaksınız. Sağlık durumu : Gıdanıza dikkat edin.

* * *

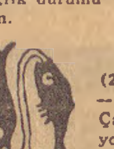

BALIK BURCU (20 Şubat 20 Mart) — İş hayatı : Çabuk hiddetleniyorsunuz, eğer serin kanlılık gösterirseniz, işlerinizde çok şey kazanabilirsiniz. His cephesi : Hislerinizi herkese açmayınız, çünkü sizi kıskananlar var. Sağlık durumu : Diş ağrısı.

* * *

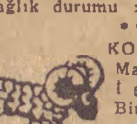

KOÇ BURCU (21 Mart — 20 Nisan) İş hayatı : Bir yardıma ihtiyacınız olacak ve bunu aileniz içinden biri size temin edecektir. His cephesi : Beklemek bazan çok şey kazandırır. Sabır ve ümitle bekleyin. Sağlık durumu : Dinlenmeniz şart.

* * *

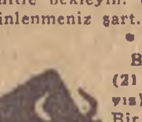

BOĞA BURCU (21 Nisan 20 Mayıs) — İş hayatı : Bir eğlence veya toplulukta işinizle alâkalı bir karar alınacaktır. His cephesi : Sizden büyük bir sır saklanıyor, hakikati öğrenmeğe çalışın ve kendinizi hazırlayın. Sağlık durumu : Cildinize dikkat edin.

* * *

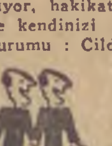

İKİZLER BURCU (21 Mayıs 22 Haziran) — İş hayatı : Sizi takip eden talihsizlik akşama doğru dönecektir. His cephesi : Sevdiğiniz kimseye birisi fena telkinde bulunuyor. Sağlık durumu : Can sıkıntısı.

* * *

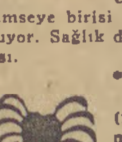

YENGEÇ BURCU (23 Haziran-22 Temmuz) — İş hayatı : Masraflarınızı mümkün mertebe kısınız, yakında yüklü paraya ihtiyacınız olacak. His cephesi : Şansınızı bir daha tecrübe edin, Zühre yıldızı sizin için parıldıyor. Sağlık durumu : Hafif bir kırıklık.

ARSLAN BURCU (23 Temmuz 22 Agustos) — İş hayatı : Ticaretle meşgul olanların çok kazanç sağlıyabilecekleri bir gün. His cephesi : Bir hediye alacak ve kalbinizdeki hisler tazelenecektir. Sağlık durumu : Gittikçe iyileşiyorsunuz.

* * *

BAŞAK BURCU (23 Ağustos 22 Eylül) — İş hayatı Bazı yeni buluşlar her şeyi halledecektir. His cephesi : Her hareketiniz kontrol ediliyor, hakkınızda kat'i hüküm verilmek üzeredir. Sağlık durumu : Ciddî bir vaziyet yoktur.

* * *

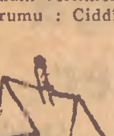

TERAZİ BURCU (23 Eylül — 23 Ekim) — İş hayatı İşinizde iyi bir teklifle karşılaşacaksınız, reddetmeyin. His cephesi : Bir aile ferdi tarafından izzetinefsinizin kırılması sizi günlerce üzecek. Sağlık durumu : Mukavemetiniz artıyor.

* * *

AKREP BURCU (24 Ekim 22 Kasım) — İş hayatı Bugün iyi bir iş yapacak, karşılığını daha sonra göreceksiniz. His cephesi : Sizin için çok iyi şeyler düşünülüyor, dikbaşlılık etmeyin. Sağlık durumu : Kan zafiyeti başlangıcı.

* * *

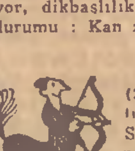

YAY BURCU (23 Kasım 20 Aralık) — İş hayatı Sizin için bir iş kapısı açılıyor, istifadeye bakın. His cephesi : Uzun zamandan beri yazmayı tasarladığınız şu mektupu postalayın. Sağlık durumu : Uykunuza itina gösterin.

* * *

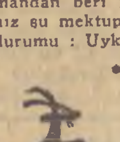

OĞLAK BURCU (21 Aralık 20 Ocak) — İş hayatı : Hâdiseler hızla gelişecek, ve çok çalışmak zorunda kalacaksınız. His cephesi : Şaşacağınız bir haber alacaksınız, belki de sinirleriniz çok bozulacaktır. Sağlık durumu : Âsap bozukluğu.

RÜYA TABİRLERİ

N Gönülal

SEMA - BULUT: Saf ve açık: Rahat günler; Beyaz ve gri hafif bulutlu: Endişeler; çok bulutlu: Ciddi sıkıntılar: Fırtınalı: Felâket.

GÖK CİSİMLERİ: Önümüzde: Gördükleriniz ve parlak olanlar yükselme, muvaffakiyet, tatminkârlık ifadesidir. Eğer az parlak, yan tarafınızda, veya arkanızda ise: Aksilikler, hastalık, matem.

ALAİMÜSSEMA: Doğuda ise: Hastalar için deva, fakirler için paradır. Batıda ise: Zenginler için mal artması, diğerleri için yeni memuriyetler. Başınızın üzerinde ise: Dalgınlar için tehlike alâmeti; Kırık olursa: Çocuk hastalığı.

KUYRUKLU YILDIZ: Bedbahtlık, hattâ felâket.

YILDIZLAR: Parlak ve yüksek: Refah; Donuk: Zahiren şanssızlık devri ; Gezegen: Dilekleriniz yakında olacak; Evinizin içinde: Hastalık veya maddî kayıpların tehdidi.

AY: Parlak: Doğum; Hâleli: Keder; Çok parlak mehtâb: Bir aşkın başlangıcı, izdivaç; Ay tutulması: Hissî sahada keder; Ay ışığı huzmesi: Çapkınlık; Hilâl: İhtiraslı aşk; Suya akseden ay: Yakında seyahat var.

GECE: Yıldızlı: Vaziyetin düzelmesi yahut rahat bir saadet; Karanlık: Melânkoli; Aysız: İnziva, yalnızlık.

ŞANAT ÂLEMİNDE

Maurice Utrillo

Geceleri Monmartre sokaklarında dolaşan, gündüzleri şaheserler yaratan dâhi ressam, 5/Kasım/1955 saat 12.40 ta istirahatte bulunduğu Dax'taki evinde öldü. Yanında eşi Lucie Valore ve yazar Pierre Benoit bulunuyordu.

Selmi ANDAK

Dünya en büyük ressamlarından birini, Fransa sokak ve kiliselerinin en «bohem» san'atçısını kaybetti.

Ressamın son arzularından biri, cenazesinin Montmartre'da «Sacré-Coeur» den geçirilmesi idi. Utrillo san'at hayatına burada, «Butte» denilen yerde başlamış ve sonuna kadar buraya sadık kalmıştı. Bu arzusuna uyularak, ressamın arkadaşı ve Enstitü üyesi M. Edmond Heuzé, merasimin bu şekilde cereyanını sağlamayı üzerine aldı.

Ressam, uzun zamandanberi bir Akademi nişanına lâyık olabilmek arzusunu sözleriyle belirtmişti. 71 yaşını aşan Utrillo ölümünden birkaç gün önce çok sıhhatli ve mes'ut görünüyordu Çünkü kendisine ve ayrıca eşine verilmiş olan «Paris şehri Altın Madalyası» ndan gurur duyuyordu.

«Hotel de Ville» in Güzel San'alar salonuna konulan «Eyfel Turu» ve «Sacré-Coeur» adlı iki son eserinin kabulü merasiminde ressam zaferden şaşkın vaziyette etrafındakilere şunu söylüyordu: «Anlamıyorum. Bu nasıl mümkün? Eskiden bu eve Manet'nin tablolarının girmesini reddetmişlerdi de, şimdi benimkileri aldılar! Halbuki, o, benden o kadar büyüktü ki!»

Sonra birkaç ay önce kendisine verilen Akademi nişanından bahsederken, neş'e içinde: «Aydınların ve artistlerin en hakiki nişanı budur» demişti.

Maurice Utrillo sokakların, binaların, peyzajın ressamıydı Montmartre'ın sokaklarını, Tertre meydanını, Sacré-Coeur'ü, şipşirin Fransız kasaba evlerini, kiliseleri ve Bayonne, Reims, Fère-en-Tardenois gibi en çok sevdiği güzel katedralleri, onun kadar çizgileri ve renkleriyle konuşturan ressam hemen hiç çıkmamıştır.

Cenazesi şayet bu sokaklardan geçirilmişse, muhakkak ki ona en çok ağlayanlar — ressamın hattâ bazısını hiç görmediği — bu sokaklar, binalar, damlar, pencereler, kilise duvarları olmuştur!

Bazısını hiç görmediği dedim. Çünkü, Utrillo ekseriya gezmediği sokakları, görmediği kiliseleri, karpostral'lardan bakarak resmetmiştir. Bu onun san'at hazinesinin, bu konularla ne derece dolu olduğunu gösterir. Onun yaratması, eşine az rastlanır insiyakî ve tipik bir tezahür şeklindedir.

Muvazenesiz bir büyük annenin elinde sıkıntılı geçen bir çocukluk devresinin doğurduğu ve babadan kalma olan içkiye çok erkenden düşkünlüğü, ressamın vücut yapısını 71 yaşına varmaktan alıkoyamadı. Bunun gibi, ressamın sokaklarda sallantılı geçen bohem hayatı, doğru çizgiler, ustaca bir mimarî ve hendesî bilgi taşıyan şaheserler yaratmasına engel değil, aksine, sebep oldu.

San'atçı deyince, «bohem insan» akla gelir. Her san'atçı bohem değildir. Utrillo ise «bohem san'atçının tâ kendisi, hattâ bohemliğin efsanevî bir kahramanıdır.

Meşhur romancı Francis Carco, «La vie de Bohême-Bohem hayatı» adlı büyük seride, Utrillo'nun hayat hikâyesini yazmıştır.

Doğuşu, çocukluğu ve hayatının büyük kısmı derbederlik içinde geçen bu san'atçının eserlerinde tazelik, neş'e ve armoni taşıyordu.

Maurice Utrillo 26 Aralık 1883 te Monmartre'da doğdu Annesi Suzanne Valadone, Reuoir, Lautrec ve Degas'nın meşhur modellerinden ve sonraları tanınmış ressamlardan biri idi

Babası bilinmemekle beraber, kısa bir müddet annesi ile yaşıyan Boissy isminde alkolik birisi olduğu tahmin edilmiştir. Utrillo, adını bile, onun manevî evlâd edinen Don Mignel Utrillo adlı bir tarihçiden alıyor.

Ressam, babasının yüzünden

* Devamı 7 nci sahifede *

YURTTA ve MEMLEKETTE — HADİSELERE Tercüman — Abone Fiatları: Bir aylık 4,50; Üç aylık 12; Altı aylık 22,50; Senelik 42 liradır. HARİÇ MEMLEKETLER İÇİN BU FİAT İKİ MİSLİDİR.

MERHABA — Kadircan Kaflı

Dâhiler dâhisi!...

BÜYÜK adamların vasıflarını inceleyince birçoklarının tek cepheli veya iki üç cepheli olduklarını görüyoruz. Meselâ Gazi Osman Paşa sadece büyük bir askerdir; Sokullu Mehmet Paşa hem büyük bir asker hem büyük bir devlet adamıydı; Deli Petro hem büyük bir asker, hem büyük devlet adamı, hem inkılâpçıydı; Napoleon'da ise şu vasıfları buluyoruz: Büyük asker, büyük devlet adamı, büyük politikacı ve büyük ıslahatçı... Fakat bir kötü vasfı vardı ki Fransa için felâket olmuştur: büyük mürteci... Çünkü Cumhuriyeti yıkmış, yeniden hükümdarlığı kurmuştur.

Biz bunlara dâhi diyoruz.

Atatürk'ün şahsında bulduğumuz vasıfları ise üç beş sayısı ile ifadeye imkân yoktur.

Atatürk büyük bir askerdi: Klâsik tâbiye sullerine bağlı kalmazdı, Sakarya Savaşı olurken «Müdafaa hattı yoktur, müdafaa satlı vardır» demesi bunun delilidir. Büyük taarruz plânını hazırladığı zaman da bir general bu plânın ilmî ve fennî olmadığını söylediği zaman şu cevabı vermişti:

— Karşı tarafta da senin gibi düşünenler var!

Atatürk büyük bir politika adamıydı: İstiklâl Savaşı sırasında hasım devletlerin kudretlerini, gayelerini önceden keşfederek ona göre davrandı; karşısındakilerin rekabetlerinden faydalanıp dostluklar kurarken bu dostluğu hiç bir zaman onların da faydalanacakları derecede ileri götürmedi; daha sonra ise dünkü düşmanlariyle bağdaşmasını bildi.

Atatürk tam bir idealistti: Gayeyi tesbit etti; o gayeye ulaşmak için alınacak tedbirleri ve tutulacak yolu bütün teferruatiyle tasarladı, dikkatle uyguladı ve nerede durmak lâzımsa orada durdu; birçokları gibi, yaptığının yıkılmasına, yarattığının ölmesine meydan vermedi.

Atatürk büyük devlet adamıydı: Bunu isbat için bir imparatorluğun enkazından yeni ve modern bir devlet kurmuş olduğunu hatırlamak yeter.

Atatürk milliyetçiydi: Türk milletine milliyetini o tanıttı, bu milliyetçilik dar değil genişti, mükemmeldi ve «Ne mutlu Türküm diyene!» diye haykırırken hem kendi hislerini ifade etti hem de milletine örnek oldu.

Atatürk büyük inkılâpçıydı: Yalnız devlet teşkilâtında, şekilde, görünüşte değil ruhlarda, düşüncelerde, anlayışta da inkılâp yaptı.

Atatürk hem hatip, hem dilci, hem tarihçi hem sanatkârdı, «Gençliğe Hitabesi» bir şaheserdir, Türk diline millî benliğini kazandırmıştır, Türk tarihine gerçek hüviyetini vermiştir; Türk sanatının hangi ruhla gelişeceğini belirtmiştir.

Atatürk'ün dehasının sayısız cepheleri vardır; onun vasıflarından bir tanesine sahip olana «dâhi» diyebiliriz, bu itibarla Atatürk «dâhiler dâhisi» dir.

Ona büyük İran şairi «Sadi» nin şu sözleriyle hitab ediyorum:

«Senin hakkında, okuduk, işittik, söyledik, yazdık. Ömrümüz sona eriyor. Biz hâlâ vasfının başındayız.»

Hoşça kalınız!

19 lar asıl mücadeleye Meclisteki devam edeceklerini söylüyorlar

Dün 19 ları ziyaret edenler arasında 20 ye yakın Demokrat Partili Milletvekili vardı

Şehrimizde son toplantılarını yapan 19 lardan dördü Ankaraya gitti

19 ların yeni bir siyasi parti kurma kararı, şehrimiz siyasi çevrelerinde, önceden tahmin edilmiş olmasına rağmen büyük bir alâka ile karşılanmıştır.

19 ların siyasi toplantılarını yapmakta oldukları Parkotel salonları, birkaç gündenberi, muhtelif siyasi şahsiyetler tarafından da ziyaret edilmektedir.

19 lara dahil bir zatın ifadesine göre, bu ziyaretçiler arasında D.P. li 20 den fazla Milletvekili ile İstanbul Belediye Meclisi üyeleri de bulunmaktadır. Bazı Milletvekillerinin ve siyasî şahsiyetlerin 19 larla temas etmekten ve selâmlaşmaktan çekinmelerine rağmen, bu yeni ziyaretler türlü tedbirlere yol açmaktadır. 19 ları ziyaret edenler arasında Üniversite talebeleri ise ekseriyeti teşkil etmektedirler.

19 ların dünkü toplantısı

19 lar şehrimizdeki siyasi toplantıların sonuncusunu da dün öğleden sonra Parkotelde yapmışlardır. İki saatten fazla süren bu toplantıya dün sabah İzmir'den gelen Dr. Ekrem Hayri Üstündağ da iştirak etmiştir.

Bu toplantıda son durum müzakere edilmiş ve Ekrem Hayri Üstündağ, İzmir'deki siyasi faaliyetler hakkında izahat vermiştir

19 lardan Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş ile Urfa Milletvekili Muzaffer Timur ve Behçet Kayaalp, dün akşam ekspresle Ankara'ya hareket etmişlerdir Fevzi Lâtfi Karaosmanoğlu ve diğer Milletvekilleri de bu sabah şehrimizden ayrılacaklardır. Dr Ekrem Hayri Üstündağ ise, birkaç gün daha şehrimizde kalacaktır.

Vedat Dicleli'nin 19'lar hakkındaki sözleri

C.H.P. nin eski Ticaret Vekili Vedat Dicleli'nin, D.P. ye geçeceği hakkında ortaya birtakım rivayetler çıkarılmıştır.

Dün kendisiyle görüştüğümüz Vedat Dicleli bu haberi yalanlamış ve 19 lar hakkında sorduğumuz bir soruya şu cevabı vermiştir :

«— Ben 35 lerdenim. 35 ler hakkında sual sorarsanız belki birşey söyliyebilirim. Fakat bu gibi istifalar faydalıdır. Bizler vazifemizi yaptık. Onların da muvaffak olmalarını temenni ederim.»

Üstündağ İzmirden dün geldi

19 lara dahil bulunan İzmir Milletvekili Dr. Ekrem Hayri Üstündağ, dün sabah saat 11,00 de İskenderun vapuru ile İzmir'den şehrimize gelmiştir.

Dr. Ekrem Hayri Üstündağ, rıhtımda Diyarbakır Milletvekili Ragıp Karaosmanoğlu ve Urfa Milletvekili Muzaffer Timur ile kalabalık bir dost gurupu tarafından karşılanmıştır. Bu arada gazetecilerle bir görüşme yapan Üstündağ, basın temsilcilerinin muhtelif sorularını cevaplandırmıştır.

Yeni Partinin kurucuları arasında bulunduğu hakkında sorulan bir soruya Üstündağ şöyle mukabele etmiştir :

«— Yeni Partinin kurucusu diye birşey yoktur. Demokrasilerde bu gibi teşekkülleri millet kurar. Kurucu yok, millet vardır.»

İzmir'deki siyasi hava hakkında ise Üstündağ şunları söylemiştir :

«— İzmir'in % 90 ı bizlerle beraberdir. Yeni Parti ve hâdiselerin inkişafı heyecan ve merakla beklenmektedir.»

Bilâhare, 19 ların ileride yirmiler, yirmi ikiler diye artan bir sayıda anılacağını söyleyen Dr. Ekrem Hayri Üstündağ bu mevzudaki sözlerine şöyle son vermiştir :

«— Biz asıl mücadelemize Meclis açılınca devam edeceğiz. Şimdilik Demokrat Partide tek bir pencere açılmıştır. İleride bu pencereler çoğalacaktır. Vaziyetin inkişafına muntazır bulunuyoruz.

Kırşehir şilebinde yaralama

Mürettebattan biri iki arkadaşını bıçakladı

Şilepçilik İşletmesinin İngiltere seferine çıkan Kırşehir şilebi Lizbon limanında iken mürettebat arasında iki kişinin yaralanması ile neticelenen bir kavga olmuştur. Hâdise şöyle cereyan etmiştir :

Nazım Sağbaş ismindeki yağcı henüz tesbit edilemiyen bir mesele yüzünden Necdet Yenidünya ismindeki diğer bir yağcı ile münakaşaya başlamıştır. Bu arada Süleyman Gür ismindeki ahçı Necdet'in tarafını tutarak münakaşaya iştirak edince, buna sinirlenen Nazım eline geçirdiği bir bıçakla arkadaşlarına hücum etmiş ve Necdeti başından ağır, Süleymanı muhtelif yerlerinden hafif şekilde yaralamıştır.

Hâdiseye Lizbon polisi el koymuş olup, yaralılar tedavi edilmek üzere hastahaneye kaldırılmışlar ve suçlu Nazım yakalanarak hapsedilmiştir. Gerek yaralılar ve gerekse suçlu, Şilepçilik İşletmesinin İngiltereden hareketle Lizbona uğrayıp memleketimize gelecek olan Eskişehir şilebi ile şehrimize getirileceklerdir.

Dün yurd seyahatinden Ankaraya dönen Başvekil hava alanında istikbal edilirken

Çiftçilerin pulluk ihtiyaçları 962 yılında tamamlanmış olacak

Borcun ödenmesi mahsul bakımından en bol olan yıllara rastlatılacak ve 10 sene içinde ödenebilecek.

Ankara, 9 (Hususî muhabirimizden telefonla) — Esaslarını dün bildirdiğimiz küçük çiftçiyi teçhizatlandırma kanunu tasarısı hakkında bugün Tarım Bakanlığından aldığımız tamamlayıcı malûmata göre, Türkiyede kendi teşebbüsü ile istihsalde bulunan her küçük çiftçi, ihtiyacı olan malzemeleri nihayet 8-10 sene sene içinde tamamen elde edebilecektir. Bu arada çiftçinin pulluk ihtiyacı 1962 yılında tamamen karşılanmış olacaktır. Verilen âletlerin çiftçiye tevzii sırasında tamamen çiftçinin arzusuna tâbi olunacak ve âletler onun ayağına kadar götürülecek, tanıtılacak ve beğendirilecektir. Küçük çiftçinin imkânlarının mahdut olduğu düşünülerek, borcun taksit vâdeleri, mahsul bakımından en müsait yıllara rastlatılacak ve bunu Tarım Bakanlığı tayin edecektir. Borcun ödenmesi 10 sene içinde olabilecektir.

Çiftçiye temin edilecek pulluk, tırmık, tınaz makinesi, milzer ve diğer âletler yarı fiatına kadar düşük olarak verilecek ve maliyet fiatı ile çiftçiye satış fiatı arasındaki zararı Hazine karşılayacaktır.

Bu proje 400 milyon liraya yakın bir malî porteye sahiptir. Ziraat Bankasında tesis edilecek 200 milyon liralık bir fona, her sene bütçe kanunu ile 35 milyon lirayı aşmamak üzere tahsisat konulacak, bu fon 1963 yılında tamamlanarak 1964 den itibaren proje kendi kendini finanse etmeğe başlayacaktır.

Küçük çiftçinin teçhizatlanması ihtiyacının memleketimizde çok ehemmiyetli bir mevzu teşkil ettiğinin tetkikler sonunda anla-

★ Devamı Sa. 7, Sü. 5 de ★

Bundan bir müddet önce, Ağva'da denize inen Romen deniz uçağı dün askerî bir araba vapuru ile limanımıza getirilmiştir. [Çetin Şencan]

19 LARDAN ÜÇÜ ★ Solda, Hıfzı Timur. Ortada, Ra gıb Karaosmanoğlu, sağda Ekrem Hayri Üstündağ

C.H.P. Genel Sekreter Yardımcısı Turgut Göle 19 lardan Güreli ile dün görüştü

Bu görüşmenin herhangi bir işbirliği yapmak değil, belki işbirliği yapmamak gayesine mâtuf olduğuna işaret ediliyor

Ankara 9, (Hususî muhabirimizden telefonla) — Yeni bir parti kurmaları artık kat'ileşen 19 lardan Balıkesir Milletvekili Enver Güreli ile C.H.P. Genel Sekreter Yardımcısı Turgut Göle bugün bir müddet görüşmüşlerdir.

Bu görüşme iki ayrı muhalefet grupu mensubunun, mensup oldukları gruplar adına siyasi bir temasta bulundukları intibaını uyandırmıştır. Tahminlere göre, Güreli ve Göle, 19 lar ve C. H. P. nin Meclisteki takip edecekleri hareket hattının birbirini baltalayıcı mahiyet iktisap etmemesi hususunda noktai nazar teatisinde bulunmuşlardır. İki muhalefet grupunun iktidar karşısındaki mücadelelerinde kuvvetlerinin zayıf düşmemesi için gerekli politik tedbirler hakkında mütalâalarını bu görüşmede bildirdikleri ileri sürülmektedir.

Fakat şu noktaya işaret edilmektedir ki, 19 lar bu şekilde politik tedbirler almağı aslâ işbirliği mânasına almamaktadırlar..

İki muhalefet grupu arasında iktidara karşı zayıf düşmemek için politik tedbirler aramak gayesiyle yapılacak herhangi bir temasın gayesinin işbirliği yapmak değil, belki işbirliği halinde görünmemek gayesine matuf olacağına işaret edilmektedir.

C.H.P. Meclisi olağanüstü toplanacak

Ankara, 9 (Hususî Muhabirimizden telefonla) — C.H.P. Kurultayının yılbaşından evvel toplanmasını sağlamak için C.H.P. Genel Merkez Kurulu, Parti Meclisini olağanüstü bir toplantıya çağıracaktır. Bilindiği gibi C.H.P Meclisi mutad toplantısını Aralığın ikisinde yapacaktı. Bu takdirde, C.H.P. Tüzüğüne göre, Kurultayın toplanmasının Parti Meclisi tarafından kararlaştırılıp, gününün bir ay önce ilân edilmesi gerektiğinden, Kurultayın ancak yılbaşından önce toplanması mümkün olabilecekti.

Alınan karara göre, Parti Meclisi 26 Kasımdan önce toplanacak ve Kurultayın toplantı tarihini tesbit ve ilân edecektir. Kurultay günü için Genel Merkezin de

★ Devamı Sa. 7, Sü. 2 de ★

Asılzade ★ Lord Alexander'in 23 yaşındaki kızı Rose, Kraliyet topçu Albayından bir Yüzbaşı ile yakında evlenecek

Kömür parçası bir ameleyi öldürdü

Bozöyük ormanlarında, ortak olarak ticaret yaptığı arkadaşını öldürerek derisini soyan katil Osman yakalanmış ve suçunu itiraf etmiştir. Resimde kaatil görülmektedir.

Çanakkale, 9 (Hususî muhabirimizden telefonla) — Çan kazasına bir kilometre mesafede Adnan Demirciye ait linyit kömürü ocağında kömür taşıyan vagonlardan birinden düşen bir kömür parçası, aynı ocakta çalışmakta olan amele Mustafa Tezcan'ın başına isabet etmiş ve ölümüne sebebiyet vermiştir.

Sebze hali çökme tehlikesinde

Yemiş'teki sebze halinde dün bazı çökmeler olmuştur. Bu cümleden olmak üzere hal binasının Eminönü tarafına bakan kapısı üzerinden kopan büyük bir beton parçası bir hamalın başına düşmüşse de mucize kabilinden hamala birşey olmamıştır. Ayrıca binanın Müdüriyet kısmının giriş kapısı çevresinde büyük bir kuşakta geniş bir çatlaklık hasıl olmuştur. Bu hal yer yer binanın diğer taraflarında da müşahede edilmiştir.

Hal esnafının belirttiğine göre durum daha evvelden Müdürlüğe bildirilmiş, Müdürlükçe bu hususta Fen İşlerine mütaaddit defalar yazı ile müracaat edilmiştir. Böyle olduğu halde kurulduğundan bu yana 20 senedir ciddi bir tamir görmiyen bina, olduğu halde bırakılmıştır. İlgililer her gün binlerce kişinin girip çıktığı hal binasının ciddi bir tehlikeye arzettiğini, her an yeni yeni çökmeler olabileceğini bildirmekte ve tehlikenin bir an evvel önlenebilmesi için gereğinin yapılmasını istemektedirler.

Kayın pederini soyan damat

İhsan isminde bir yankesici dün Edirne treni ile şehrimize gelen Süleyman adında birisinin cüzdanından 200 lirasını aşırmıştır. Yapılan tahkikat sonunda bu işi İhsan'ın yaptığı ve Süleyman'ın da İhsan'ın kayınpederi olduğu anlaşılmıştır.

Kayınpederini soyan hayırlı damat adliyeye verilmiştir.

Koca Sinan ★ Hüseyin Anka isminde bir heykeltraşımız memleketimizde ilk defa olarak bir taşı oymak suretiyle Mimar Sinan'ın 7 ton ağırlığında yekpâre bir heykelini yapmıştır. Heykel, Ankarada Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi önündeki yeşil sahaya dikilecektir. Resimde heykeltraş, Gedikpaşa öğrencilerine heykel hakkında izahat verirken görülmektedir.

...yakından tanıdığı Futbol Federasyonu erkânı ve Teknik Müşavere Heyeti âzaları dünkü Millî takım idmanını takip ediyorlar. Yukarıdaki fotoğrafta, görüldüğü gibi 8 kişi olan zevata, günlük politika hayatımıza karışan 19 lara müşabih olarak Sekizler demek herhalde doğru olur. [İlemet Gümüşdere]

Kerbelâ FACİASI

Yazan: Kadircan KAFLI — Tefrika No 6.

Şehre tellallar çıkarılarak halk mescide çağrıldı

Hazreti Hüseyin'in gelmekte olduğu, bir isyan çıkacağı söyleniyordu

Çıkan kısımların özeti :

Yezid tahta çıkınca ona biat etmiyen Hüseyin öldürüleceğini anlayınca kendisinin halife olmasını isteyen Kûfe'lilerin mektuplarına kanarak 72 kişiyle yola çıktı. Aynı anda Yezid'in Valisi İbni Ziyad Kûfe'de çıkan isyanı hunharca bastırmış, Hür idaresinde 2 bin suvariyi Hüseyin'i yakalamak üzere göndermişti. Hür çölde karşılaşıp bağlandığı Hüseyin'e birşey yapamadı. Bir oyun düşünerek kafilenin başka bir yere gitmesini sağladı. Hüseyin ve arkadaşları bilmeden yalnış yolda giderek sabaha karşı ileride görünen bir suya doğru ilerlediler. Burası Kerbelâ idi. Hüseyin altıncı hissi ile burada bir felâkete uğrayacaklarını anlamıştı. Etrafındakiler ağlayıp sızlayınca Hüseyin onları yatıştırdı. Uşağı Kays'a durumlarını belirten bir mektup vererek Kûfe büyüklerine gönderdi. Fakat Kays şehre girerken yakalandı. İbni Ziyad'ın karşısına çıkardıkları zaman, fırsatı kaçırmayıp, derhal mektubu çıkardı, yırtmaya başladı.

Askerler hemen onun üzerine atıldılar, mektubu almak istediler, fakat Kays vermedi; yırttı, yırttı, belki bin parça etti. Bu parçaları birleşirip üzerindeki yazıyı okumağa imkân yoktu.

İbni Ziyad kızdı ve ona bağırdı:

— Niçin mektubu yırttın?

Kays cevap verdi:

— Dostun sırrı düşmandan gizli olmak gerek...

İbni Ziyad hiddetle yerinden fırladı:

— Sen Halifeye âsi olanı dost ve Halifeye sadık olanı düşman mı sayıyorsun?

Kays da ayni sertlikle konuştu:

— Yezid'in Halifeliği bâtıldır; gerçek Halife Hüseyin Bin Ali'dir. Ben sizi dost bilip Allahın resulünün torununu düşman mı bileyim. Allah beni böyle gafil olmaktan korusun!...

— Biliyor musun ki şimdi bir işaretimle senin boynunu vurdurmak elimdedir.

— Evet, biliyorum.. Beni öldürürsün şehit olacağımı da biliyorum.

— Sağ kalmak istersen ya mektuptaki isimleri açıkla; yahut minbere çıkıp Hüseyin Bin Ali ile arkadaşlarını kötüle ve Yezid'i öv!..

Kays halka doğruyu söylemek için eline geçen fırsatı kaçırmak istemedi, efendisine ve İslâma hizmet maksadiyle dedi ki:

— Ey İbni Ziyad! Mektuptaki isimleri açıklamak doğruluğa ve ahlâka aykırı olduğundan bunu yapmama imkân yoktur, fakat diğer teklifi kabul etmekliğim mümkündür. Emret de halk mescide toplansın!..

İbni Ziyad Hazreti Hüseyinin en sadık adamı tarafından onun ateyhinde bir hutbe verilmesini halk arasında Yezid lehine pek tesirli bir propaganda telâkki ediyor, bu suretle daha ziyade kuvvetleneceğini umuyordu. Bu sebeple derhal şehre tellâllar çıkarttı, halkın büyük mescide toplanmasını emretti.

Tellallar meydanlarda, caddelerde ve sokaklarda şöyle bağırıyorlardı:

— Ey halk! Kûfe Valisi büyük mescite gelmenizi emrediyor. Orada âsi Hüseyin Bin Alinin adamlarından biri konuşacaktır!

Zaten o günlerde herkesin kulağı kirişteydi, Hazreti Hüseyin'in gelmekte olduğu, şehirde ona biat eden binlerce kimsenin bulunduğu, büyük bir isyanın çıkabileceği söylenip duruyordu.

Halk merakla mescite toplandı, içi tamamiyle doldu, binlercesi de dışarıda birikti:

Biraz sonra Vali ve hükûmetin başlıca ileri gelen şahsiyetleri geldiler; Kays iki muhafız arasında getirildi.

Kays minbere çıktı, gür bir sesle ve gayet güzel bir ifade ile Allah'a hamdetti, büyük İslâm Peygamberine salât getirdi, sonra şöyle dedi:

— Ey Kûfe halkı! Allaha şükürler olsun ki ben İmam Hüseyin'in elçisiyim. O muhterem ve mübarek zatın burayı şereflendirdiğini haber vermeğe geldim, fakat yazık ki bu işi başaramadım ve yakalandım.

Kays bu sözlerden sonra Hazreti Hüseyin'in mektubunda yazılı olanları açıkladı.

İbni Ziyad bunları hutbenin giriş kısmı telâkki ediyor, istediğinin yapılacağını umarak bekliyordu.

Kays devam etti:

— Ey Kûfe'nin şerefli ve meşhur şahsiyetleri! Hüseyin bin Ali, kendisi hakkında evvelce gösterdiğiniz arzuya uyarak yurdunu terketti, buraya kadar geldi, şimdi ailesi halkı ve arkadaşlariyle beraber Kerbelâ'dadır; sizden yemininizin yerine getirilmesini bekliyor.

İbni Ziyad homurdandı:

— Bu herif ne haltediyor!..

Kays konuşmasını hızlandırdı:

— Üzerinize farz olan vazifeyi yapınız!.. Onun uğrunda can verirseniz iki dünyada mesut olursunuz.

İbni Ziyad:

— İndirin şu herifi!

Diye bağırdı; halk arasında ise çekingen hasdık sesleri duyuluyordu.

Askerler hatibi minberden indirmek üzere saflar arasından ona doğru yürüdüler, fakat mescit o kadar kalabalık ve saflar o kadar sıkı ki güçlükle ilerliyebiliyorlardı.

Kays sesini yükseltti:

— Ne mutlu Hazreti Hüseyin gibi Allahın, peygamberin ve doğru insanların takdir buyurduğu yüksek bir şahsiyete biat edenlere!.. Lânet olsun Yezid'e ve ona tâbi olanlara!.. Lânet olsun dünya zevki için canlar yakan ve ocaklar söndüren İbni Ziyad'a ve ona uyanlara!.. Yezid'in hizmetinde olanlar Allahın peygamberine baş kaldırmışlar demektir.

Mescidi çığlıklar ve hıçkırıklar doldurdu. Askerler minbere çıktılar, Kays'ı tutup aşağı çektiler. İbni Ziyad âdeta uludu:

(Devamı var)

KIRKINCI GÜN

NESRİN AŞANSU

Tefrika No. 26

Çıkan kısımların Özeti

Kocası Rahmi'nin ölümünden sonra Raşit'le evlenen Selma, mes'ut olamayınca evini terketti. Bir bankada iş buldu. Resai adında biriyle arkadaş oldu. Resai Selma'yla olan arkadaşlığını orada - burada gevezelik yaparak anlatıyordu. Bunları ikaz etti. Resai'nin bu hareketi Selma da büyük bir kırılma doğurdu. Sermet Beye bir mektup yazıp işini bıraktı. Müdür Sermet Bey kendisine verilen mektubu okuyunca Selma'nın durumunu takdir ederek derhal otomobiline atlayıp onu görmeye gitti.

Banka kapıcısı Ahmet Ağa'nın kızı Zehra bir adam tarafından iğfal edilmiş ve karnındaki çocuğuyla bırakarak kaçan bu adamı bulup, suratına türkürmek Ahmet Ağa için bir vicdan borcu olmuştu. Sermet Bey Selma'yı arıyordu. Selma henüs eve gelmemişti. Ahmet Ağa işinden tramvayla evine dönüyordu. Birden tramvay fren yaptı. Bir kız ağır yaralanmıştı. Kazaya uğrayan Selma'ydı.

Yanındaki polis memuru Ahmet ağanın daldığı düşüncelerden habersiz, müracaattaki memura yaklaştı:

— Kazaya uğrayan Selma hanımın ifadesini alabilecek miyiz acaba, dedi.

— Daha doktorlar yanından ayrılmadılar, diye cevap verdi adam, çıksınlar da soralım.

Polis bu gibi hâdiselere alışıktı, Ahmet ağanın yanına gelip:

— Kızı muayene ediyorlarmış, dedi, bekliyeceğiz.

Oracıkta tahta bir sıraya çöktüler.

Beklemekle geçen iki saat zarfında Ahmet ağa, bütün bir ömrü sanki yeniden yaşamış, çocukluğundaki oyunlarla oyalanıp, ıstıraplarla bir kere daha yıkanmıştı.

Müracaattaki adam polise:

— Kurtulacak, diyor doktorlar, diye seslendi. Tehlikeli bir şey yokmuş ama bir aydan fazla yatması lâzımmış. İstersen başhekimi gör. İfade alıp alamıyacağını söyler sana..

Ahmet Ağa da polisle birlikte «Başhekim» yazılı kapıya yürüdü.

Çok sual sormamak şartiyle hastanın odasına girmekte bir mahzur görmüyordu başhekim. Polis, Ahmet ağayı da korumak lâzım, diye düşünmüştü, Başhekime:

— Doktor bey, dedi, bu adam yaralının yakını imiş müsaade ederseniz o da benimle gelsin.

Anlayışlı bir adamdı doktor, uzatmadan:

— Peki ama çok kalmayın, dedi..

Ahmet ağa hastanın odasından içeri girince, beyaz örtüler ve sargılar içindeki genç kadının yüzünde acıdan fazla ıztırapla karşılaştı:

— Geçmiş olsun hanım, kızım, dedi. Doktor bir tehlike olmadığını söyledi. Belki bir emrin olur diye seni görmeden gitmek istemedim.

Selma ummadığı bir vaziyetle karşılaşmıştı:

— Sen de nereden çıktın Ahmet ağa, yoksa bankaya mı telefon ettiler?

— Yok kızım, zaten etseler de gece bekçisinden başka kimseyi bulamazlar ki. Tramvayla eve dönerken kazayı gördüm. Konuşulanlar arasında isminin geçtiğini duyunca: «Belki bir ihtiyacı olur diye düşünüp, buraya geldim.»

— Sağ ol Ahmet ağa, burada neye ihtiyacım olur benim.

— Ne bileyim kızım, hele hastalanınca yalnızlık insanı sıkar da.

— Bir şey istersem sana bankaya telefon ederim, beni hatırladın ya bu yeter...

İhtiyar adam hıçkırıklarla sarsıldı, genç kadına yaklaşıp, karyolanın yanına büzüldü, genç kadının kanı çekilmiş parmaklarını, mavi damarları fırlamış avuçları içine hapsettikten sonra:

— Ne olur, kızım diye yalvardı, bırak sana yardım edeyim. Zehram da böyle bir odada bizi terketmişti. Gururuma yedirip ona yardım edemedim, gözümü kin bürümüştü. Bırak bari seni onun yerine koyup vicdanımı rahat ettirecek bir şeyler yapmağa çalışayım.

— Affet beni Ahmet ağa, dedi, sana başından geçenleri hatırlatacağımı hiç aklıma getirmemiştim.

— Evet, dedin, değil mi hanım kızım, hem artık sen benim yabancım da sayılman. Babanmışım gibi içinden ne geçerse söyle. İhtiyarım, fakirim ama benim de bir kalbim var...

Selma o zamana kadar aklından geçenleri bir anda karara bağlayıvermişti:

— Bak Ahmet ağa dedi, ileride sana her şeyi anlatırım, şuralarda çantam olacak. İçinden evin anahtarını al. Kapıcıya seni benim gönderdiğimi, evden çıkmak istediğimi söyler, giyeceklerim hariç ne var ne yok satar, parasını elbiselerimle birlikte saklarsın. İyileşince ne yapacağımızı düşünürüz olmaz mı?

Ahmet Ağa Selmanın sözünü iki ettirmedi. Vakit geçerse cayıverir diye endişeleniyordu. Kırışmış suratını genç kadının ellerine sürttükten sonra:

— Ben yarın yine uğrarım, diye mırıldandı..

Ahmet Ağanın içten gelen yalvarışları, genç kadına çocukluktan beri yabancısı bulunduğu bir âlemin kapısını açmış gibiydi. Selma, Şefkatin hakiki mânasını ancak şimdi ve kendisine tamamiyle yabancı bir ihtiyarın yardımı ile öğreniyordu. Ne kundakta iken kendisine terkeden babası, ne de bir yabancı ile Fransaya kaçan artist annesi böyle bir duygunun Selmada yerleşmesine, gelişip kökleşmesine imkân vermemişlerdi. Kendisini büyüten ve hayata hazırlayan teyzesine gelince: O da şefkatten nasibi olmamış bir zavallıdan başka bir şey değildi ve ancak küçük yaşta kucağına atılan yeğeninin maddi varlığı ile alâkadar olabilmişti.

Ahmet Ağa, beyaza boyanmış kapının ardında kaybolmak üzere idi ki: Selma'nın ıstırap dolu sesi kulaklarına erişti:

— Bir dakika Ahmet Ağa, diye yükselen ses, gittikçe hafiflemiş adeta bir nefes halini almıştı.

— Bir ricam daha var senden, diye devam etti Selma, yatak odama girince oradaki komodinin üst gözünde kahve rengi deri kaplı bir defter bulacaksın, gelirken onu da getirirsen memnun olurum.

İhtiyar adam odayı terkederken, kendisini hastahaneye getiren polisin genç kıza sorduğu sualler kulaklarında uğulduyordu. Vakit kaybetmeden genç kadının evinde olmak istiyordu, oradan geçen bir dolmuşa atladı.

(Devamı var)

Nuriçindeyatan ATA

Mustafa Kemal Sofyada ataşemiliter iken bir baloda çekilmiş resmi

«Bil ki, hakiki yerin, inandığın milletinin minnet dolu sinesidir»

ATA'nın dünyaya son bakışları...

Selâhattin SONAT

TAM onyedi yıl evvel, 10 Kasım 1938 Perşembe günü sabah saat 9'u beş geçe ATATÜRK, fâni hayata veda ediyor, milli şuurumuzun bu en büyük aydınlatıcısı sönüyordu.

Rahatsızlığının ilk günlerinden son nefesine kadar ATA'nın yanında bulunan M. Kemal Öke, Türk milletinin en elemli anlarında cereyan eden hâdiseyi şöyle anlatmaktadır :

«— Karnından on kilo su alındıktan bir gün sonra Atatürk, son koma devresine girmişti. Büyük Kurtarıcı sâkin, uyuyor gibiydi, ara sıra küçük ihtilâclarla yatağında sıçrıyor, bir saniye sonra tekrar ayni sükûnete kavuşuyordu.

Biz doktorlar, yatağının baş ucuna kadar gelen ölümün O'nu ebediyete götürmek için dakikaları saydığını hissediyor gibiydik. Yavaş yavaş han. çeresinde kesik hırıltılar başlıyor ve yüzü tedricen siyahlaşıyordu. Gözleri kapalı ve göğsü mütemadiyen inip çıkmakta idi.

10 Kasım Perşembe günü saat dokuzu çalıyor, bir aralık kapalı gözlerini açıyor, başını sert bir hareketle sağa çeviriyor. Bu, O'nun dünyaya son bakışıdır.

Ağır ağır yatağına yaklaşıyor, hıçkıra hıçkıra üzerine kapanıyor ve talihsiz ellerimle, O'nun şimdi yuvaları içinde yarı açık duran dünyaya küsmüş, asuman rengi gözlerini kapatıyorum.

İşte böylece, her zaman acısını yüreğimizden eksik edemiyeceğimiz o muhterem ve kahraman adam, bizleri terketmiş oluyor.»

Hastalığının başlangıcı

ATATÜRK, rahatsızlığını 1937 yılında hissetmiş, fakat yapılan muayenelerde bir neticeye varılamadığı için teşhis konulamamıştı. Bu sebepledir ki, o sene Dolmabahçe Sarayında toplanan İkinci Tarih Kongresine katılanlar, kendisini her zamankine nisbetle daha zayıf ve daha solgun bulmuşlardı.

Rahatsızlık gittikçe artıyor, fakat bunu ATA'nın yakınlarında bulunan birkaç kişi hariç, kimse bilmiyordu. Nitekim kongreden iki ay sonra Ankara Radyosunu açan dinleyiciler şu hitabın mahiyetini bir türlü çözememişlerdi :

«Alo! Alo! burası Yalova, Türk milleti, Atatürk'ün sıhhati şerefine eğleniniz!»

Bu sesi takip eden birkaç alaturka şarkıdan biri de O'nun en çok sevdiği, «Mâni oluyor halimi takrire hicabım» isimli şarkı idi. Atatürk iyice hastalanmıştı.

Yalova dönüşü, Atatürk'ün gittikçe halsizleştiği görülüyor, fakat hâlâ teşhis konulamamış olması tedavi imkânlarını ortadan kaldırıyordu.

1938 yazı ATA'ya sıhhat getirmiş gibiydi. Herkes bu Büyük Adamın hastalığı atlattığına inanıyor, daha doğrusu inanmak istiyordu.

1 haziran 1938 sabahı Londra'dan İstanbul'a dönen Savarona eksiklerini tamamladıktan sonra, Dolmabahçe önlerinde demirliyecek ve ayni akşam Atatürk, Saraydan bir motörle gelerek gemide yerleşecekti.

Savarona'da geçen günler

TAM oniki yıl Atatürk'e hizmet eden Cemalettin, (ATA, Cemalettin efendiye Çelebi adını takmıştı). Ebedi Şef'in gemide bulunduğu müddet zarfında sıhhatine itina ettiğini anlatmakta ve şöyle demektedir :

«— Sabahları sekiz, nihayet dokuzda kalkıyor, tereyağı, reçel, peynir ve sütle kahvaltısını yapıyor, öğle yemeğini salonda yalnızca, fakat iştahla yiyor, akşamları içki bulundurulmasını istemediği sofrasından kalktıktan biraz sonra onbir, nihayet onbir buçukta yatağına giriyordu. Öyle ki, gemiye geldikten iki hafta sonra sıhhatinin iyice düzeldiğine hükmedilecek kadar canlanmış ve neşelenmişti.»

Ne yazık ki bu mes'ut günler bir ay deva medecek, ATA, amansız hastalığının elinden kurtulamıyacaktı.

Çok sıcak bir yaz gecesi idi. ATA Küçük Ülkü'yü kucağına almış, güverteden İstanbul'u seyre dalmıştı. İmrenmiş olmalı ki kendisine dondurma getirmelerini emretti. Yirmi dört saat sonra başlıyan sancı Büyük Kurtarıcı'yı yatağa çivilemişti. Gecenin yarısında uyandırılan doktor Neşet Ömer'in müdahalesine rağmen bir şifa alâmeti görmek mümkün olmamıştı.

Hastalık artıyor

MEŞHUR Fransız hekimi Fisenje'nin ATA'yı muayene etmek üzere İstanbul'a çağrılması bu tarihlere rastlamaktadır. Fisenje muayeneyi müteakip Atatürk'ün yattığı kamaranın havalandırma tertibatını beğenmemiş ve duvarların kenarlarına buz kalıpları yerleştirilmesini söylemişti.

Fakat hayatında hiç bir şeye bo-

* Devamı 6 ncı sahifede *

Dokuzu beş geçe

Haldun Taner

YATAĞI hiç bozulmamıştı. Elinde sigara, çadırın içinde sinirli sinirli dolaşıyor. Birden :

«Saat kaç?» diye sordu.

Yaveri:

«Dört buçuk Paşam», dedi.

«Hadi öyle ise çıkalım çocuk».

Mustafa Kemal, karyolasının ayak ucuna asılı kemerini geçirdi. Dışarı çıktılar.

Tan yeri daha ağarmamıştı. Etrafta derin bir sessizlik.. Sadece uzaktan cılız bir derenin sırıltısı..

Sarışın başlı bir Antik İlâh gibi Koca Tepe'nin üstüne dikilmiş, aşağıları süzüyor.

Biraz sonra bu derin sessizliği Türk topçusunun tarrakaları yırtacaktır. Biliyor. Çünkü emri kendi verdi. Ama ondan sonraki ana baba gününü, 30 Ağustos'u, Mudanya'yı, Lozan'ı, İstiklâl'i, Cumhuriyet'i, İnkilâpları, ileri ve Batılı Türkiye idealini de görür gibi oluyor. Çünkü bunu da tarih çizmiştir. Çizecektir. Başka türlü çizmesine imkân yoktur. Herşey mahvoldu görünürken, onun böyle iyimser ve güvenli oluşu boşuna değil. Çünkü O, olanları olmadan, imkânları doğmadan, geleceği gelmeden sezen bir sihirbazdır.

Esir Yunan Başkomutanına kibarca soruyor : «Bu taarruzun kat'i neticeli bir taarruz olduğunu farketmediniz mi?..»

Bundan sonra nice saatler sordu. Nice başka Koca Tepelerden nice başka taarruzlar idare etti. Artık istilâcıya karşı değil, ama ondan daha az tehlikeli olmayan, geriliğe, cahilliğe, miskinliğe, şarklılığa karşı... Hepsi de kat'i neticeli..

Yatağı darmadağındı. Geceyi koma içinde geçirmiş. Alnında ter taneleri.. Gözlerini açtı :

«Saat kaç?» diye sordu.

«Dokuzu beş geçiyor».

Tekrar gözlerini kapadı. Daldı. Bir daha açılmamak üzere . Sabah yeni olmuştu. Etrafta derin bir sessizlik.. Sadece uzaktan çiseleyen yağmurun sıpırtısı..

Yaralı bir Antik İlâh gibi yatağında uzanmış yatıyor. Ölürken bile Kahraman, ölürken bile Komutan..

Biraz sonra bu derin ses-

* Devamı 6 ncı sahifede *

Atatürk, Ankarada kendi ismini taşıyan çiftlikte istirahati ve bu ara çiftlik işleri ile uğraşmayı çok severdi

Bütün dünya o'na ağlamıştı

ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜNDE DÜNYA MATBUATINDA ÇIKAN YAZILAR

BÜYÜK Atatürk'ün ölümü yalnız Türkiyede değil, bütün dünyada derin bir teessür uyandırmış, dünya matbuatı günlerce bu tarihin seyrine hükmeden deha için sütunlar dolusu yazı neşretmişlerdi. Atatürk'ün ölümünü müteakip yabancı gazetelerde O'nun için yazılanlardan bir kısmını aşağıya alıyoruz :

İngiltere'de
TİMES :

«O, ekseriya hasta adamın ölümü için âyin yapmış olan Avrupa otoritelerini mahçup etmiştir. Bunlar, Türk milletinin harekete geçmek ve devleti tekrar canlandırmak için sadece Şef'in sihirli çubuğu ile teması bekleyen gizli kuvvetlere malik bulunduğunu unutuyorlardı.»

Atatürk'ün ufûlü yalnız Türkiye için değil, dünya için de bir ziya'dır

NEW CHRONİCLE :

«Atatürk, eğer yaşasalardı, tarihin bugünkünden çok farklı olacağını bir hakikat olarak söyliyebileceğimiz mahdut adamlardan biri idi.»

OBSERVER :

«Muasır hiçbir isim Atatürk adı kadar büyük saygı telkin etmemiştir. Atatürk, yalnız Türkiyenin bütün hayatını değiştiren bir deha değil fakat beynelmilel münasebetlerde iyilik ve yalnız iyilik yapan adamdır.»

Çin
TAKUNG PAO :

«Her yerde bir boşluk bırakan, bir büyük milletin sevgili babasının ufûlü, yalnız Türkiye için değil, bizim kıtamız ve dünya için de bir ziyadır.»

İran
İRAN Gazetesinde :

«Atatürk yalnız kahraman milletinin büyük bir şefi olmakla kalmamıştır. O' aynı zamanda beşeriyetin de en büyük evlâdı olmuştur.»

Mısır
EL MISRİ :

«O, büyük bir insan değil daha başka bir şeydi. Çünkü O'nun yaptıkları adem oğullarının yapabilecekleri şeylerden değildi»

Fransa
PARİS SOİR :

«Bu kayıp sulh dâvası için de çok elimdir. Zira bu büyük devlet şefi, yorulmaz bir surette bu dâvanın korunmasına çalışmakta idi.»

İLLUSTRATİON :

«O, on sene içinde Türkiyeyi beş altı asır ileri götürdü. Buna rağmen tek başına denilecek kadar yalnız çalışıyordu.»

Almanya
WOLTİSHEBEOBACHTER :

«Gazi, 1918 de ölen milletler grupu arasında azimli bir hareketle milletini tahammül edilmez bir akibetten kurtaran ve bütün dünyanın hayran kaldığı bir kalkınma yapan ilk devlet reisi olmuştur. Atatürk, tarihin büyükleri arasında ebediyyen gözükecektir.»

Macaristan
NAMZETTİ UJSAG :

«O, hiçbir engel tanımıyarak, Avrupai mahiyette modern bir Türkiye kurmak için azimle mücadele etmiştir. Orta Asyanın nankör toprağını bereketli hale getirmek, cehaleti yenmek ve ekonomik kalkınmayı temin etmek için yaptığı şey muazzamdır.»

Bulgaristan
ZORA :

«Kemal Atatürk açık kıvılcımlı gözlerini hayata kapadı, Politik sahneden kudretli bir sima, tükenmez bir enerji çekiliyor.»

Polonya
GAZETA POLSKA :

«Atatürk, yeni Türkiyeyi kılıcı ile meydana getirmiş ve dehası ile tensik etmiştir.»

Yunanistan
KHATİMERİNİ :

«Her memleket milleti zafer, refah ve saadet yolunda ilerleten büyük adamlarına heykeller dikecektir. Fakat Türkiyenin Kemal Atatürk'ün heykelinin yapılmasında kullanılacak taşı bulmak için dağları deşmesi, karıştırması icap edecektir.»

İran
İRAN Gazetesinde :

«Atatürk yalnız kahraman milletinin büyük bir şefi olmakla kalmamıştır. O' aynı zamanda beşeriyetin de en büyük evlâdı olmuştur.»

Mısır
EL MISRİ :

«O, büyük bir insan değil daha başka bir şeydi. Çünkü O'nun yaptıkları adem oğullarının yapabilecekleri şeylerden değildi»

Fransa
PARİS SOİR :

«Bu kayıp sulh dâvası için de çok elimdir. Zira bu büyük devlet şefi, yorulmaz bir surette bu dâvanın korunmasına çalışmakta idi.»

İLLUSTRATİON :

«O, on sene içinde Türkiyeyi beş altı asır ileri götürdü. Buna rağmen tek başına denilecek kadar yalnız çalışıyordu.»

Almanya
WOLTİSHEBEOBACHTER :

«Gazi, 1918 de ölen milletler grupu arasında azimli bir hareketle milletini tahammül edilmez bir akibetten kurtaran ve bütün dünyanın hayran kaldığı bir kalkınma yapan ilk devlet reisi olmuştur. Atatürk, tarihin büyükleri arasında ebediyyen gözükecektir.»

Macaristan
NAMZETTİ UJSAG :

«O, hiçbir engel tanımıyarak, Avrupai mahiyette modern bir Türkiye kurmak için azimle mücadele etmiştir. Orta Asyanın nankör toprağını bereketli hale getirmek, cehaleti yenmek ve ekonomik kalkınmayı temin etmek için yaptığı şey muazzamdır.»

Bulgaristan
ZORA :

«Kemal Atatürk açık kıvılcımlı gözlerini hayata kapadı, Politik sahneden kudretli bir sima, tükenmez bir enerji çekiliyor.»

Polonya
GAZETA POLSKA :

«Atatürk, yeni Türkiyeyi kılıcı ile meydana getirmiş ve dehası ile tensik etmiştir.»

Yunanistan
KHATİMERİNİ :

«Her memleket milleti zafer, refah ve saadet yolunda ilerleten büyük adamlarına heykeller dikecektir. Fakat Türkiyenin Kemal Atatürk'ün heykelinin yapılmasında kullanılacak taşı bulmak için dağları deşmesi, karıştırması icap edecektir.»

* Devamı 6 ncı sahifede *

Atatürk hastalığından evvel bir seyahatten dönerken

Gazi Mustafa Kemal Türkiyenin ilk Reisicumhuru

ATATÜRK'ün ARKASINDAN

Ayhan HÜNALP

Sen karımda nâmus
Kısrağımda hilâl
Sen matramda su torbamda ekmek
Sen mavzerimde fişek
Ben ondokuzuncu fırka
Yetmişbirinci alaydan Memet

Her akşam gazeteye dönerken, Dolmabahçenin arkasındaki yoldan geçerim. Bir yaprak düşer ağaçtan. Ezemem. Kenara çekilirim. Yaprakda sen varsın.

Kapıdan girince rotatifin uğultusu dolar kulağıma. İçim burkulur. Makinelerde sen varsın. Denize baksam mavidir. Güneş desen sarı. Denize de bakamam, güneşe de. İkisinde de sen varsın. Yüreğim götürmez.

Jetlerin ürpertisinde, denizaltıların dalışında, bulutların akışında sen varsın. Ciğerime dolan havadan, yüreğime çöken sevdaya kadar sen varsın. Doğduğum zaman babam anama, «Oğlum bayrağını sevsin. Hürriyeti bilsin. Memleketi için ölsün.» demiş. Anam bana yalnız seni sevmeyi öğretti. Babama, «Dediklerin oldu!» dedi.

Anam babam vatanım
Gören gözüm duyan kulağım
Doğmuş olan da
Doğacak olan da mezar sana
Al kalbimi kın yap kılıcına
Ananın ak sütü gibi helâl olsun
Gözümü kırparsam
Canım yandı dersem
Haram olsun verdiğin ekmek
İçirdiğin su dizlerime durşun

10 Kasım 1955 Perşembe
Yıl 1955 — Ay 11 — Gün 314
1375 Hicri — 1371 Rumi
REBİYULEVVEL 24 — EKİM 28

Vasati	Saat	Ezani
6.39	Güneş	1.42
11.58	Öğle	7.01
14.39	İkindi	9.42
16.56	Akşam	12.00
18.31	Yatsı	1.35
4.55	İmsâk	11.58

HADİSELERE **Tercüman**

Felek her türlü esbabı cefasın toplasın gelsin,
Dönersem kahbeyim millet yolunda bir azimetten. Namık Kemal

Bugünkü hava raporu

Şehrimizde bugün hava akşama kadar parçalı bulutlu geçecek rüzgârlar kuzey doğudan mutedil olarak esecektir. Mevzii hafif yağış muhtemeldir. Dün en yüksek hararet 16, en düşük hararet 13 derece olarak kaydedilmiştir.

Mısır, komünistlerin tehlikeli bir silâh tevzi deposu haline geliyor

Bir Amerikan dergisine göre Iskenderiye limanına boşaltılan silâhlar Arap memleketlerine yollanacak

Aynı dergi Amerikanın, Ürdün'ün de Bağdad Paktına iltihakını arzu ettiğini fakat İsrail'in şiddetli itirazları karşısında iki kere düşünmek zorunda kaldığını bildiriyor.

New-York, 9 (AP) — Newsweek dergisi son sayısında komünistlerin Mısırı orta - doğunun silâh tevzi deposu, haline sokmağa niyetlendiklerinin anlaşıldığını yazmaktadır. Dergiye göre İskenderiye limanına boşaltılmış olan komünist silâhlarının Suriye ve Suudî Arabistana sevkedileceklerine dair belirtiler gittikçe bariz bir hal almaktadır.

Diğer taraftan dergi Birleşik Amerikanın Ürdünün de Bağdat paktına katılmasını istediğini, fakat İsrail'in şiddetli itirazları karşısında iki kere düşünmek zorunda kaldığını bildirmektedir.

Mısırın Bir İddiası

Kahire, 9 (AP) — Mısır hükûmeti, Amerikanın kendisine silâh satmak teklifini reddetmediğini, fakat Amerikanın oylama ve vaad siyaseti yüzünden komünist bloka dönmek mecburiyetinde kaldığını iddia etmiştir.

Mısır hükûmeti, geçen gün Birleşik Amerika Dışişleri Bakan yardımcısı George Allen'in bir konuşmasına cevaben neşrettiği tebliğde, birdenbire komünist bloka döndüğü hakkındaki iddiayı reddetmiştir.

Tebliğde, Başbakan Nâsır'ın Amerikadan ilk defa 1952 Ekim ayında silâh istediği ve aradan geçen üç sene zarfında tek top dahi alamadığı belirtilmektedir.

DÜNYADA BUGÜN

MISIR - İSRAİL İHTİLÂFI

İsrail ile Arap devletleri arasındaki devamlı hudut çatışmalarına rağmen, Batılılar bu memleketlerin hakiki bir harbe girişecek kadar işi genişleteceklerini zannetmemektedirler. Filhakika, İsrail ve Arap devletleri senelerdenberi tuhaf bir yarı mütareke havası içinde yaşamakta ve hudut hâdiselerinin genişlemesini istememekte idiler. Nitekim, geçen hafta vukua gelen kanlı çarpışmaları da, her iki taraf vaktinde frenlemeyi bilmiştir. Ancak, Kahire'ye külliyetli miktarda Komünist silâhlarının sevki İsrail - Arap münasebetlerinin manzarasını değiştirmeye başlamıştır. Arap memleketleri bu şekilde modern silâhlara ve bilhassa tepkili avcı uçaklarına sahip olunca pek tabiî olarak kendilerine fazla güvenecekler ve şimdiye kadar ehemmiyetsiz gibi görünen bazı hudut hâdiselerini belki de zamanında frenliyemiyecek kadar heyecana kapılacaklardır. Mısır'ın Sovyet Rusya'dan silâh satın alması Rusya'ya Orta-Doğuda, sırası gelince söz sahibi olmak fırsatını vermektedir. Batılıların yıllardanberi Orta-Doğu bölgesi dışında tutmaya muvaffak oldukları Sovyetler bu suretle hiç beklemedikleri bir anda nüfuz sahalarını genişletmek imkânını elde etmişlerdir. Sovyetlerin bu imkânı istedikleri gibi suiistimal edecekleri muhakkaktır. Rusya Mısır'a silâh vermekle dünyanın bu nazik bölgesinde derhal bir harp çıkmasını değil, fakat buradaki huzursuzluğun her gün biraz daha artmasını hedef tutmuştur. Komünistlerin asıl gayesi, ileride Orta-Doğu durumunu ıslâh için Batılı devletler bir konferans toplamaya mecbur kıldıkları takdirde Rusya'yı bu toplantıya dâvete mecbur bırakmaktır. Diğer taraftan bu meseleler karşısında Batılıların durumları oldukça naziktir. İngiltere herşeyden önce bazı Arap devletleri ile mevcut olan iyi münasebetlerinin bozulmasını istememektedir. Fransa, bu meselelerde söz sahibi olamıyacak derecede Kuzey Afrika hâdiseleri ile meşguldür. Öte yandan İsrail'in durumu Birleşik Amerika siyasî çevrelerinde endişe uyandırmaya başlamıştır. Washington Hükûmeti İsrail'e muhalif bir tavır takınmak mecburiyeti ile karşılaşmaktan hiç şüphesiz hoşlanmıyacaktır. Amerikan dış siyasetinin İsrail'e müsait bir şekilde tecelli etmemesi herşeyden evvel Birleşik Amerika'da halk efkârını rencide edebilir. Bu sebepledir ki, Batılılar geçen hafta zarfında Mısır ve İsrail'i Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan sulh plânlarını kabule dâvet etmişlerdi. Fakat, Birleşmiş Milletlerin Arap - İsrail ihtilâfında bundan evvel vaki olan müdahaleleri elle tutulacak müsbet bir netice vermediğinden ve üstelik Rusya da şimdi bu işlere dolambaçlı yollardan el uzattığından, mevcut anlaşmazlığın Birleşmiş Milletler tarafından halli de bir hayli zorlaşmış durumdadır. İsrail Başvekili Moshe Sharett'in Birleşik Amerika'da önümüzdeki günlerde yapacağı temaslar son derece mühim bir mahiyet almaktadır. Bazı Amerikan siyasî çevrelerinde hasıl olan kanaata göre, Birleşik Amerika Hükûmeti İsrail'e modern silâhlar temini hususunda şayanı kabul bir formül aramakla meşguldür. Böyle bir formül bulunduğu takdirde, bunu Arap Devletlerinin ve hattâ İngiltere'nin nasıl karşılıyacakları şimdiden tahmin edilemiyecek kadar karışık bir meseledir.

Mehmet S. TUĞRUL

Prenses Margaret Lord Plunkett ile geziyor

Londra 9, (A.A.) — Prenses Margaret, Albay Townsend ile macerası sona erdikten sekiz gün sonra, 32 yaşında yakışıklı bir genç olan Lord Plunkett ile birlikte bugün, Amerikalı zenci sanatkâr Lena Horne'un şarkı söylediği Savoy Otele öğle yemeğine gitmiştir.

Albay Townsend, Brüksel hava ataşeliğine tayin edildikten sonra, saraydaki boş kalan yerine, Lord Plunkett getirilmiş ve Kraliyet ailesi ile birlikte iki sene evvel Rodesya'ya gitmişti.

Prenses Margaret'in, Townsend hâdisesi tesirinden bir ayda ancak kurtulacağını tahmin eden Londralılar, onun Lord Plunkett ile birlikte bugün Savoy Otele gitmesini hayretle karşılamışlardır.

İskandinav Hava Yolları şirketi İskandinav memleketleri ile Sudan arasında yeni bir hava seferi ihdas etmiştir. Resimde ilk seferi yapan pilotu görüyorsunuz.

TIP DÜNYASINDA

Yazan: Dr. Kâmran ŞENEL

Büyük Atanın hastalığı (Cirrhose)

Sevgili Atamızı amansız olarak yatağa düşüren bu menhus hastalığın ismine hekimler «Cirrhose» diyorlar.

Cirrhose nedir?

Siroz karaciğerin parankim âfeti ile başlıyan ve parankim kifayetsizliği ile nihayetlenen müzmin, tasallubi bir hastalığıdır. Siroz tabirini ilk defa 1819 yılında doktor Laennec sarı kırmızı balmumu mânasına olarak kullanmıştır. Sirozun çeşitli şekilleri vardır. Biz burada Laennec sirozunu izaha çalışacağız:

Bu tip sirozda karaciğer nasıldır?

Karaciğer sert, ufalmış, sağ göğüs kafesi içine çekilmiş, hacmi küçülmüştür. Karaciğerin sathı düz olmayıp pürtüklü, tümsekli kırmızıdır. Dalak büyümüştür. Laennec sirozu fevkalâde müzmin seyreder, hastalar ancak karınları mayi ile (ascite) dolu, el ve ayakları şişmeğe başladığında hekime müracaat ederler. İdrar azlığı, vücutta suyun tutulması hastalığın son safhasını teşkil eder. Karaciğer nescinin % 80 ni tahrip edildiği halde, karaciğerin sağlam kalan ufacık bir kısmı bütün vazifeyi üzerine alır.

Sirozu meydana getiren sebepler nelerdir?

Sirozun hakiki sebebleri bugün dahi meçhul olmakla beraber:

Zehirler, bakır, kalay, kurşun, parazit, fosfor arsenik, ve çinkofev gibi madenlerle tesemmümlerin rolü vardır. Keza zaman zaman alkolün siroz tevlit ettiği söylenir fakat hiç alkol kullanmayan şark memleketlerinde, hattâ yeni doğmuş çocuklarda siroz görülmüştür. Frengi, Sıtma, Kabazar gibi hastalıklar, hormonal faktörler ve son senelerde bilhassa proteinlerden fakir yiyeceklerle beslenmenin siroz husulünü kolaylaştırdığı müşahede edilmiştir.

Siroz ekseriya 40 - 60 yaşındakilerde olmakla beraber 10 - 15 hattâ yeni doğmuş çocuklarda da tesadüf edilmektedir.

Sirozun ârazları:

İlk devirlerde iştahsızlık, hazımda güçlük, et ve yağdan iğrenme, münavebe ile kabız ve ishal, daha sonra sarılık, karında mai toplanması, kaşıntı, zayıflama burun kanaması ve kaşeksiden sonra nihai safha. Alkolik sirozlarda burun şiş, kırmızı patlıcan rengindedir.

Sirozların tedavisi

Sevgili Atamızın hastalandığı devirdeki son tedavi ile bugünkü tedavi arasında büyük değişiklik vardır. Eskiden karında (ascite) mayi toplandığında hastanın rahatlaması için ponksinlo mayi boşaltılırdı, bazan bir gaz tenekesi mayi alındığı vakidir. Müdrir ilâçlar, vitaminler tatbik edilir, bol şekerli maddelerle hasta beslenirdi.. Albümin verilmezdi. Buna sebep de, proteinlerin parçalanmasından meydana gelen maddelerin zehirli, bir tesir yaparak, esasen hasta olan Karaciğer hücresini afetzede ederek, bu suretle bütün organizmaya zararlı oldukları düşünülürdü. Halbuki bugün Kandaki albümin strüktürünün araştısılmasından sonra sirozlulara bol albümin yani süt, yumurta, beyaz yepnir, et verilir.

Bunlara 400-500 gram şekerli maddeler 60-70 gr. tereyağ, veya zeytinyağı, bol meyve ve vitaminler ilâve edilir.

Bu rejimi tavsiye eden Dr. Patek sirozluların günde 3500 kalori almalarını söyler.

Pakistan - Afganistan sınırında çarpışmalar

Karaşi, 9 (A.A.) — Bugün Karaşi'de öğrenildiğine göre, Pakistan - Afganistan sınırı boyunda Patanların oturduğu bölgelerde «muhasım kabilelerle» Pakistan emniyet kuvvetleri arasında çatışmalar olmuştur.

Peşaver'in 1300 kilometre kadar güneyinde bulunan Veziristan bölgesinin kuzeyinde «Muhasım bir kabile» ile mahallî emniyet kuvvetleri arasında çatışmalar olmuştur. 5 ölü vardır. Pakistan Dışişleri Vekâletinin sözcüsü bu «Kabile» nin Afganistan'dan gelip gelmediğini kesin olarak söylemenin mümkün olamıyacağını bildirmiştir.

Diğer taraftan Hayber geçidi bölgesinde bir mahalde de bir Pakistan karakoluna ateş açılmıştır.

Amerikan belediye seçimlerini demokratlar kazandı

New-York, 9 (A.A.) — Dün yapılan mahallî seçimlerde Demokratlar kat'î bir üstünlük temin etmişlerdir. Parti Liderleri gelecek yıl yapılacak umumî seçimde, Beyaz Saray'a tekrar Demokrat bir Reisicumhurun yerleşeceğinden emniyetle bahsetmektedirler.

New-York eyâletinde beş Belediye Reisinin Demokratlar arasından seçilmesi üzerine, Demokrat Parti Merkez Komitesi Âzalarından birisi, «1952 denberi Demokratların gittikçe fazla oy toplaması, 1956 seçimlerini kazanacağımıza kâfi teminattır» demiştir.

Artist evlerinin bulunduğu bir şehirde yangın

Ventura (Kalifornia) 9, (A.A.) — Birçok sinema artistinin sayfiye evlerinin bulunduğu Ventura civarındaki bir vâdide çıkan ve kısa bir zamanda çok geniş bir sahayı kaplıyan büyük bir yangın, 200 e yakın evi tehdit etmektedir.

Bilhassa Alan Ladd, George Brent ve Eve Arden'in villâları en çok yanma tehlikesine maruz olanlardır. Mamafih, Alan Ladd, karısı ve kızı ile ata binerek yangından kaçmağa hazırlandıkları bir anda, âniden çıkan rüzgârların tesiri ile yangın istikametini değiştirmiştir. Evinin tehlikeden kurtulduğunu gören tanınmış sinema artisti, itfaiyecilere yardım etmeğe koyulmuştur. Yangın hâlâ devam etmekte olup bu kere sahil istikametinde ilerlemektedir.

Fransız moda yaratıcılarının Londrada tertip ettikleri bir defilede meşhur manken Claudia bir modeli teşhir ediyor

Cezair'de - Fransızlar yerlileri öldürüyör

Cezair, 9 (AP) — Fransız kuvvetleri dün Cezairin batısında bir çeteyi kıstırmışlardır ve resmî makamların ifadesine göre 80 milliyetçiyi öldürmüşlerdir. Bu haftalardan beri vuku bulan ilk büyük çarpışma olmuştur. Fransızların da altı ölü verdikleri bildirilmektedir.

Diğer taraftan Fransız kuvvetleri bazı köylerden kadın ve çocukları zorla çıkarmışlar ve sonra top ateşi ile bu köyleri yıkmışlardır. 500 ilâ 600 kişi de tevkif edilmiştir.

Fransanın yeni Fas Umumî Valisi

Paris, 9 (A.A.) — Fransanın Fas Umumî Valiliğine Paris polis Müdürü Andre Dubois tayin edilmiştir.

Andre Dubois'dan açılan yere Seine et Oise Valisi Genebrier getirilecektir.

Bin Süleyman Rabat'a dönüyor

Paris, 9 (A.A.) — Müstakbel Fas hükûmetini kurmakla görevli bin Süleyman bu sabah uçakla Paris'ten Rabat'a hareket etmiştir. Bin Süleyman, Paris'te Bin Yusuf ve Fransız hükûmet erkânı ile görüşmelerde bulunmuştur.

Kadınlar erkeklerden daha üstün

Johannesburg, 9 (A.A.) — Johannesburg Üniversitesinde antroloji profesörü olan doktor W. Jeffreys, Rotary Club'ün verdiği bir ziyafette söz alarak tabiat itibariyte kadınların, erkeklere nazaran fizik mukavemet ve kafa yapısı bakımından üstün oldukları söylemiş ve şu delilleri ileri sürmüştür:

1 — Kadın, erkekten daha uzun yaşar. Umumi yet itibariyle erkekler için emeklilik yaşı 60 kadınlar için de 55 tir. Halbuki kadınlar için 65 olmalı dır.

2 — Erkek çocuklar kız çocuklardan daha zayıf tır ve bunlarda ölüm nisbeti daha yüksektir.

3 — Kadın, ağırlık bakımından da erkekten üstündür. Meselâ istatistiklere göre kadınların en ağırı erkeklerin en ağırından kiloca daha üstündür.

4 — Hakikî mânada mukavemet bahsine gelince, meselâ Hollandada, harb esnasında kadınlar erkeklerden daha az yiyecek vesikası almaklaberaber, erkeklerde, gıdasızlıktan ölenlerin sayısı daha çok olduğu görülmüştür.

5 — Kadınlar erkeklerden daha az evhamlıdırlar.

6 — Erkeklerde, kadınlara nazaran bir misli daha fazla aptal ve dahî görülmektedir. (Burada aptallar ve dahiler tâbiri aklî muvazenesi bozuklar için kullanılmıştır). Yani erkekler sinir sistemi bozukluğuna kadınlardan daha müsaittirler.

7 — İntihar eden erkek sayısı kadınlarınkinden daha yüksektir.

İsrail - Ürdün hudut hadiseleri

Tel-Aviv 9, (A.A.) — İsrail ordusundan bir sözcünün bildirdiğine göre, pazartesiyi salıya bağlayan gece, Ürdünden gelen çeteciler kuzeyden İsrail topraklarına girmişler ve Harod yakınında bir su filtre tesisini havaya uçurmuşlardır. Sözcü, Ürdün hududunda bir hafta zarfında beş hâdise kaydedildiğini ilâve etmiştir.

«General Motors» şirketi hakkında tahkikat açıldı

Washington, 9 (A.A.) — Âyan Meclisinin Adlî Tâli Komisyonu, Amerika'nın en büyük sınaî teşekkülü olan «General Motors» şirketi hakkında dört hafta sürecek bir tahkikat açmıştır.

Tahkikata sebep şirketin büyük bir sermaye Tröst'ü kurmuş olmasıdır.

İKTİSAT ve PİYASA

Krom - Yapağı mübadelesinin ne safhada olduğu belli değil

Fasih İNAL

GEÇENLERDE bir yazımızda Amerikadan krom mukabili ithal edilecek olan merinos yapağıları işinin finansman ve garanti bakımından bazı müşkülât arzettiğini bildirmiş idik.

Bu mevzuda malûmatına müracaat ettiğimiz krom ihracı ile merinos yapağısı ithali işini organize eden Kromit firması aşağıdaki izahatı vermiştir:

«— Garanti bakımından Amerikalıların finanse etmekte tereddüt gösterdikleri krom - merinos yapağısı mübadelesi işi, normal bir safhaya intikal etmiş ve finansmanı yapacak olan müessese muvafakat ettiğini bildirmiştir.

Malûm olduğu üzere üç senede verilecek olan 450 bin ton krom mukabilinde 12 bin yapağı ithal edilecektir.

Bu husustaki mukaveleyi imzalamak üzere Amerikalı firmanın mümessili büyük bir ihtimalle önümüzdeki günlerde Ankaraya gelecektir. Geliş tarihi, gelecek hafta içinde Amerikadan mukavelenin nihaî şekli tespit edildikten sonra belli olacaktır.

Mukavele imzalandıktan sonra, temizlenmiş yünlerin hemen yüklenmesine başlanacaktır. Çünkü Amerika, dolu olan depolarını bir an evvel boşaltmak hususunda acele etmektedir.

Gelecek olan yünler Sümerbanka teslim edilecek ve Sümerbank fabrikalarında tops haline ifrağ edildikten sonra hususî sektör ve resmî sektör, yani Sümerbank, arasında tespit edilen nisbetler dahilinde tevzie tâbi tutulacaktır.

Mukavelenin imzasını müteakıp bir ay içinde ilk parti malın memleketimize geleceğini kuvvetle ümit etmekteyiz.»

Kromit firmasının bu kat'î ifadesine mukabil Kamgarn İşverenler Sendikası Başkanı Osman Kermen tamamen aksi fikri iddia etmekte ve şunları söylemektedir:

«— Amerikadan yeni gelmiş ve orada finansman şirketi ile görüşmüş olan sözüne itimat edilir bir firma Amerikalıların finansmanı sureti kat'iyede kabul etmeğe yanaşmadıklarını beyan etmiştir. Biz Kromitin verdiği haberin doğru olmasını tabiatiyle istemekteyiz. Fakat hâdisatın aksi şekilde cereyan ettiği kanaatini de israrla muhafaza ediyoruz.

Diğer taraftan mukaveleyi imzalamak üzere bir Amerikalı mümessilin memleketimize gelmesinin sebebini de anlıyamadık. Çünkü Nihat Ali Üçüncü tam yetki ile mukaveleyi imzalamak üzere Amerikaya gitmiş idi.»

İki selâhiyetli ağzın birbirini nakzeden beyanları yapağı işinin halledilmek üzere mi olduğunu, yoksa aksi şekilde mi inkişaf ettiğini anlamaya imkân bırakmamaktadır.

Mamafih önümüzdeki hafta içinde işin hakikî durumunun anlaşılacağına muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

İmar Bankası Umum Müdürü gelmiyor

Evvelki gün bazı gazetelerde Beynelmilel İmar ve Kalkınma Bankası Umum Müdürünün şehrimize geleceği ve yeni kredi temini mevzuunda temaslarda bulunacağı bildirilmiş idi.

Yaptığımız tahkikata nazaran Beynelmilel Banka Umum Müdürünün memleketimizi ziyareti şimdiki halde mevzuubahis değildir.

Bu haberin yakında memleketimize gelecek olan Japon Millî Bankası Umum Müdürü ile karıştırılmasından neş'et ettiği tahmin olunmaktadır. Çünkü verilen haberde Beynelmilel Banka Umum Müdürünün Tokyo üzerinden geleceği bildirilmekte idi.

Japon Millî Bankası Umum Müdürü ise, şehrimizde Merkez Bankası ve Denizcilik Bankası ile temaslar yapacaktır.

Yün Komitesi toplanıyor

Yün Komitesi, bugün Türkiye Odalar Birliğinde bir toplantı yapacaktır.

Toplantıda, Ticaret Odasınca tevzi edilmekte olan yün ipliklerinin yeni ve daha rasyonel esaslarla dağıtılması hususunun görüşüleceği tahmin olunmaktadır.

Tütün piyasasında dış satışlar

Karadeniz tütün piyasasında mübayaalar bilhassa dış mübayaalar bakımından hareket beklenmektedir.

Sadece Samsun bölgesinde, satışa hazır vaziyette 5 milyon kilo tütün mevcuttur. İzmirde iyi fiatlarla tütün alımları yapan Çekoslovakya heyeti, bugünlerde Samsuna geleceğini bildirmiştir. Kasım ayının ilk haftasında şehrimize gelecek olan heyetin yüksek kaliteli tütün mübayaa edeceğinden şimdiden bazı yerli firmalar bu memleket hesabına 680 -730 kuruş arasında tütün mübayaa etmektedirler.

Piyasamızdan Çeklerden başka, Finlandiya ve Polonya heyetlerinin de tütün alacakları haber verilmektedir. Bu itibarla daha şimdiden Polonya hesabına 690-750 kuruş arasında 130 bin, Finlandiyaya yine aynı fiatlarla 150 bin kilo tütün satılmıştır.

BORSA

İst. Borsasının 9 Kasım 1955

	Açılış Kapanış
1 Sterlin	784-784
100 Dolar	280.30-280.30
100 Fransız frangı	0.80-0.80
100 Liret	44.00-44.80
100 İsviçre Fr.	64.03-64.03
100 Florin	13.68.40-13.68.40
100 Belçika Fr.	5.60-5.60
100 Drahmi	9.334-9.334
100 Çekoslo. Kur.	38.88.87-38.88.57
100 İsveç Kur.	54.12.50-54.12.50

ESHAM VE TAHVİLÂT — % 7 FAİZLİ TAHVİLÂT

Sıvas - Erzurum 217	21.20
Demiryolu I	21.00
1941 Demiryolu II	20.90
Demiryolu III	20.45
Millî Müdafaa I	20.20
Millî Müdafaa II	20.75
Millî Müdafaa III	21.05
Millî Müdafaa IV	21.20
Ziraat Bankası I	20.80
Ziraat Bankası II	106.80

% 6 FAİZLİ TAHVİLÂT

1949 Tahsili	99.40
Kalkınma I	100.60
Kalkınma II	100.60
Kalkınma III	100.75
1948 İstikrazı I	100.75
1948 İstikrazı II	100.85
1949 Tahvili	99.40

% 5 FAİZLİ TAHVİLÂT

1938 İkramiyeli	23.00
İkramiyeli Müdafaa	23.00
İkramiyeli D. Yolu IV	105.50
İkramiyeli D. Yolu V	106.00
1951 Tahvili	103.20
1951 Tahvili	103.40
1955 amortisman I	102.45
1955 amortisman II	100.00
1955 amortisman ikramiyeli II.	10000
Ziraat Bankası III	102.30
Ziraat Bankası IV	10085
Ziraat Bankası V	10205
Ziraat Bankası VI	100.20

% 4.5 FAİZLİ TAHVİLÂT

1949 Tahvili	110.50

Banka Hisseleri ve Maden Şirketleri

Merkez Bankası	172.00
Garanti Bankası H.	130.00
Obligasyon And I-II	186.00
Türkiye Kredi Bankası H.	133.00
İş Bankası	65.50
Yapı ve Kredi Bankası B.	15.20
Akbank T.A.O.	1350.00
Aslan Çimento	72.00
Şark Değirmenleri	43.75
Ticaret Bankası	56.00

PARİS BORSASI ALTIN FİATI

(1) Dolar	378 Fr.
(1) kilo altın	438.000 Fr.

SERBEST ALTIN FİATLARI

Cumhuriyet	8040-8050
Reşat	9000-9050
Gulden	7750-7760
İngiliz	10250-10300
Napolyon	6750-6800
Külçe	1168-1170
Beşli Cumhuriyet Ata.	39250

Beynelmilel Borsalarda Dövizler

1 Sterling	26.00
1 Dolar N. W. T.	1037-1640
1 İsviçre Fr.	248-250

KÜLÇE ALTIN FİATLARI

Degusse	1180-1185
Standart	1175-1180
Yerli (100 mm.)	1168-1170

Mayk Hammer - Cehennem Yolcuları

Çizen: SUAT YALAZ

TECRÜBE PİLOTU BOB SAWYER'İN MACERALARI: 150

Nur içinde yatan ATA

★ Baştarafı 4 üncü Sahifede ★
yun eğmiyen bu büyük insan, doktorların tavsiyelerine de herfi harfine riayet etmeyi kabul edemiyordu. Bunun içindir ki birkaç gün sonra Cemalettin'i yanına çağıran Atatürk, buz kalıplarının faydasız olduklarını söylemiş ve dışarı attırmıştı.

Fisenje giderken : «Tarihin en büyük Adamı ağır hastadır, O'na dikkat ediniz», demişti. Fakat bütün dikkat ve ihtimamlar boşa çıkıyor, vaziyet gittikçe fenalaşıyordu. Viyana'nın meşhur doktorlarından H. Epinger ve yine meşhur Alman hekimlerinden Fon Bergman davet edilip hastalığın mahiyeti öğrenilince ATATÜRK, feci âkibetini öğrenmişti.

Ve Savarona'ya gelişinden tam 56 gün sonra Ebedi Şef, gecenin saat ikisinde Seryâver Celâl, Muhafız Alayı Kumandanı İsmail Hakkı Tekçe, Kılıç Ali ve Polis Faik'in taşıdıkları bir koltukla gemiden alınarak motörle Dolmabahçe Sarayındaki odasına naklediliyordu.

ATATÜRK bundan sonra tekrar Yalova'ya götürüldü, Ankara'ya gitmek istediği zaman kendisine kimse mâni olamamıştı, fakat nihayet Savarona ile Boğazda bir de gezinti yaptıktan sonra yine Dolmabahçe Sarayına avdet etmişti.

Cumhuriyetin Onbeşinci yıldönümü de yaklaşmıştı ve ATA, bu büyük bayram günü her zaman olduğu gibi milletine hitap etmek niyetinde idi. Durumu buna müsaade etmevince hazırladığı nutku Celâl Bayar okumak mecburiyetinde kalmıştı. O gece yattığı odadan top seslerini ve Kız Kulesi ile Üsküdar'daki ışıkları gören Atatürk, yâverini çağırarak bu eğlencenin sebebini sormuş, sonra :

— Anladım, demişti. Millet Büyük Bayramı kutluluyor, bu onların hakkıdır.

Biraz sonra Saraydan verilen bir emirle, Kız Kulesi ve Üsküdar'daki ışıklar söndürülmüştü. Fakat O, bunun farkında bile değildi.

Fani hayata veda

10 KASIM günü Türk Milletinin üzerine çöken kara bulut, diğer memleketlerde de derin bir teessür uyandırmıştı.

Ve ATA'nın fâni hayata veda etmesini müteakip Dolmabahçe Sarayına girerek Büyük Kurtarıcının tabutu önünde diz çökerek hıçkıra hıçkıra ağlayan ve dua etmeye çalışan eski Afgan Kralı Amanullah Han, Büyük İnsan'ın yokluğunu hissedenlerden biri idi.

Aradan 15 koca yıl geçti ve yine bu kara günün yıldönümünde Türk milleti «Sevgili ATA'sını» toprağa veriyordu.

O gün ATA'nın yakın arkadaşlarından Celâl Bayar, söylediği nutukla bütün Türk milletine tercüman olmuştu :

«ŞİMDİ SENİ, kurtardığın vatanın her köşesinden gelen mukaddes topraklara veriyoruz.

Bil ki, hakiki yerin, daima inandığın ve bağlandığın Türk milletinin, minnet dolu sinesidir.

NUR İÇİNDE YAT!..»

Dokuzu beşgeçe

★ Baştarafı 4 üncü sahifede ★
sizliği milyonlarca Türk'ün hıçkırıkları yırtacaktır. Biliyor. Çünkü yok olmaktadır. Ama ondan sonraki ana baba gününü, uyanmaya yeltenecek yılanları, baş kaldıracak, gerginliği, düşmanları, birbirine girecek menfaat avcılarını hepsini görür gibi oluyor

O konuşamadı ama biz biliyoruz. Bu son saat - soruş, sade Türk milletinin en bahtsız dakikasını öğrenmek isteyişten gelmiyor. Bu son saat - sorus da, tıpkı bundan öncekiler gibi kat'i neticeli yepyeni bir taarruzun işareti.

Senin sağlığındaki kadar, hattâ belki ondan da imanlı? hepimiz emrindeyiz. Eserini bize emanet ettin. Son emrini kuşak kuşak yerine getireceğiz.

RADYO

Ankara ve İstanbul Radyolarının müştereken yayınlayacakları program

7.59	Açılış
8.00	Program ve haberler
8.15	Konuşma - Enver Ziya Karal
8.30	Anıt Kabirden naklen yayın
9.00	Kapanış
11.57	Açılış
11.58	Program
12.00	Atatürk hakkında yazılan ve söylenenler
12.30	Şiirler
12.45	Kadınlar Birliği adına konuşma
13.00	Haberler
13.15	Demokrasimizin kurucusu Atatürk - Suat Tonik
13.30	Türkiye Millî Talebe Federasyonu adına konuşma
13.45	Konuşma - Enver Behnan Şapolyo
14.00	Haberler (İstanbul Radyosundan)
14.15	Kapanış
16.57	Açılış
16.58	Program
17.00	Çocuk saati
18.00	Atatürk ve Türk kadını - Perihan Arıburnu
18.15	Şiirler
18.30	Atatürk'ün hemşiresi ile konuşma.
18.45	Konuşma
19.00	Haberler
19.15	Tarihten bir yaprak
19.20	Harb Okulundan röportaj
19.45	Konuşma - Âfet İnan
20.00	Konuşma - Behçet Kemal Çağlar
20.15	Radyo Gazetesi
20.30	Gençlerle röportaj
21.30	Kahramanlar geçiyor
21.45	Atatürk oratoryosundan şiirler
23.15	Haberler (İstanbul Radyosundan)

Bütün dünya ona ağlamıştı

★ Baştarafı 4 üncü Sahifede ★

İtalya
TRİBUNA :

«Atatürk'ün ölümü ile Yakın Şarkın tekamülüne birinci derecede amil olan son derece kuvvetli bir şahsiyet zâyi olmuştur.»

Rusya
İZVESTİA :

«İsmi yeni Türkiyenin bütün millî kurtuluş hareketlerine bağlı olan Kemal Atatürk'ün vefatı, Türk milleti için büyük ziyadır. Müstakil Türkiyenin en samimî dostları, bu yüksek adamın ve devrimizin bu şayanı dikkat şahsiyetinin ölümünden derin bir surette müteellimdir.»

Romanya
NEAMÜL RUMANESE :

«Fıtratan asker olarak yaratılmış ve meslekten asker olan Atatürk, politika ile iştigaline rağmen bir asker olarak kalmaktadır. O, yalnız herne pahasına olursa olsun varılacak gayeyi, ve bu gayeye eriştirecek doğru yolu görüyordu.»

Trumanın hâtıraları

★ Baştarafı 2 nci sahifede ★
sip edecekleri bir başka heyete tâbi olacaktır.

General Antonov bu tâdil tekliflerinin Mareşal Stalin'in bilgisi altında yapıldığını da ilâve etmiştir.

Bu teklifleri kabul etmek, Japonya'da da Almanya'da olduğu gibi bir işgal sistemine kapı açmak demek olacaktı, bunu kabul etmedik; General Antonov da ısrar etmedi.

Kore meselesi

Burada şunu kaydetmekte fayda mülâhaza ediyorum : sonraları başımıza bin türlü dert açacak olan Kore'deki 38. inci Paralel meselesi, ne Stalin'le benim aramda, ne de Mac Arthur ile Antonov arasında hiç bir zaman müzakere ve münakaşa mevzuu olmadı. Yalnız Japonların teslimi hakkında ilk emri verdiğimiz zaman, askerler 38. inci Paralel hattın güneyindeki Japon kuvvetlerinin Amerikalılar tarafından, kuzey kısmının de Ruslar tarafından teslim alınmasını kararlaştırmışlardı. Gerçi Byrnes, Amerikan askerlerinin mümkün olduğu kadar şimale doğru çıkmalarını istemişse de bizim askeri ümera mesafeleri, yenmenin mümkün olamıyacağını, 38. inci Paralel hattına kadar bile çıkmanın gayri mümkün olduğunu teknik sebeplere dayanarak ifade etmişlerdi. Biz, eski Kore başşehri Seoul'ü bu suretle elimizde tutmakla iktifa edecektik. O tarihte bu hattın başımıza büyük işler çıkaracağını tahmin etmiyor ve öyle zannediyorduk ki Rusya da bizim gibi Kore'nin bir gün istiklâle kavuşmasını istemektedir. O arada karşımıza bir de Çin meselesi çıkmıştı. 1894 Çin - Japon harbinden evvel Çinlilerin elinde olduğu için Çankayşek tekrar Kore'yi istiyordu. Fakat, işin gidişini yakından gördüğü için bu arzusunu izhar etmedi. Buna mukabil Komünist Çin generali Tchou - Le'de bize müracaat ederek Japonların kapütilâsyon merasiminde Mac Arthur'un yanında yer almak istediğini bildiriyor ve Çin'in içinde kalan Japon birliklerini teslim almak arzusunu güdüyordu. Bu suretle karşımıza başka bir mesele çıkarmış oluyorduk. Çankayşek, askerlerini Japonların teslim olacakları bölgelere yığmalı idi. Aksi takdirde, o silâhları komünistler ellerine geçirebilirler ve Çankayşek'e karşı kullanabilirlerdi. Bunun için de Çankayşek bizim yardımımıza muhtaç bulunuyordu.

Mançurya'da durum karışık

Mançurya'da da endişeli vaziyetler vardı. Malûmdur ki Jehol eyaletini Japonlar Mançurya'dan kopararak kendilerine ilhak etmişlerdi, diğer taraftan Mançurya'daki Japon kuvvetlerini de oraları işgal etmiş olmak dolayısı ile Sovyetler teslim alacaklardı.

Halbuki Çankayşek Jehol'ü tekrar Mançurya'ya bağlamak niyetini güdüyordu. Rusların teslim alacakları Jehol ise tabiatiyle Çankayşek'e değil Kızıl Çin kuvvetlerine verilecekti.

Biz, Çankayşek'e : «Rusların fiilen Jehol'de olduklarını ve orayı teslim alacaklarını bildirdik ve bu mevzuda Çankayşek'e yardım edemedik.

YARIN
Kore hâdiseleri patlak veriyor

İstanbul Sağırlar Okulu Müdürlüğündne

1 — İstanbul Sağırlar Okulunun 1955 malî yılı ihtiyacı olan 20 ton kuru meşe odunu 2490 sayılı kanun hükümlerine göre açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 23/XI/955 Çarşamba günü saat 14 de Beşiktaş Malmüdürlüğü binasında toplanan komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Bu işe ait şartname Yıldız Sağırlar Okulu Müdürlüğünde görülebilir.

4 — İsteklilerin kanunda yazılı vesaik ve Beşiktaş Malmüdürlüğü veznesine yatıracakları teminat makbuzlarıyle müracaatları ilân olunur. (15776)

İst. Deniz Teknik Mlz. Sat. Al. Kom. Bşk.dan

1. Kapalı zarfla üç kalem harita dolabı, madenî sandalya ve camlı arşiv dolabı satın alınacaktır. Muhammen bedeli 85.980 lira olup muvakkat teminatı 5549 liradır.
2. Eksiltmesi 21/Kasım/1955 Pazartesi günü saat 11.30 da Kasımpaşa'da İst. Dz. Tek. Mlz. Sat. Al. Kom'da yapılacaktır.
3. Taliplerin ihale günü olan 21/Kasım/1955 Pazartesi günü saat 10.30 a kadar teklif mektuplarını vermeleri lâzımdır.
4. Şartnamesi her gün öğleden sonra komisyonda görülür.

[15653]

Kalorifer tesisatı yaptırılacak

Dicle İlköğretmen Okulu Müdürlüğünden

Ergani

1955 malî yılında yaptırılması kararlaştırılan (65665.70) lira muhammen keşif bedelli (4533.29) lira geçici teminatlı Okulumuzda yaptırılacak olan kalorifer ikmal tesisatının kapalı zarf usulü ile 17/10/955 tarihinde eksiltmesi yapılmış ise de, istekli zuhur etmediğinden 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesi gereğince yeniden eksiltmeye konulması kararlaştırılmış ve ihalesi 21/11/1955 Pazartesi günü saat 11.00 de Diyarbakır Maarif Müdürlüğü dairesinde yapılacaktır. Zarflar saat 10.00 a kadar verilmiş olacaktır. Bu saatten sonra komisyona verilen zarflarla postada geciken zarflar kabul edilmiyecektir.

Bu işe ait proje, şartname vesair evraklar D. Bakır Maarif Müdürlüğü ile Dicle İlköğretmen Okulu Müdürlüğünde isteklilere bedelsiz olarak okutturulur. Talipler bu işe gireceklerine dair Nafıa Müdürlüğünden vesika alacaklardır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 3 üncü maddesi gereğince gereken evraklarını ve geçici teminatı Maliyeye yatırdıklarına dair makbuz veya teminat mektupları ile birlikte belli edilen gün ve saatte komisyona başvurmaları ilân olunur. [15500]

Sümerbank Umum Müdürlüğünden:

Tercüme büromuzda çalıştırılmak üzere biri İngilizce ve diğeri Almanca bilen iki daktilo alınacaktır. Bu dillere ilâveten Fransızca da yazabilen tercih olunur.

Taliplerin Sümerbank Umum Müdürlüğüne müracaat etmeleri. [15899]

Çanakkale - Yenice Belediye Reisliğinden

Yapılacak işin nev'i	İşin bedel keşfi Lira Kuruş	Geçici teminat Lira Kuruş
Hamam inşaatı	78479 81	5886 00
Fırın inşaatı	40085 04	3007 00

1 — Belediyemiz tarafından yapılacak olan hamam ve fırın inşaatı 4/11/1955 tarihinden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 18/11/1955 Cuma günü saat 14.00 de Belediye Daimî Encümeni huzurunda icra edilecektir.

3 — Bu işe ait vesikalar mesai saati içinde her gün Belediyemizde görülebilir.

4 — Teklif mektupları 18/11/1955 Cuma günü saat 13.00 e kadar kabul edilir.

5 — Zarfların ihtiva edeceği belgeler meyanında ikametgâh bildirimi ve Ticaret Odası vesikası bulunması şarttır.

6 — Bu işi almak isteyenler en aşağı 50 bin liralık işi yaptığına dair yeterlik belgesini ibraz etmeğe mecburdur.

7 — Zarfların kabulü saatinden sonra gelen zarflar ve postada vâki gecikmeler nazarı itibare alınmayacaktır. [15908]

Fen Fakültesi Dekanlığından

Fakültemiz Genel Fizik Enstitüsüne Asistan alınacaktır. İsteklilerin :

1 — Memurin Kanununun 4 üncü Maddesinin A, E, C, H, V, Z fıkralarında yazılı şartlardan başka,
- a) Görev göreceği bilim dalı ile ilgili bir yüksek öğrenim diploması almış olması,
- b) Yabancı bilim dillerinden birini, çalışacağı dalda gerekli incelemeler yapacak kadar bilmesi,
- c) İlgili kürsünün ihtiyaçlarına göre, kürsü başındaki öğretim üyesinin teklif edeceği sair şartları haiz bulunması gerektir.

2 — Birinci maddede yazılı gereken belgeleri ile 10/11/1955 tarihinden itibaren 15 gün içinde hangi yabancı dilden imtihana gireceklerini açıklamak üzere bir dilekçe ile 24/11/1955 tarihinde saat 10,00 a kadar Dekanlığa başvurmaları ilân olunur. (15906)

GAİBE İHTAR

Firar ve emniyeti suiistimal suçlarından maznun Niğdenin Koyunlu köyünden H. İbrahim oğlu 337 D. lu İbrahim Çınar bütün aramalara rağmen ele geçirilemediğinden As. Mu. Us. K. nun 215 nci maddesi gereğince bir ay içinde K. lığımıza müracaatı veya meskenini bildirmesi ilânen ihtar olunur. (3591 - 15810)

Hâdiselere Tercüman: Günlük Siyasî Gazete, Basan ve Yayan: İleri Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - Sahibi: İleri Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi adına Dr. Semih Tanca.
Neşriyatı fiilen idare eden Yazı İşleri Müdürü TEVFİK EROL
Adres: İstanbul Beşiktaş Hayrettin İskelesi No: 17
Tercüman Beşiktaş Nu. D. Matbaasında basılmaktadır.
Gazetemize gönderilen yazılar neşredilsin veya edilmesin, iade edilmez

SATURNE
İSVİÇRE SAATLERİ

Op. Urolog Dr.
Süreyya ATAMAL
Beviliye Mütehassısı
Taksim, Sıraselviler 91/1
(Normandiya üstü)
Tel.: 45744

İstanbul Belediyesi ŞEHİR TİYATROLARI

DRAM KISMI
Saat 20,30 da
ANNEMİ HATIRLIYORUM
Yazan: John Van Druten
Türkçesi FİKRET ARIT
Telefon: 42157
KOMEDİ KISMI
İŞTE BUNA TALİH DERLER
Yazan: Louis Verneuil - George Berr Türkçesi: Vasfi Rıza Zobu - Reşit Baran
Telefon: 40409
AKSARAY BÖLÜMÜ
(Türk Ocağı Binasında)
YALNIZ
Yazan: Henri Duvernois
Türkçesi: S. EYÜBOĞLU
BUZ DOLABI
Yazan: ANTAN ÖZER

SATURNE
İSVİÇRE SAATLERİ

KÜÇÜK SAHNE

ÇAYHANE
The Teahouse of the August Moon
Komedi 3 perde 10 tablo
Yazan: John Patrick
Çeviren: Ayşe Sarıalp
Sahneye koyan : M. Ağ.. Hün
Çarşambadan başka her akşam saat tam 20.30 da
Cuma (talebe)
Pazar matine saat tam 16.30 da
Telefon: 40276

MAKSİM TİYATROSU

İstanbul Opereti her akşam 20.45 de
VALİ DİYOR Kİ
Operet 3 perde
On kişilik Jackson Girls balesi
Temsil 23.30 da biter

Yüksek Evsaflı
PASİFİK
Lâstikleri Amerikan Sanayiinin bir hârikasıdır
Türkiye Genel Distribütörü :
CEMAL HÜNAL ve SAMİ HİSARLI Aleman Kollektif Şirketi
Harbiye, Cumhuriyet C. 347, İstanbul
Telef.: 87581, 83066 - Telgr.: Cehün
Şubesi: İzmir, Gazi Bulvarı 55,
Telef.: 7868 - Telgr.: Kamyoncular

Pacific
TIRES
NONE BETTER
P

GAİBE İHTAR

Müteaddit firar suçlarından maznun Debent - Şirin Sulhiye köyünden Kâmil oğlu 340 doğumlu Sancak Subaşı bütün aramalara rağmen bulunamadığından As. Mu. Us. K. nun 215 nci maddesi gereğince bir ay içinde III. ncu. Kor. K. lığına teslimi veya meskenini bildirmesi ilânen ihtar olunur. (3590 - 15809)

Adlî Âmir

NÖBETÇİ Eczaneler

Beyoğlu
Matkoviç (İstiklâl Cad.) Galatasaray (İstiklâl Cad.) Ertuğrul (Firuzağa) Derman (Tarlabaşı) Karaköy Ecz. İtimat (Boğazkesen Cad.), Kasımpaşa (Bahriye Cad.) Bayrakdar (Halıcıoğlu

Şişli
Feriköy (Ergenekon Cad.) Nargileciyan (Halâskârgazi Cad.) Maçka Ecz.

Fatih ve Eminönü çevresi
Karagümrük Ecz. Hayat (Malta) Ziya Nuri (Aksaray), Eminönü (Bahçekapı) Mürüvvet (Unkapanı) Sırrı Rasim (Çemberlitaş) Merkez (Beyazıt) Süreyya (Kumkapı) Samatya Ecz. Merkez (Balat).

Beşiktaş ve çevresi
Nemli Ecz. Arnavutköy Ecz. Ortaköy Ecz.

Yeniköy
Tarabya Ecz. Yeniköy Ecz. Rumelihisarı Ecz.

Sarıyer
Nuri Ecz.

Kadıköy ve çevresi
Büyük (Mühürdar) Yeldeğirmeni (Karakolhane Cad.) Bostancı (Bağdat Cad.) Erenköy (Etemefendi Cad.).

Üsküdar
Ömer Kenan (Hâkimiyet Cad.).

Beykoz
Betin Ecz.

Eyüp
Emler Ecz. Eyüpsultan Ecz.

Bakırköy
Hilâl Ecz.

Büyükada
Merkez Ecz.

Burgazada
Yeni Ecz.

Heybeliada
Halk Ecz.

ZAYİ — İmzam yerine kaim olmak üzere kullanmakta olduğum mühürümü kaybettim. Yenisini yaptıracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

İkbal Şenkara

OPON

P. T. T. UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 — İstanbul Kadıköy ve İzmir telefon santralleri sıcak hava ve vantilâsyon ve kalorifer tesisatı ile İstanbul Paket Postahanesi kalorifer tesisatı işi vahidi fiat esası üzerinden teklif alma suretiyle ihale edilecektir.

2 — Bu inşaata ait ihale evrakı 15 er lira mukabilinde alâkalı P.T.T. Başmüdürlükleri ile Ankara P.T.T. Umum Müdürlük veznesinden temin edilebilir.

3 — Bu işe ait teklifler isteklilerin satın aldıkları dosya içindeki keşif özetleri ve birim fiat listeleri, müteahhidin teklif edeceği vahit fiatlar ile doldurulmak ve bu vahit fiatlar üzerinden inşaatın kaça mal edileceğini bir mektuba sarahaten yazmak suretiyle hazırlanacak ve birim fiat listeleri, keşif özetleri ile birlikte bir kapalı zarfa konacaktır. Bu kapalı zarf ihaleye girmeğe ait gerekli vesaikle (teminat mektubu İdare tarafından verilen bonservis, Ticaret Odası vesikası) beraber tekrar bir kapalı zarfa konup mühürlenecek ve ihale komisyonuna sunulacaktır.

4 — Zarflar makbuz mukabilinde ihale saatinden bir saat evveline kadar P.T.T. Umum Müdürlüğü Yapı İşleri Dairesi Satınalma Komisyonu Başkanlığına teslim edilmelidir.

5 — Kapalı teklif zarfları 17/11/1955 Perşembe günü saat 16.00 da P.T.T. Umum Md. Yapı İş. Dairesi Satınalma Komisyonu tarafından açılacaktır.

6 — Postada vuku bulacak gecikmeler nazarı dikkate alınmaz.

7 — İşin bedeline mahsuben teminat mektubu karşılığı %20 nisbetinde avans verilecektir.

8 — Bu inşaata talip olacak müteahhitlerin bu önemde ve evsafta bir inşaatı resmî dairelere karşı müteahhit olarak yüklendiğini ve iyi bir surette başardığını, geçici ve kesin kabulünü yaptırdığını bildirir resmî dairelerden alınmış iş belgelerini Y. Müh., Y. Mimar, Mimar veya Müh. olan isteklilerin bu işin teknik öneminde bir işi idare veya denetlediklerine dair resmî dairelerden alınmış iş belgelerini ve Y. Müh., Müh., Mimar olmayan isteklilerin işin başından nihayetine kadar bu titri haiz bir himseyi bulunduracaklarına dair re'sen tanzim edilmiş bir noter taahhütnamesiyle birlikte ihale gününden en az üç gün evvel P.T.T. Umum Md. Yapı İşleri Dairesi Reisliğine müracaat ederek bu işe girmeğe mahsus fennî ehliyet vesikası alacak ve teklif evrakı meyanına koyacaktır. P.T.T. Umum Müdürlüğü fennî ehliyet vesikası verip vermemek hususunda tamamen muhtar bulunduğu gibi inşaatı isteklilerden dilediği müteahhide vermek veya ihaleyi hükümsüz saymakta serbesttir. Müteahhitler bu karara hiçbir suretle itiraz edemiyecekleri gibi tazminat da isteyemezler.

9 — Teklif zarfları açıldıktan sonra yapılacak tenzilât nazarı itibara alınmaz.

10 — Müteahhit teklif ettiği vahidi fiatlara nazaran bulacağı keşif yekûnu üzerinden kanunî nisbetlere göre tahakkuk edecek teminat mektubunu ihale evrakına ekliyecektir. [15375]

Tefrika No. 76

Romanos'un hastalığı anasına babasına dargınlıktan ibaretti

(Çıkan Kısımların Özeti)

Anastasya bir meyhanecinin kızıydı. İmparatoriçe olmak istiyor, kendisine Senatör Bardas yardım ediyordu. Bardas, Anastasya'yı oğlu Romanos'u asil bir kızla evlendirmek isteyen üvey kardeşi İmparatoriçe Elena'ya tavsiye etmişti. Romanos ise annesinin arzusu hilâfına boğazdaki av köşküne kocası General Kirilos'la birlikte dâvet ettiği Olempia isminde bir kadınla sevişiyordu. Elena bunu duyunca çok sinirlenip bir sabah köşke gitti ve oğlunu tektir etti. Hep birlikte saraya döndüler. General ve karısı önce Fenerbahçedeki bir saraya gönderildi. Oradan da Sivas Muhafızlığına tâyin edilerek İzmit'e doğru yola çıkarıldılar. Romanos bunu öğrenince pek aldırmadı. Yalnız merak ettiği şey Olempia'nın gidip gitmediği idi.

Prens Romanos neredeyse babasına:

— Karısını da beraber götürdü mü acaba?

Diye soracaktı; bu münasebetsizliği yapmaması için dişlerini sıkması kâfi geldi.

Prens Romanos o gün General Kirilos'un evine gitmek imkânını bulamadı, ertesi gün bir fırsat bulup gitti, kapıyı uşak açtı ve Prensi görünce yerlere kadar eğilerek selâmladı, Generalin ve hanımının evde olmadığını söyledi.

— Nereye gitti;

— Vatikolpos'a gittiklerini söylemişlerdi efendimiz!

— Oradan döndükten sonra?

— Dönmediler efendimiz!

— Vatikolpos'a gittiklerinden beri kaç gün geçti?

— On üç gün, efendimiz!

— Ya!...

Prens Romanos o zaman acı hakikati kavradı; demek ki General Kirilos, evine uğramasına bile imkân bırakılmaksızın, karısiyle beraber Sebast'a gönderilmişti.

Uşak:

— Biz de pek merak ediyoruz, efendimiz!

Diye derd yandı.

Prens Romanos eve girdi, yukarı çıktı, salonu ve odaları dolaştı, silâh koleksiyonuna göz attı, Olempiya'nın yatak odasında birkaç dakika durdu, hayatının en derin hazlarını tattığı bu yerde şimdi bir gurbet duygusu ile kalbi burkuluyordu.

Kuş uçmuştu.

Olempiya'nın pek üzgün olduğuna şüphe yoktu, fakat kendisi de ondan daha üzgün değildi.

Prens Romanos annesine acı sözler söylemek, onu babasına şikâyet etmek ihtiyacını hissediyordu, gururu buna mâni oldu; dairesine çekildi, hastalık bahanesiyle yatağına girdi ve çıkmadı.

— 52 —

KIZ PEŞİNDE...

Prens Romanos'un hastalığı annesine ve babasına dargınlıktan ibaretti; şımarık çocuklar, istedikleri yapılmayınca tepinirler, bağırırlar veya ağlarlar; o artık bir çocuk olmadığı için böyle yapmıyordu; fakat olayları sükûnetle karşılamayı da beceremiyordu, demek ki şımarık çocuk ruhundan henüz tamamiyle kurtulamamıştı.

İmparator Kostantin endişe etmeğe başladı, fakat İmparatoriçe Elena onun huyunu daha iyi bildiği için aldırmadı ve kocasına:

— Birkaç gün sonra hiddeti geçer ve eski haline döner.

Dedi.

O sırada Prens Romanos'a kız aramak üzere seçilmiş olan heyetler dolaşacakları vilâyetlere doğru yola çıkmışlardı, hattâ bunlardan biri Nikomedya'ya varmıştı. General Kirilos ve Olempiya oraya ulaştıkları zaman heyetin geldiğini haber aldılar. Olempiya eskiden asla düşünmediği fakat Vatikolpos'ta iken hayal ettiği İmparatoriçelik tacından ebedî olarak mahrum kaldığına kanaat getirdi.

İstanbulda kız aramağa memur edilen Antonina Kritaryos ve Zoi Argiros sabahları Zöksip Hamamlarına gidiyorlar, öğleden sonra ise evlenme çağında kızları bulunan asil aileleri ziyaret ediyorlardı; bazı anneler kızlarını evlerinde soyuyorlar, çıplak bir halde İmparatoriçenin kâhya kadınlarına gösteriyorlardı, bazıları ise çekiniyorlardı, yahut kızlar utandıklarından soyunmakta tereddüt ediyorlardı, kâhya kadınları böylelerinin annelerine:

— Kızınızı bugünlerde Zöksip Hamamına gönderiniz!

Diyorlardı.

İki kadın yüksek derecede asil olmıyan ailelerin ziyaretine gitmiyorlardı, çünkü İmparatoriçe Elena onlara bilhassa şu emri vermişti:

— Benim gelinim her hususta benden asla aşağı olmıyacaktır. Aşağı tabakaya mensup kızlar ne kadar güzel olurlarsa olsunlar saraya girmeğe lâyık değildirler. Saraya ne zaman öyle kızlar girmişlerse bu mukaddes yuvayı kirletmişler, burada facialara sebep olmuşlardır. Bundan başka benim gelinim zeki, akıllı, namuslu, bilgili ve son derece terbiyeli olmalıdır; kendinden büyüklere en küçük saygısızlık göstermemelidir; büyüklerine saygı göstermeyenler kendi küçüklerinden de saygı göremezler. Sesleri güzel, konuşmaları berrak ve akıcı olmalıdır; süğlün gibi yürümeli, ceylân gibi bakmalı, bir Arap kısrağı gibi göz almalıdır. Giydikleri elbise onlara kendi derileri gibi yakışmalı, üstlerinden düşecekmiş hissini vermemelidir.

İki kâhya kadın bu sebeple kızlardan su veya şerbet istiyorlar, onları konuşturuyorlar, her hallerini dikkatle inceliyorlardı; bir kızın yüzü biraz büyükse, gözleri ufaksa, burnu uzunca veya etliyse, kalçaları fazla dolgun veya darsa göğsü fazla şişkin veya basıksa, bakışları sert veya durgunsa, hareketleri ağır veya fazla hafifse onun üzerinde durmuyorlar, bir iki tatlı söz söyleyip ayrılıyorlardı.

Zöksip Hamamlarına gelince bir kısmı erkeklere, diğer kısmı kadınlara mahsus olan bu yer daima herkese açık bulunduruluyordu, bu bir gelenekti ve hamamın geliri masrafını kurtarmazsa devlet yardım ediyordu; bir müddet için burayı yalnız asil kızlara tahsis etmek halk arasında hükûmet aleyhine bir hava yaratacaktı. Bizans'da zaten ihtilâl için bahane arayanlar bu olaydan faydalanmayı ihmal etmiyeceklerdi.

(Devamı var)

Bayar ve Menderes Ankaraya döndüler

★ *Baştarafı 1 inci sahifede* ★

iktisadî devlet teşekkülleri umum müdürleri, vilâyet ve belediye meclis âzaları, Parti Başkanı ve partililerle diğer siviller ve askerî erkân ve basın mensupları tarafından karşılanmıştır.

Reisicumhur Celâl Bayar uçaktan inişinde önce Büyük Millet Meclisi Reisi Refik Koraltan ile Başvekil Adnan Menderes'in ve Vekiller Heyeti âzalarının ellerini sıkmış ve müteakiben selâm resmini ifa edecek başta alay sancağı ve bandosuyla hazır bulunan ihtiram taburuna doğru yürümüştür.

Reisicumhurumuz meydana muvasalatlarında 21 pâre top atımı ile de selâmlanmıştır. Bu esnada jet uçaklarımızdan mürekkep muhtelif filolar Reisicumhurumuzun karşılanmasına havadan iştirak etmekte idiler. İstiklâl Marşının dinlenmesini müteakıp Reisicumhurumuz beraberinde Garnizon Kumandanı ve Başyaveri olduğu halde ihtiram taburunu teftiş etmiştir. Reisicumhurumuz bundan sonra kendisini karşılamağa gelen zevatın ayrı ayrı ellerini sıkmış ve Büyük Millet Meclisi Reisi ve Başvekilimizle birlikte otomobile binerek tezahürat arasında meydandan ayrılmışlardır.

Reisicumhur Celâl Bayar hava meydanından Çankayaya kadar güzergâhta toplanmış bulunan halk tarafından büyük tezahürat ve alkışlarla ve «Yaşa, varol, hoş geldin» nidalariyle selâmlanmıştır.

Reisicumhurumuzla birlikte aynı uçakla Haşimi Ürdün'ün Ankara Büyükelçisi Ekselâns Şerif Abdülmecid, Hava Kuvvetleri Kurmay Başkanı Korgeneral Tekin Arıburnu, Riyaseticumhur Başyaveri Kurmay Albay Refik Tolga, Protokol Umum Müdürü Şemsettin Arif Mardin, Anadolu Ajansı Umum Müdürü Şerif Arzık, Riyaseticumhur Baş doktoru Profesör Recai Ergüder, Muhafız Kıtası Kumandanı Kurmay Albay Bahaddin Ertürk, Riyaseticumhur yaverleri Binbaşı Mustafa Tayyar, Kemal Eker ve Ertuğrul Çokdeğer de Ankaraya avdet etmişlerdir.

Başvekil Ankaraya avdet etti

Ankara 9, (A.A.) — Başvekil Adnan Menderes, Ege bölgesinde ve Kayseri, Çorum ve Amasyada bir haftadanberi yapmakta olduğu yurtiçi seyahatinden bugün saat 10.15 de beraberinde Gümrük ve İnhisarlar Vekili Emin Kalafat, bazı mebuslar ve gazeteciler olduğu halde uçakla Ankaraya avdet etmiştir.

Dün geceyi Amasyada geçiren Başvekil Adnan Menderes, bu sabah Merzifondan hareketinde Adliye Vekili Osman Şevki Çiçekdağ, bazı mebuslar, Amasya ve civar vilâyetler valileri ile hava meydanını hıncahınç doldurmuş bulunan Merzifonlular tarafından büyük tezahüratla selâmlanmış ve uğurlanmıştır.

Başvekil Adnan Menderes Ankara hava meydanında Büyük Millet Meclisi Reisi Refik Koraltan, Vekiller, mebuslar, Başvekâlet Müsteşarı, Ankara Valisi ve Belediye Reis Vekili, generaller ile mülkî ve askerî erkân tarafından karşılanmıştır.

Bir cambazın kızı olan sekiz yaşındaki Ruth Reed'in gözü bir kutup ayısı tarafından zedelenmiştir. Resimde Ruth'u bir şempanze tarafından teselli edilirken.

Havagazı azlığından şikâyetler çoğaldı

Şehrimizde son zamanlarda bazı mıntıkalarda havagazı ihtiyaca kafi gelmemekte ve bilhassa yemek saatlerinde çok azalması yer yer vatandaşların şikâyetine sebep olmaktadır.

Bu mevzu ile ilgili olarak Kurtuluş, Şişli, Fatih, Lâleli ve Kadıköy mıntıkalarında oturan vatandaşlar da aralarında imza toplayarak Havagazı Şirketine müracaat etmeye karar vermişlerdir

Dün kendileri ile görüştüğümüz ilgililer de havagazından kendilerine de pek çok şikâyetin vâki olduğunu bildirmişlerdir. Ancak, bilhassa çok zayıflamış bulunan Kurtuluş havagazı hattının takviyesine gidildiğini fakat tesisatın döşenmesi mevzuunda Vilâyetten henüz müsbet bir cevap alınmadığını söylemişler ve Şirketin bu aksaklıkların giderilmesi için hâlen Fransız Şirketi ile de temas halinde bulunduklarını belirtmişlerdir.

Çiftçilerin pulluk ihtiyaçları

★ *Devamı 3 üncü Sahifede* ★

şılması, Tarım Bakanlığını bu tasarı üzerinde çok titiz davranmağa sevketmiştir. Tasarının hazırlanışından önce yapılan tetkiklerde, Türkiyede 100 çiftçiden 70 inde kara saban ve öküz bulunduğu tesbit edilmiş ve karasaban gibi iptidaî bir vasıtanın artık tarihe mal edilmesi esas gaye olarak ele alınmıştır. Bu gayeyi Başvekil Adnan Menderes, Üçüncü Menderes Kabinesinin programını okurken: «Karasabanı hudut dışı edeceğiz» cümlesi ile ifade etmişti. Bu tasarının kabulü ve tatbiki halinde Başvekilin bu cümlesinde belirttiği gayeye erişilmiş olunacaktır.

Hâlen Maliye Vekâletinde bulunan tasarı, üzerinde yapılan tetkikler tamamlandıktan sonra Büyük Millet Meclisine sevkedilecektir.

Ankara liglerinde ihtilâf başgösterdi

★ *Baştarafı Spor Sahifemizde* ★

istemeğe karar vermişlerdir.

Bu durum düzelmediği takdirde verilen paranın alınmamasına ve hattâ maçların da yarıda bırakılmasına karar verileceği söylenmektedir.

Söylendiğine göre hâdise Bölge Başkanlığınca da tetkik edilmiyecek olursa ilgililerin durumu Başbakana aksettirmeğe karar verecekleri bildirilmektedir. Hâdisenin seyir ve neticesi spor çevrelerinde merakla beklenirken Bölge Müdürü Ziya Ozan bugün kulüp temsilcilerini bir toplantıya davet etmişse de kulüp temsilcileri bu davete icabet etmemişlerdir.

Leman Kıratlı vefat etti

Gazi Ethem Paşanın yâveri Kolağası merhum Mahmud beyin ve merhume Hatice hanımın oğlu merhum Sabri Kıratlı'nın ve Hüsnü Kıratlı'nın hemşireleri Leman Kıratlı vefat etmiştir. Cenazesi bugün Perşembe günü ikindi namazını müteakıp Sinan Paşa camiinde edâ edilerek Yahya efendideki aile kabristanına defnedilecektir. Çelenk gönderilmemesi rica olunur.

Bir otomobilden eşya çalındı

Emniyet Müdürlüğü önüne bırakılan 30269 plâka sayılı hususî bir otomobil evvelki gün akşam üzeri meçhul şahıslar tarafından soyulmuş ve 350 lira değerinde bir kısım eşya çalınmıştır. Otomobil sahibi hâdiseyi müteakıp Eminönü Emniyet âmirliğine müracaat etmiştir.

Eskişehir Askeri Satın Alma Komisyon Başkanlığından

Cinsi	Miktarı	Vahidi	Muhammen bedeli Lira Kr.	Muvakkat teminatı Lira	İhalesi Saat D.
Havuç	20	Ton	5000 00		11.00
Lahana	30	»	6000 00		
Ispanak	25	»	7500 00	1837,50	
Pırasa	30	»	6000 00		
Patates	60	»	24000 00		
K. Soğan	30	»	8100 00	3307,50	15.30
Yumurta	100000	adet	12000 00		

1 — Hava birlikleri için yukarda cins ve miktarı yazılı (yedi) kalem ihtiyaç kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

2 — Eksiltme ve ihalesi 29/11/1955 tarihinde Salı günü hizalarındaki saatte Eskişehir Satın Alma Komisyonunda olacaktır.

3 — Vasıf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte teminat ve diğer vesikaları ile birlikte komisyonda bulunmaları ilân olunur.

5 — Teklif mektuplarının yukarda gösterilen saatten bir saat evvel Komisyona verilmesi. [3612 - 15955]

Gaibe ihtar

Maznun : Gayret gemisi K. lığı erlerinden 50/650 Dz. Tertipli Hüseyin oğlu 1930 doğumlu Hüseyin Duman.

Suç : İzin aşımı.

Yukarıda hüviyeti ve zan altında bulunduğu suç yazılı şahsın gaipliğine As. Mu. Us. Kanununun 212 Maddesi mucibince karar verilmiştir.

İşbu ilândan itibaren bir ay zarfında kıt'asına teslim olması veya tebligata elverişli adresinin bildirilmesi, aksi halde envalinin haciz edileceği As. Mu. Us. K. nunun 215. Maddesi mucibince ilânen ihtar olunur. (15991)

ADLİ ÂMİR

İst. Deniz Teknik Mlz. Sat. Al. Kom. Bşk.dan

1 — Açık eksiltme ile iki adet gazla çalışır buz dolabı satın alınacaktır.

Muhammen bedeli 6750 lira olup muvakkat teminatı 506 lira 25 Krş.tur.

2 — Eksiltmesi 17/Kasım/1955 Perşembe günü saat 10.30 da Kasımpaşada İst. Dz. Tek. Mlz. Sat. Al. Kom.da yapılacaktır.

3 — Şartnamesi her gün öğleden sonra komisyonda görülür. [15652]

Atayı minnetle anıyoruz

★ *Baştarafı 1 inci sahifede* ★

kılâbının felsefesi ve Atatürk'ün eserleri üzerinde bir tahlil» mevzulu bir konuşma yapmıştır. Dolmabahçe sarayındaki Atatürk'ün öldüğü oda her sene olduğu gibi bu yıl da talebe teşekküllerinin ihtiram vakfesinde bulunmaları ve çelenk koyabilmeleri için açık bulundurulacaktır.

FEN FAKÜLTESİ SALONUNDA

İstanbul Vilâyeti resmî merasimi bu salonda yapacaktır. Törene saat 9 u 5 geçe ihtiram duruşu ile başlanacaktır. İstanbul Üniversitesi Rektörü Fehim Fırat, Doçent Tarık Zafer Tunaya ve Üniversite talebeleri adına bir öğrenci Atatürk'ün muhtelif cephelerini belirten hitabelerde bulunacaklardır. Müteakiben Üniversite bahçesindeki Atatürk heykeline çelenkler konulacaktır.

TEKNİK ÜNİVERSİTE KONFERANS SALONUNDA

Teknik Üniversite ve Maçka Teknik Okulu profesörleri ve talebelerinin iştirakiyle yapılacak toplantıda ihtiram vakfesini müteakıp Rektör adına Ord. Prof. Salih Murat Uzdilek Atatürk'ün hususiyetlerini belirten bir konuşma yapacaktır. Daha sonra talebeler konuşacak ve Taksimdeki âbideye bir çelenk koyacaklardır.

CAĞALOĞLU ÖĞRENCİ LOKALİNDE

Burada Mustafa Kemal Derneği, Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü ve Halk Eğitim Derneği müşterek bir toplantı tertip etmiştir. Bu toplantıda ihtiram vakfesini müteakıp Atatürk'ü yakından tanıyanlar, şair ve hatipler konuşmalar yapacaklardır. Aynı toplantı saat 15 de Kadıköy Eski Halkevi salonunda tekrar edilecektir.

YILDIZ TEKNİK OKUL SALONUNDA

Talebe ve hocaların iştirak edeceği toplantıda ihtiram vakfesini müteakıp, Prof. Tayyip Gökbilgin tarafından Atatürk mevzulu bir konuşma yapılacak daha sonra Behçet Kemal Çağlar tarafından şiirler okunacaktır.

DENİZ HARP OKULUNDA

Saat 9 da bir Atatürk Köşesi hazırlanan büyük teneffüshanede mektep mensupları içtima edecek, okul komutanının daveti ve bir «ti» borusunun çalınmasiyle 5 dakikalık ihtiram duruşu yapılacaktır. Daha sonra hoca ve talebeler tarafından Atatürk mevzulu konuşmalar yapılacak ve merasim bitince talebeler radyo programlarını takip edeceklerdir.

KULELİ ASKERİ LİSESİNDE

Merasim mektebin büyük salonunda Kurmay Albay Şefik Esensu'nun ihtiram sükûtuna davet etmesiyle başlıyacaktır. Daha sonra tarih hocaları ve talebeler konuşmalar yapacaklardır. Bu münasebetle okuldaki daimî Atatürk Köşesi salona indirilecektir.

YÜKSEK DENİZCİLİK OKULUNDA

Konferans salonunda toplanacak olan okul mensubini Müdür Nurettin Bayman'ın konuşmasından sonra ihtiram duruşu yapacaktır. Daha sonra Atatürk'ün hayatı ve ehemmiyetini bildiren konuşmalar yapılacak ve Taksim âbidesine bir çelenk konulacaktır.

DİĞER OKULLARDA

Şehrimizdeki diğer bütün erkek ve kız ortaokul ve liselerinde Atatürk'ün 17 nci ölüm yıldönümü münasebetiyle birbirine benzeyen toplantılar tertip edilecektir. 45 er dakika devam edecek olan bu toplantılara İstiklâl Marşiyle başlanacak, ihtiram duruşundan sonra Atatürk'ün büyüklüğünü belirten konuşmalar yapılacaktır. Bu arada Çamlıca Kız Lisesinde bir Atatürk Sergisi, diğer bütün okullarda birer Atatürk Köşesi hazırlanacaktır. Ayrıca Dame De Sion Kız Lisesi merasimden sonra Atatürk'ün izinden ayrılmıyacaklarına dair bir and içme töreni tertip etmiştir. Bütün okullarda merasimlerden sonra Atatürk'ün büstlerine çelenk konulacaktır.

ESKİŞEHİRDE ATATÜRK ANITI

Eskişehir 9, (Hususî Muhabirimizden telefonla) — Eskişehir Öğretmen Okulunda Atatürk anıtının açılış töreni bugün saat 15,30 da yapıldı.

Törende Eskişehir Valisi Arif Özgen, Tümgeneral Enver Akoğlu ve diğer generallerle İstanbul gazetecilerinin Eskişehir muhabirleri hazır bulundular

İstiklâl Marşını müteakıp, Okul Müdürü Avni Üzbenli'nin konuşmasından sonra Vali Arif Özgen Atatürk anıtının kordelâsını kesti ve büst üzerindeki bayrak öğrenciler tarafından indirilirken, Atatürk'ün 10 uncu Yıl Cumhuriyet Bayramındaki nutku kendi seslerinden dinlendi.

Bilâhare marşlar söylenerek törene son verildi.

BALIKESİR NECATİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ TALEBE CEMİYETİNİN BEYANATI

Büyük Ata'nın 17 nci ölüm yıldönümü dolayısiyle Türkiye Millî Talebe Federasyonu Balıkesir Şubesi Necati Eğitim Enstitüsü Talebe Cemiyeti tarafından Balıkesirde büyük bir anma töreni tertiplenmiştir.

Bu münasebetle gençlik, şu beyannameyi yayınlamıştır:

10 Kasım 1955, milletçe eşsizliğine inandığımız, erişilmesi imkânsız en yüce mertebeye ulaşan, yirminci asrın en büyük insanı; kılıç, fikir, kalb ve irade adamı Aziz Kurtarıcımız Kemâl Atatürk'ün ölümünün 17. yıldönümüdür.

Bu acı günde milletçe ve gençlik olarak duyduğumuz teessür sonsuzdur.

Türk gençliğine hâlde ve istikbaldeki hareket tarzını çelik iradesi, ideâl şahsiyeti, kahramanlıkları, sayısız eserleri ve beyanlariyle, kısaca, vatan sathında madde ve mâna olarak bıraktığı âbideleriyle O'nu hürmetle anıyor ve daima O'ndan ilham alıyoruz.

Büyük kurtarıcımızın ölümünün 17. yıldönümünde eserlerini bütün varlığımızla koruyacağımızı, yaşatacağımızı ve geliştireceğimizi Büyük Milletimizin huzurunda bir kere daha haykırmak istiyoruz.

Büyük Türk! Gün geçtikçe bir çığ gibi büyüdüğün ne kadar belli. Her Türk'ün kalbinde; gözlerinde ve bayrağında Sen varsın. Sana inanıyor, izinde yürüyoruz. Başta bizler, senin çocukların olmak üzere ellerimizde Cumhuriyet meşalesiyle ebediyete kadar yürüyeceğiz.

«Damarlarımızdaki asil kanı memleket uğrunda dökmeğe hazırız ve bununla öğünüyoruz.

Kabrinde rahat uyu, Aziz Atatürk.»

ÇANAKKALEDE YAPILACAK İHTİFAL

Çanakkale 9, (Hususî muhabirimizden telefonla) — 10 Kasım Atatürk'ün 17 nci ölüm yıldönümü münasebetiyle yarın şehrimizde bir ihtifal yapılacaktır. Ayrıca şehrimizde ilk defa olarak 18 Mart İlkokulunda bugün özel bir törenle Atatürk Köşesi Vali tarafından ziyaretçilere açılmıştır. Bu köşe, bundan böyle, her gün ziyaretçilere açık bulundurulacaktır.

Münevver Tarım Modaspora geçti

Denizcilik Yüzme İhtisasın bayan yüzücülerinden İstanbul ve Türkiye sırt üstü ikincisi Münevver Tarım dün bölgede transfer fişini doldurarak Modaspora geçmiştir.

İstanbul Askerlik Dairesi Başkanlığından

1 — Kara, Hava, Deniz yedek subay okullarının 43 üncü dönemi için Ankara Piyade Subay Okulundan ve İstanbuldan Deniz Yedek Subay Okulundan 1/Aralık/1955 tarihinden itibaren öğrenci kaydına başlanacaktır.

2 — Sıhhiye sınıfı yedek subay adaylarının da 43 üncü dönem için Ankara P. Yd. Sb. Okulunda kayıt ve kabullerine 10/Aralık/1955 de başlanacak ve ertesi günü sona erecektir.

3 — Aşağıda 6 ncı maddede yazılı Fakülte, Yüksek Okul, Lise ve muadili meslek okullarından mezun olanlar haricinde kalanlar diğer fakülte ve okullardan mezun olmuş veya okuldan ayrılmış yedek subay adaylarından Kara, Hava, Deniz sınıfına ait olanlar 29/Kasım/1955 tarihinde sevk edileceklerinden askerlik şubelerinde toplanmak tarihleri en geç 29/Kasım/1955 Salı günü saat (9) olarak tesbit edilmiştir.

4 — Sıhhiye sınıfında yetiştirilecek yedek subay adayları da (Tıp Fakültesi, Eczacı, Dişçi okullarile Sağlık Memurları okulları ve Köy Enstitüleri sağlık dalı mezunları) 8/Aralık/1955 tarihinde sevk edileceklerinden askerlik şubelerinde toplanma tarihleri en geç 8/Aralık/1955 Perşembe günü saat (9) olarak tesbit edilmiştir.

5 — Bildirilen toplanma günlerinde mazaretsiz olarak askerlik şubelerinde bulunmayan Yd. Sb. adayları hakkında 1111 sayılı As. Kanununun 89 uncu Maddesi tatbik edilecektir.

6 — Yd. Sb. Okulunun 43 üncü dönemine sevk edilmiyecek olanlar

A: 1947 - 1948 ders yılında ve bundan sonraki yeni ders yıllarında Köy Enstitüsü Sağlık dalından mezun olanlar.

B: Sanat Enstitülerile Kimya Sanat Enstitü mezunlarından 1931 ve daha genç doğumlular Sanat Enstitüsü mezunu olanlardan askerliğini yapmış 338 ve daha yaşlı doğumlular.

C: Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü, Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsü, Ankara Teknik Öğretmen Okulu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu, İstanbul Eğitim Enstitüsü ile Şehir Öğretmen Okullarından 1955 yılında mezun olanlar.

D: İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul Teknik Okulu, İstanbul, Ankara ve İzmir Tekniker Okulları, Ankara Devlet Konservatuarı, İstanbul ve İzmir Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulları ve Ankara Üniversitelerinden 1955 yılında mezun olanlardan Maarif Vekâletine bağlı okullarda öğretmen olduklarına dair mahallî Millî Eğitim Müdürlüklerinden tasdikli örneğine uygun olarak bulundukları Okul Müdürlüklerinden gerekli belgeyi getirenler (1955 den evvelki senelerden mezun olanlar bu hakdan istifade edemezler. Belge getirseler dahi bu döneme sevk edilirler.)

E: 1111 sayılı As. Kanununun 35 inci Maddesine 5010 sayılı Kanunla eklenen ve 6518 sayılı Kanunla tâdil edilen (E) fıkrası gereğince askere celp ve sevkleri 1/Aralık/1955 tarihinden daha sonraki tarihlere kadar geri bırakılmış olup haklarında alınan bu kararların kaldırıldığına dair tebligat yapılmamış olanlar.

F: Yüksek Denizcilik Okulundan 1955 yılında mezun olanlar.

(3627—16004)

Güzel Sanatlar Akademisi Müdürlüğünden

Akademi Resim, Heykel ve Süsleme Atölyelerinde elbiseli veya elbisesiz olarak çalıştırılmak üzere kadın modellere ihtiyaç vardır. Başarı derecelerine göre 15 ilâ 20 lira arasında gündelik verilecektir. İsteklilerin bu ayın sonuna kadar 9 - 12 arasında Pazartesi, Perşembe günleri Akademiye müracaatları lüzumu ilân olunur. (15985)

Cenevre çıkmazı

★ *Baştarafı 1 inci sahifede* ★

duğu gibi, hiç bir anlaşma sağlanamamışsa, taraflar istikbalde yeni bir konferans yapılması hususunda mutabakata varıp ayrılıyorlar.

Cenevrede Birleşik Amerika, İngiltere, Fransa ve Rusya Hariciye Vekilleri arasında yapılmakta olan Dörtlü konferans da geçen hafta ikinci safhasına girmişti. Müzakerelerin ilk haftasında mevcudiyeti bir dereceye kadar hissedilen samimiyet yavaş yavaş ortadan kaybolmakta ve gündemin ilk maddesini teşkil eden Almanya meselesi üzerinde sert tartışmalar yer almakta idi.

Batılılar Almanyanın birleştirilmesi ile Avrupa Güvenlik sisteminin ayni çerçeve içinde ele alınması üzerinde ısrar ediyorlar ve Almanyanın birleştirilmesinin ancak hür seçimler yolu ile tahakkuk ettirilmesini istiyorlardı. Rusya ise, buna taraftar değildi. Molotov, ortaya attığı fikirlerde, Doğu ve Batı Almanyanın birleştirilmesine razı olacağını söylüyor, fakat dolambaçlı ifadelerle, birleşmiş Alman devletinin doğu rejimindeki komünist temayülünü benimsemesini de istiyordu. Sovyet Hariciye Vekili iki gün için Moskova'ya gitmek üzere Cenevreden ayrılırken Konferansın bir çıkmaza girdiği zaten belli olmuştu. Filhakika, son celsede yapılan müzakerelerde İngiltere Hariciye Vekili Mac Millan Almanya hakkında Sovyetlerin yaptığı tekliflerin Alman milleti için «eşine raslanmadık bir sertlikte» olduğunu açıklamış ve ayrıca Fransa Hariciye Vekili de, Rus tasarısının bütün Almanyayı komünistleştirmek gayesini güttüğünü söylemişti. Kısacası, konferansın en mühim konusunu teşkil eden Alman meselesi üzerinde bundan böyle müzakerelere devam etmenin imkânsız olacağı sarih bir şekilde anlaşılıyordu. Bu arada, bilindiği gibi, konferans üç gün tatil yaptı. Molotov, Moskovaya gitti. Mac Millan Londraya döndü. Pinay Parise hareket etti. John Foster Dulles de fırsattan faydalanarak Roma, Madrid ve Belgradda mühim temaslara girişti.

Sovyet Hariciye Vekili iki gün evvel Cenevreye dönmek için Moskovadan ayrılırken gazetecilere bir takım parlak vaatlerde bulunmaktan da geri kalmadı. «Konferansa iyi şeylerle dönüyorum. Anlaşmaya varmamak için sebep yok» gibi sözler sarfetti. Fakat, bu sözlere kapılarak iyimser olmak zordu. Konferans Almanya üzerinde büyük bir çıkmaza girmişti. Nitekim, Molotov'un Almanya hakkındaki Batı plânını dün kat'î ve nihaî olarak reddetmesi konferansın çıkmaza girdiğine en mühim delil sayılabilir. Bu niçin böyle olmuştur? Rusya Almanyada hür secimler yapılmasını kabul edemezdi. Kabul ettiği takdirde. Doğu Almanyada kurduğu kukla hükûmet ortadan kalkmış olacaktı. Bu vaziyet karşısında taraflar ister istemez Alman efkârını kazanmak için gayret sarfedecekler ve konferans yine bir çeşit propaganda mücadelesine sahne olacaktı. Aslına bakılırsa, şimdiye kadar cereyan eden müzakerelerde taraflar zaten Alman efkârını kazanmak endişesile gayret sarfedilmiş ve bu sahada Batılılar muvaffak olmuşlardı. Batılıların bu muvaffakiyetinin sebebini, Almanyada hür seçimler için kat'î bir tarih tesbit etmiş olmalarında aramak lâzımdır. O kadar ki, Molotov bu teklif karşısında kendisini tek dereceli seçim sistemini müdafaaya mecbur hissetmiş ve binnetice Alman halkı da, memleketlerinin birleştirilmesine Moskovanın mani olduğunu bir kere daha anlamıştır. Cenevre'de geçen Temmuzda yapılan Dört Büyükler toplantısını müteakıp husule geldiği zannedilen iyimser havanın tatbikatta bir netice vermiyeceğini daha o zamanlar ileri sürenlere hak vermemeğe imkân kalmamıştır. Moskova, güler yüz, tatlı söz politikasına rağmen, Komünizmin değişmez gayelerini tahakkuk ettirmek yolundan zerre kadar ayrılmış değildir.

Tercüman

Sanat Âleminde

★ *Baştarafı 2 nci sahifede* ★

10 yaşından itibaren içkiye sarılıyor. Annesi onu Paris'ten uzaklaştırıp Montmagny'deki büyük annesine yolluyor. Utrillo orada da içiyor, kırlarda bağıra çağıra dolaşıyor, gelip geçenleri korkutuyor, hattâ birçok kerre yakalanarak ıslahhaneye tıkılıyor.

Fakat annesinin sırf oyalansın diye teşviki ve ders verişi ile, resim yapmağa başlıyor.

1902 den 1904 e kadar, zayıf olmakla beraber, alışılmamış renkler ve yeni bir ışık saçan 150 tablosu, şarap karşılığında meyhanelerde satılıyor. Bu onun hevesini arttırıyor! Ressam Pissaro ve Sisley'in tesirindedir.

1904 - 1914 yılları, onun «Beyaz Çağ» diye adlandırılan devresidir. Eserleri çok pahalıya satılıyor. «Beyaz rengi o şekilde kullanıyor ki, duvarların pembe, siyah, mavi tonlarına ait en ufak lekeleri ve bunların yanındaki küçücük resmettiği şapkalı kadınlar, kişiler, göz kamaştırıcı bir hal alıyor.

1909 dan itibaren tenkitçilerin dikkatini fazlasıyla çekiyor. Birinci Dünya Harbi, hastalıklar ve çeşitli hâdiseler, duraklamalara sebep oluysa da şöhreti bozulmuyor.

1938 de Lucie Pauwels ile evlendi. (Resimlerde Lucie Valore adile anılır). Bir yazar olan bu kadın gerek şefkati, gerekse maddî imkânları ile Utrillo'ya rahat bir hayat yaşatıyor ve tekrar eserler vermesine yol açıyor.

Böylece Monmartre sokaklarında gecelediği zamanlar herkesin «Maurice» diye çağırdığı ressam, burjuva hayatı içerisinde hizmetçileri tarafından «bey» olarak sayılıyor.

Maurice Utrillo, alkole düşkün ve bohem bir sanatçının, san'atı ve yarattığı eserler sayesinde kurtulduğunu gösteren en tipik örnektir. S. A.

Sultanahmet Ticaret İstiklâl'i 2 - 1 yendi

Erkek liseleri futbol karşılaşmaları dün Vefa stadında başlamıştır. Günün tek maçı Sultanahmet Ticaret - İstiklâl liseleri arasında idi. Hakem Nazif Oturganın idare ettiği maça takımlar şu kadrolarla çıktılar:

Sultanahmet Ticaret: Oktay - Burhan, Nejat - Kemal, Aydın, Yalçın - Orhan, Metin, Yüksel, Mete, Nail.

İstiklâl: Ali - Demirel, Oktay - Devrim, Behzat, Avni - Özkan, Güner, Yılmaz, Orhan, İsmail. İlk devreyi Orhan'ın ayağından bir gol kazanan Ticaretliler 1-0 galip bitirmişlerdir. İkinci devre Mete ve Devrimin takımları lehine yaptıkları birer gol ile maç 2-1 Sultanahmet Ticaretin lehine sona ermiştir.

ERKEK MEKTEPLERİ VOLEYBOL MAÇLARI

Erkek orta okulları arasındaki voleybol maçlarına Vefa salonunda devam edilmiştir. Bu karşılaşmalarda Gelenbevi ortaokulu Bakırköy'ü hükmen, Beykoz ortaokulu Sarıyer ortayı hükmen, Kasımpaşa ortaokulu Şişli ortayı 20/18, 15/9; Vefa orta Işık ortayı 16/14, 15/7 yenmiştir.

Fenerbahçe kadrosunda Fikret, Burhan ve Basri yok

★ *Baştarafı Spor sahifesinde* ★

pacaktır.

Fenerbahçe takımı bu seyahata şu futbolcularla katılmaktadır:

Kaleciler: Şükrü, Selâhattin.

Müdafiler: Fuat, Nedim, M. Ali, Naci, Akgün, Tarık, Necdet.

Forvetler: Niyazi, Lefter, Şeref, Çetin, Nihat, Fahir, Hüsamettin.

16 kişilik futbolcu kadrosunda görüldüğü gibi Fikret, Burhan ve Basri bulunmamaktadır.

Fenerbahçeliler hasılatın yüzde 60 üzerinden anlaştıkları bu seyahatlerinde yarın Karagücü, Cumartesi günü de Güneşsporla karşılaşacaklardır.

Cenevre Konferansını Molotov çıkmaza soktu

★ *Baştarafı 1 inci sahifede* ★

müzakerelerine devam edecekler dir.

Batılı delegeler Milletler Cemiyeti sarayını terkederken, konferansın yarıda kalması kuvvetli bir ihtimal olarak görülmekteydi. Bakanlar toplantıyı terkettikleri sırada bir müşahit durumun çok gergin olduğunu söylemiştir.

Konferansı takip eden Batı Almanya Hey'eti «Molotov'un takındığı durumun kabalığı» karşısında da hayret ettiklerini belirtmiştir.

Geçen akşam Molotov'un Kremlin'deki kabul resminde «Cenevreye iyi haberlerle dönüyorum» diye gazeetcilere beyanat vermesinin Batılılarla alay etmekten başka bir şey olmadığı anlaşılmıştır.

C. H. P. Meclisi olağanüstü toplanacak

★ *Baştarafı 3 üncü sahifede* ★

Parti Meclisine teklif edeceği tarih muhtemelen 26 Aralık olacak ve Meclisin Örfî İdare mıntıkası haricinde toplanmasına karar vermesi ayrıca istenecektir. Bu arada toplantının yapılması istenen şehirlerden biri Eskişehir'dir. Bununla beraber C.H.P. Genel Merkez Kurulunun bu teklifleri üzerinde son sözü Parti Meclisi söyliyecek ve asıl kararı bu Meclis verecektir.

Ankara'da yapılacak ihtifal

★ *Baştarafı 1 inci sahifede* ★

rasim alanındaki yerlerini almış bulunacaklardır.

Saat 9.05 de Reisicumhurumuzun Anıt-Kabre çelenk vazetmesini müteakıp çalınan (tii) borusu üzerine gerek Korteje dahil, gerekse merasim alanında bulunan bilûmum ziyaretçiler 2 dakikalık bir ihtiram duruşunda bulunacaklar ve bu duruş askerî bandonun çalacağı İstiklâl Marşı üzerine nihayete erecektir.

Saat 12 de Ankarada bulunan ecnebi misyonlar namına kordiplomatik duvayyeni, müteakiben Amerikan Yardım Heyeti namına bir mümessil Anıt-Kabre çelenk koyacaklardır.

Saat 13 den itibaren Anıt-Kabir halkın ziyaretine açık bulundurulacaktır.

Okullar da saat 9,05 de her sene olduğu gibi törenler tertip edebileceklerdir.

Saat 9,05 de bütün bayraklar yarıya inecek ve akşama kadar kalacaktır.

Saat 9,05 den 9,07 ye kadar bütün vasıtalar olacakları yerde kalacaklar ve fabrika ve vasıtalar düdüklerini öttüreceklerdir.

İskoçya Gali 2-0 mağlûp etti

★ *Baştarafı Spor Sahifemizde* ★

dizilmişlerdir.

İskoçya: Younger (Hibernian); Parker (Falkırk), Mc Donald (Sunderland); Evans (Celtic), Young (Rangers) takım kaptanı, Cowie (Dundee); Smith (Hibernian), Johnstone (Manchester City), Reilly (Hibernian), Collins (Celtic), (Mitchell (Newcastle).

Gal: Kelsey (Arsenal); Williams (West Bromvich), Sherwood (Cardiff), takım kaptanı; Charles M. (Swansea), Charles J. (Leeds United), Paul (Manchester City); Tapscott (Arsenal), Kinsey (Birmingham), Ford (Cardiff), Allchurch (Swansea), Jones (Swansea).

54 bin kişinin seyrettiği maçta İskoçyalılar çok hâkim bir oyun çıkarmışlar ve ilk devreyi sağ içleri Johnstone'un 14 ve 24 üncü dakikalarda attığı gollerle 2-0 galip bitirmişlerdir. İkinci devrede her iki takım da gol atamamışlarsa da İskoçlar gene oyuna hâkim olmuşlardır. Gal kalecisi Arsenalli Kelsey takımını hezimetten kurtarmışlardı.

ANKARA MAÇLARI

Ankara, 9 (Hususî) — Dün Ankarada amatör küme maçlarına devam edilmiş, Kale İstatistik ile Denizgücü 2-2 berabere kalmışlardır.

Tercüman Spor

Ankara liglerinde ihtilaf başgösterdi

Onbin liralık hasılattan kulüplere 200er lira düşmesi üzerine hâdise çıktı

Ankara 9, (Cemal Saltuk bildiriyor) — Liglerin üçüncü hafta karşılaşmalarını oynadıktan sonra haftalık toplantısını yapan Profesyonel Küme Tertip Komitesi bu toplantıda bölge ile ihtilâfa düşmüş ve kulüp temsilcileri 6 maddelik bir protokol imzalayarak Ankara Bölgesini protesto etmeğe karar vermişlerdir.

Lig maçlarının yarıda kalmasına kadar varacağı söylenen bu ihtilâfın başlıca sebebi son haftanın maç hasılatından kulüplere düşen mikdarın çok az olmasına karşılık Bölge masraflarının daha evvelki haftalara nazaran yüksek oluşudur. Haber verildiğine göre bu hafta profesyonel maçlarında elde edilen 10000 küsur liralık maç hâsılatından Bölge masraf listesi olarak alınan mikdar 9000 liraya yaklaşmaktadır. Bu büyük masraf çıktıktan sonra kulüplere kalan mikdar ise 200 er lira civarındadır. Profesyonel kulüpler liglerin ilk haftasında da aynı hasılatın elde edilmesine karşılık kendilerine kalan paranın 900 lira civarında olduğunu, bu haftaki masraf artışının ise fazlalığını ileri sürerek durumu protesto etmeğe ve hesapların tetkik edilmesini Bölge Başkanından

* Devamı 7 nci Sahifede *

Ankaraya gidecek Fenerbahçe kadrosunda

Fikret, Burhan ve Basri yok !

Seçim dolayısı ile lig maçlarının yapılmamasından istifade eden Fenerbahçe profesyonel futbol takımı, bu akşam ekspresle Ankaraya gidecek ve yarın ve Cumartesi günü iki karşılaşma ya-

* Devamı 7 nci Sahifede *

7 takımın 20 futbolcusu dün bir antrenman yaptılar ★ Ankara ve İzmir muhtelitleri ile karşılaşacak olan İstanbul karmasına seçilen profesyonel lig'e mensup 7 takımın dördü eksik en iyi 20 futbolcusu dün Mithatpaşa stadında İtalyan antrenörü Giovanni'nin nezaretinde bir İdman yapmışlardır. Yukarıda resimde namzet futbolcuları antrenmandan önce toplu bir halde görüyorsunuz. [İsmet Gümüşdere]

İzmir mektubu

Son haftaların panoraması

Beliğ BELER

BUGÜNLERDE İzmir lig maçları hararetli bir safhaya girme yolundadır. Profesyonelliğin kabulünden bu yana, takımlarımızın antrenörler nezaretindeki sistemli çalışmaları futbolumuzun çehresini yakın bir zamanda muhakkak ki değiştirecektir.

Mevsim başı olmasına rağmen, ünlü Fenerbahçe galibi Altay ile geçen senenin lig şampiyonu İzmirspor diğer takımlara nazaran en iyi vaziyette görülmektedir. Bunları takiben de Karşıyaka, Demirspor, Yün - Pamuk Mensucat, Göztepe, Kültürspor, Ülküspor, Altınordu, Egespor mütalâa edilebilir.

En son puan durumu şöyledir :

İzmirspor 7, Yün - Pamuk 6, Demirspor 6, Karşıyaka 5, Altay 4, Ülküspor 3, Göztepe 2, Kültürspor 2, Egespor 1, Altınordu 0 puana sahiptirler.

Yün - Pamuk, Karşıyaka, Altay, Egespor birer maç eksik oynamışlardır. Bu vaziyete göre İzmirspor, şimdilik başta gitmektedir.

* *

Spor oyunlarında maalesef bazı sarsıntılar başgöstermiş ve bunun neticesi olarak da bu branşlarda amatör olarak çalışan idareciler yavaş yavaş spor sahalarından muhtelif vesilelerle uzaklaşmaktadırlar. Eski vahdeti tesis etmek için ajan Hulûsi Işın'ın çok çalışması icap etmektedir. Bunun için de evvelemirde kulüpçülük hislerimizi bir yana bırakmak mecburiyetinde olduğumuzu unutmamalıyız.

* *

Türkiye junyor tenis birinciliğini kazanan genç tenisçimiz Ziya'nın büyük bir endişesi vardır. O da günden güne uzayan boyunun neticesi karyola bulmakta uğrayacağı müşkülâttır. Bize ne yapayım diye soruyor. Bunun cevabını ilim adamlarımızdan bekliyor ve ben de onlara soruyorum: Boy uzamasına bir çare var mıdır?

* *

Hâlen İzmir gol krallığını Altaylı Bayram 7 golle muhafaza etmektedir. Bunu takiben 4 golle Zeki (Yün - Pamuk), 3 golle Kemal (İzmirspor), 2 golle Kaya (Altay) gelmektedir.

* *

İzmir karmasına namzet olarak seçilen futbolcuların isimleri aşağıdadır :

KALECİLER: Altan, Burhan.

MÜDAFİLER: Mustafa, Sabahattin, Özdemir, Cemil, Cavit, Vedat, Orhan.

FORLAR: Gönen, Ahmet, Coşkun, Bayram, Burhan, Ergün, Kaya.

16 kişilik kadro bölge antrenörü Sait Altınordunun nezaretinde çalışacaktır.

Istanbul karma takım namzetleri ilk idmanı eksik bir kadroyla yaptı

Uç şehir karma maçları hafta arası oynanacak

Necati BİLGİÇ

ARALIK ayında yapılacak üç millî maça hazırlanacak ve seçilecek Millî Takım için İstanbul profesyonel futbolcuları arasından Teknik İstişare Hey'etince çağrılan namzetler, ilk antrenmanlarını Vefanın İtalyan antrenörü Giovanni nezaretinde dün Mithatpaşa stadında yaptılar.

Oldukça kalabalık bir seyircinin takip ettiği idmanda: Federasyon Başkanı Hasan Polat, Asbaşkan Hakkı Yeten ve Âza Fikret Arıcan ile Teknik Müşavere Hey'etinin Fevzi Uman dışındaki 4 âzası da hazır bulunuyordu.

Şükrü, Nedim (F. Bahçe), Bülent ve Recep (B.J.K.), hafif sakat bulunmaları yüzünden müsaade olarak idmana iştirâk edememişlerdi. Fenerbahçeli futbolcuların Kadıköyden gelecek malzemesi ve toplar geciktiği için, İdmana ancak 14,10 da başlanabildi.

ÇALIŞMA BAŞLIYOR

20 kişilik futbolcu kadrosu eşofmanlı olarak 4 tur koşu yaptılar ve sonra 20 dakika kadar bel, kol ve sırt adelelerini çalıştıran sistemli bir kültür - fizik hareketine başladılar. Spirint çalışmalarından sonra da Teknik Hey'etin yaptığı iki takım arasında 1 saat devam eden tek devrelik bir çift kale oynandı.

9 A KARŞI 11

İki taraf sahada şu tertiplerle yer aldılar: (Çağrılan iki kaleci sakat olduğundan, Beykozlu Ekerbiçer kaleci olmuştu).

Turgay - ?, Metin - Coşkun, Naci, Ayhan - Erol, Metin, B. Ali, Lefter, ?.

Ekerbiçer - Selâhattin, Saim - M. Ali, Seracettin, Fahrettin - İsfendiyar, Nazmi, Suat, Kadri, Salim.

İlk nazarda bir kadrolardan ilkinin A, diğerinin B millî takımlarının nüvesini teşkil ettiği anlaşılabiliyordu. Nitekim rüzgârlardan da istifade ederek, seyyal forverdinin tesiriyle Turgay'ın takımı 3 üncü dakikada Metin'in ayağından bir gol kazandı. Suat'ın 7 nci dakikada buna mukabele etmesinden sonra oyun mütevazinleşti. İki taraf oyuncuları da fazla dripling yaptıklarından netice alamıyordu. Bu arada Turgay ve Ekerbiçer birkaç kurtarış yaptılar.

Nihayet Saim'in Turgay'ın tarafına geçmesiyle iki takım 10 ar kişi oldu ve bundan sonra bu takım üstünlüğü ele aldı. 30 uncu dakikada Lefter'in iki kişiyi çalımlıyarak attığı şutu Ekerbiçer elinden kaçırınca durum 2 - 1 oldu. Bir dakika sonra da bek Metin'in ortasını forvert Metin yakından ağlara çiviledi. 50 nci dakikada da B. Erol'un attığı şutun üstünden Lefter atlayınca, B. Ali içeri giren topu çizgi üzerinde vuruşu tamamladı ve az sonra antrenman 4 - 1 sona erdi.

OYUN NASIL OLDU ?

Tam bir arkadaşlık havası içinde cereyan eden antrenman, maçtan ziyade bir idman havasını taşıyordu. Fakat iki takım forverdinin de fazla çalım yapması ve yakın pozisyonlarda şut atmağa — âdeta tenezül etmemesi — lâubalılık olarak gözüktü. Turgay, Coşkun, Metin, Selâhattin, B. Ali, Erol, Lefter, Ayhan canlı ve çalışkan gözüktüler. Maamafih ilk antrenmanın bıraktığı intiba müsbet oldu.

MİLLÎ TAKIM İÇİN 30 KİŞİ SEÇİLECEK

Gelecek hafta şehrimizde yapılacak Ankara, İstanbul ve İzmir'in Millî Takıma çağrılan profesyonel karmaları maçlarından sonra, 9 kişilik Teknik Müşavere Hey'eti A ve B millî takımımız için 30 kişilik bir kadro seçeceklerdir. Bu arada Millî Takım için çağrılan bu elemanların sabit olmadığı, form durumlarına göre bazı değiştirmeler yapılacağı da bu Hey'et tarafından açıklanmıştır.

Önümüzdeki Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri kur'a ile yapılacak fikstüre göre oynanacak bu karşılaşmalarda İstanbul Takımı iki ayrı kadro halinde teşkil edilecektir. Namzetlerin başka antrenmanı yoktur.

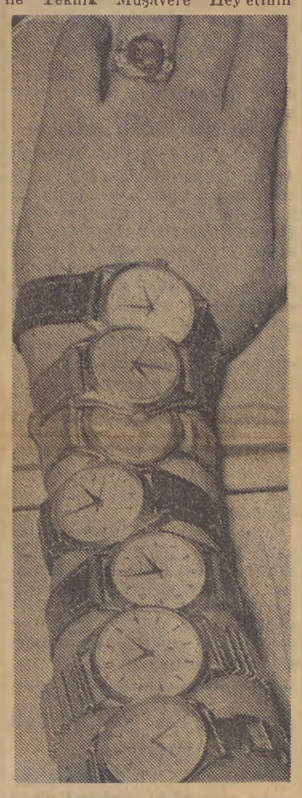

Satılık mı ? ★ Yukarda gördüğünüz sa atler bir firmanın reklâmı olmayıp, sadece dün idmana çıkan futbolcularm idmana çıkmıyanlardan birine teslim ettikleri kol saatleridir. [İ. Gümüşdere]

Ali millî takım idmanında ★ Galatasaray antrenörünün form düşüklüğü (!) dolayısı ile takımında yer vermediği B. Ali'yi seçiciler millî kadroya çağırmakta tereddüt etmediler. Sarı - Kırmızılı takımın dinamik, şütör ve dalıcı santrforu B. Ali antrenörünün afarozuna Millî takımda oynamakla cevap verecek... [İsmet Gümüşdere]

Haftanın Basketbol ve voleybol Müsabakaları ve Hakemleri

12 Kasım 1955 - Cumartesi

Spor ve Sergi Sarayında (Basketbol) :
(Yıldızlar)

14.00: Darüşşafaka - Kurtuluş — J. Habip - M. Gerday
15.00: B. Spor - Yeldeğirmeni — İ. Bilgin - C. Pekol
16.00: Güneşspor - Şişli — T. Atakol - İ. Bilgin
17.00: Galatasaray - Modaspor — T. Atakol - N. Koruyucu
18.00 İstanbulspor - Bakırköy — H. Kifidis - O. Efe
Yazı: M. Türk - İ. Bilgin — Saat: O. Efe - R. Tarman
Saha Komiseri: N. Özbay

(I. Küme)

19.00: Vefa - Beyoğlusor — İ. Uyguç - Z. Öztaş
20.30: Fenerbahçe - Galatasaray — İ. Uyguç - Z. Öztaş
Yazı: M. Türk — Saat: R. Ozan — S. Komiseri: O. Kaymak
Spiker: Asım Güngör

İ. T. Ü. Spor Salonunda (Voleybol genç) :
(Genç) :

14.00: Beyoğluspor - Bakırköy — V. Çolakoğlu - L. Alper
(Kızlar) :
14.45: Modaspor - Örnekspor — V. Holyafkin - L. Alper
15.30: İst. Üniv. - Tünelspor — S. Kesim - A. Tanrıöver
(I. Küme lig) :
16.00: Kurtuluş - Bakırköy — A. Güneş - A. Tanrıöver
17.00: B. Spor - Kadıköyspor — S. Kesim - K. Özbek
18.00: Galatasaray - İ. T. Ü. — A. Güneş - N. Altav
Yazı: A. Göksan - S. Yıldız — Çizgi: L. Alper - A. Göksan
Saha Komiseri: N. Aydın

Kadıköy Halk Eğitim Spor Salonunda (Yıldızlar basketbol) :

14.00: Nişantaş - Sarıyer — Ö. Dai - N. Demirdöğen
15.00: Fenerbahçe - Langa — O. Kızıltan - N. Demirdöğen
16.00: K. Spor - Dz. H. O. Gücü — F. Key - Y. Bayölken
17.00: Tünelspor - Beykoz — F. Key - K. Evranos
Yazı: Y. Bayölken - O. Kızıltan — Saat: K. Evranos - Ö. Dai
S. Komiseri: T. Tankut

İskoçya Gal'i 2-0 mağlûp etti

Dün İskoçyada Hampden Park stadında İskoçya - Gal millî takımları karşılaşmışlardır.

Takımlar sahaya şu kadrolarla

* Devamı 7 nci Sahifede *

Japonya yolcuları

Cumartesi günü Japonyaya hareket edecek olan Millî güreş takımımız çalışmalarına fasılasız devam etmektedir. Japonyada muhtelif müsabakalar yapacak olan güreşçilerimiz kilo durumlarını ayarlamış bulunuyorlar. Resim, dünkü çalışmalarda antrenör Saim (Arıkan) Hocayı güreşçilere talimat verirken gösteriyor. [İsmet Gümüşdere]

İstanbul karması hatalı seçilmiştir

Millî Takımın hangi sistemde çalıştırılacağı bilinmelidir

Bülent AKKURT

BEŞİKTAŞ - Galatasaray maçının heyecanı ve bu heyecanın doğurduğu dedikodular yavaş yavaş yatışırken; bu yılki millî maçlarımız için teşkil edilecek takımın elemanlarının seçilmesi maksadiyle tertiplenmiş olan üç şehir karmaları arasındaki turnuvaya katılacak İstanbul karmasına davet edilen ve edilmeyen futbolcular mevzuu alevlenmeğe başladı.

Duyduğumuza göre yapılan hatâlar karşısında «Daha ilk günden mi tenkit edilecektik?» diyenler varmış. Evet, daha ilk günden hatâların tashih edilmesini istiyoruz. Birinci adım kuvvetli ve sağlam olmazsa, gerisinin iyi gelmiyeceğine eminiz. Tecrübeyle sabit bir hakikattir ki; bizde iş başına geçen ve attığı adımın yanlış olduğunu anlayan bir tek idareci çıkıp da bu hatâsını düzeltmek yoluna gitmemiştir.

VEFALI HİLMİ AFAROZ MU EDİLDİ?

Teknik Müşavere Heyeti İstanbul âzaları tarafından profesyonel karmaya çağırılmış olan elemanlar arasında gözlerimiz daha bazı isimleri aradı. İlâveten, bu karmaya çağırılan elemanları hakiki mevkilerine yerleştirince, takımın 5 mevkiine 3 er 4er futbolcu 5 mevkiine ise sadece birer futbolcu çağırılmış diduğu hayretle görülmektedir.

Sağaçık olarak İsfendiyardan sonra en kuvvetli namzet olan Vefalı Hilmi'nin kadroya çağırılmamış olması, bu futbolcunun, (transferdeki hâdiseler dolayısiyle) Teknik Müşavere Heyetindeki İstanbulsporlu idareciler tarafından afaroza uğramış olduğu zehabını uyandırmaktadır.

İSTANBULDAN 2 AYRI TAKIM

Yine, kaleci olarak Kasımpaşalı Mehmet'in, bek olarak Vefalı Nejat ve Rahmi'nin, ayrıca son maçlarında fevkalâde bir form gösteren Kenan, Küçük Erol ve Akgün'ün de İstanbul Profesyonel karmasına çağırılmamış olmaları şayanı hayrettir.

Bu mevsim formda elemanı epey fazla olan İstanbuldan, bu turnuvaya katılmak üzere 2 takım hazırlanmış olaydı hiç şüphesiz ki, çok daha faydalı bir iş yapılmış olurdu. Böylece daha fazla eleman denenmiş olur ve en ufak bir haksızlığa da mahal bırakılmazdı.

KARMA TESBİT EDİLİRKEN ANTRENÖRÜN FİKRİ ALINMIŞ MIDIR?

Bu mevzuda merak ettiğimiz diğer bir nokta da, millî takıma antrenör olarak tayin edilmiş olan zatın karma takıma çağırılan elemanlar hakkında fikrinin alınıp alınmamış olduğu meselesidir. Bu takım elemanları tesbit edilirken teknik müşavere heyetinin antrenörün fikrini almamış olduğunu kabul edemeyiz. Şayet heyet bu hakkı da çiğnemişse diyecek bir şey yoktur.

Lâkin antrenör Giovanni'nin namzetler hakkında fikri alınmışsa, bu ne biçim iştir ki; bu antrenör kendi çalıştırdığı takımdan hakikaten ehil 2-3 futbolcuyu dahi namzet kadroya sokamamıştır.

Cumartesi günü Vefa Güvenspor - İvazpaşa karmasiyle oynuyor

Belediye meclisi seçimleri dolayısı ile lig maçlarının tehirî üzerine haftayı boş geçirmek istemeyen Vefalılar Cumartesi günü kendi stadlarında Bursa Güvenspor ve İvazpaşa kulüpleri karması ile saat 14.30 da bir hususî karşılaşma yapacaklardır. Yeşil - beyazlıların Bursada yapmakta oldukları maçın rövanşını teşkil eden müsabakaya tam takımla çıkacaklar, sadece geçen haftaki Adalet maçında köprücük kemiği kırılan ve hâlen hastahanede bulunan Recep ile dizindeki arızası dolayısile Refik bu karşılaşmada yerlerini alamıyacaklardır.

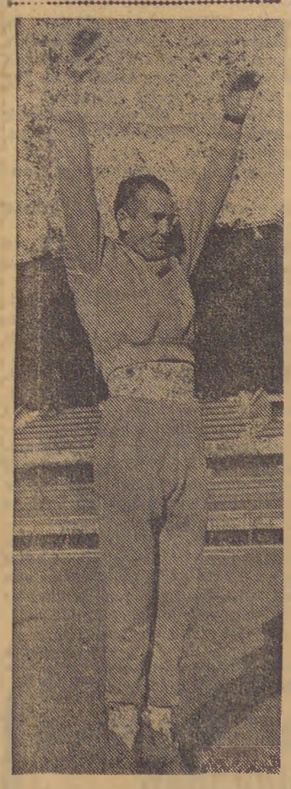

Mezo'ya dönüş

Son olarak Milli takım antrenörlüğüne getirilen İtalyan Giovanni Türk ekibini muhtemelen Mezo sistemine göre oynatacaktır. Pupo Sandro bu sistemle Millî takımımıza unutulmaz galibiyetler kazandırmıştı. Acaba Giovanni de aynı başarıyı gösterebilecek mi? [İsmet Gümüşdere]

İstanbul ve Erenköy Liseleri galip geldiler

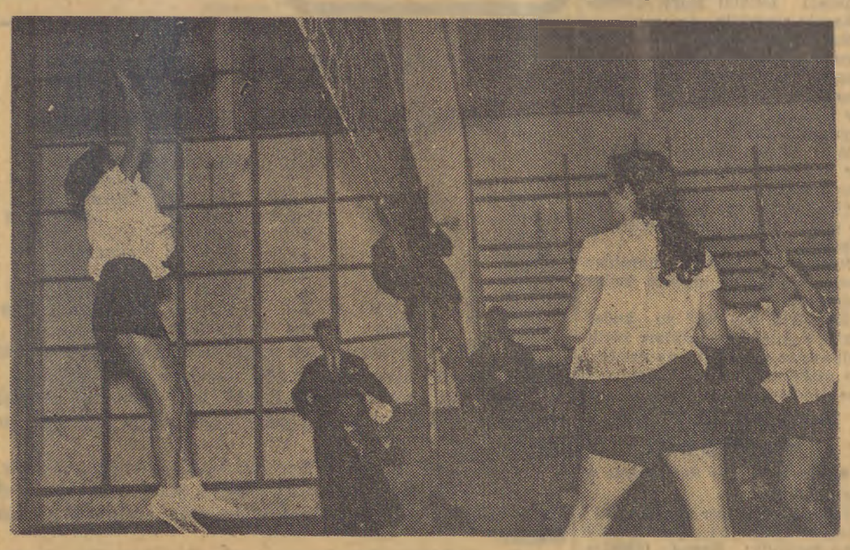

Kız liseleri voleybol şampiyonasına dün Eminönü Öğrenci lokalinde başlanmıştır.

İlk müsabaka İstanbul Kız lisesi ile Üsküdar kız koleji arasında yapılmıştır. İstanbul lisesinin Güngör (K.), Esin, Belma, Günseli, Esin, Şeniz'den müteşekkil takım Üsküdarın Ayla (K.), Esin, Sidel, Selda, Çağlayan, Ünal'dan kurulu takımını 15-8, 10-15, 15-2 yenmiştir.

İkinci maç Erenköy ile Atatürk kız liseleri arasında yapıldı. Çekişmeli geçen müsabakayı 15-10, 16-14 Erenköylüler kazandılar.

Erenköy: Seta (K.), Münevver, Leylâ, Ayşe, Mahire, Ayla.

Atatürk: Belgün (K), Süeda, Işık, Nurdan, Ferahat, Aysel.

Fotoğrafımızda günün ikinci maçında Erenköy takımının en iyi oyuncusu ve kaptanı Seta'nın bir kütünü görüyorsunuz. [Foto: Çetin Şencan]

SPOR ALİ

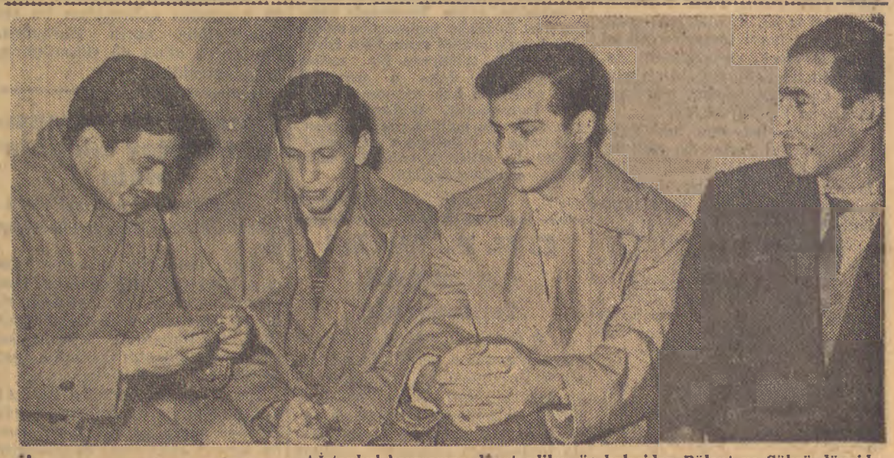

Üç kaleci yetmedi ★ İstanbul karmasına dâvet edilen üç kaleciden Bülent ve Şükrü dün idmana gelmişler, fakat rahatsız olduklarından çalışmalara iştirak etmemişlerdir. Çift kale antrenmanında yalnız Turgay ile iktifa etmek zorunda kalan namzetlerin bu eksiğini gidermek için antrenör, Beykozlu ortahaf Ekerbiçer'i diğer kalenin filelerini korumakla vazifelendirmiştir. Yukarıda İstanbul karmasının dört kalecisini (!) soyunma odasında çene çalarken görüyorsunuz. Soldan sağa: Şükrü, Bülent, Turgay, Ekerbiçer. [İsmet Gümüşdere]

Taha Toros Arşivi